

Viața noastră

Revistă cu apariție variabilă de cultură și viață aparținând Casei de Ajutor
Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad * Nr. 22 - Iulie 2015

*„Aura legendară
a Doamnei Unirii
de la 1859”*

N. 17 iunie 1825
d. 2 aprilie 1909

Revista „Viața noastră”

Revistă de cultură și viață a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”
Bârlad

**Așteptăm de la membrii noștri, și nu numai,
TEXTE, FOTOGRAFII, ESEURI, PROZĂ SAU POEZIE, ARTICOLE PE ORICE TEMĂ
și chiar întrebări sau nelămuriri în legătură cu activitatea Casei noastre
la datele de contact de mai jos:**

Adresa: Str. Nicolae Iorga Nr. 7a, loc. Bârlad, județul Vaslui, CP 731 182

Colectivul de redacție

Telefon: 0235-421.340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933. Email: revista@carpbarlad.ro

Din cuprins

TEODORA ELENA ZALDEA <i>De-a lungul unui an...</i>	3	MARINEL GÎLCĂ <i>Medalion Petruș Andrei</i>	42	IULIAN MAXIM <i>Temnițele religiei</i>	65
MIHAI LUCA <i>Doctorul Constantin Codrescu</i>	8	GRUIA NOVAC <i>Medalion Neculai Ghețău</i>	44	MARIA MARIN <i>Povești de viață: Ecaterina Teletin, Neculai Ghețău</i>	68
GHIȚĂ CRISTIAN <i>Daruri împăratești la sărbătorile de primăvară</i>	11	CLAUDIA COMĂNESCU, CRISTINA POSTELNICU <i>Ștefan Malanca, aniversare la 102 ani</i>	46	NECULAI GHEȚĂU <i>60 de ani de la moartea lui George Enescu</i>	71
GHIȚĂ CRISTIAN <i>Creștinismul - învățătura lui Cristos - vestea cea bună</i>	16	LĂCRĂMIOARA IOLANDINA IVAN <i>Duminică literară</i>	48	MARIA MARIN <i>Tinere personalități bârlădene: Diana Mihaela Cârlan și Larisa Antohi</i>	72
VIRGIL VESEL <i>Ziua planetei Pământ</i>	18	MARIANA MARIN <i>Aura legendară a Doamnei Unirii de la 1859</i>	49	MARINA PRUNEA <i>Trecut-au anii...</i>	73
TEODORA ELENA ZALDEA <i>În slujba publicului spectator: FUEGO</i>	20	LIVIA ANDREI <i>Omagierea lui Eminescu la C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad...</i>	51	DANIELA T. TEODORU <i>Drenajul limfatic - indispensabil vârstei a treia</i>	74
<i>Zilele Culturale ale Bârladului</i>	22	NICOLAE MIHAI <i>Sensul descifrat al unui eveniment autentic</i>	53	ZĂNA ȘI CONSTANTIN TĂMĂȘANU <i>Destinații de vacanță</i>	75
<i>Academia Bârlădeană la Centenar</i>	25	RITTA MINTIADE <i>26 iunie: Ziua Drapelului Național</i>	55	ION MORARU <i>Clipe de poveste nesfârșită...</i>	79
CONSTANTIN CHIPER <i>Tripla semnificație a zilei de 9 mai</i>	27	TEODORA ELENA ZALDEA <i>Bucuroși de oaspeți</i>	57	ECATERINA TELETIN <i>Rezervații și monumente ale naturii în județul Vaslui</i>	80
GHEORGHE CLAPA <i>De vorbă cu col. (rtr) Constantin Chiper</i>	34	GHIȚĂ CRISTIAN <i>Din lumea celor care cuvântă și a celor care nu cuvântă</i>	58	NELU VASILE <i>Viața noastră văzută de epigramiști</i>	82
GHEORGHE CLAPA <i>Contribuția tutovenilor la susținerea războiului de independență (1877-1878)</i>	35	TEODORA GABRIELA SPĂNU <i>Victor Ion Popa</i>	60	VASILE CHELARU <i>Despre „Rebus în familie” și pasiunea domnului profesor Serghei Coloșenco</i>	83
GHIȚĂ CRISTIAN <i>Triplă sărbătoare la CARP Bârlad</i>	37	GRUIA NOVAC <i>Victor Ion Popa, spirit omnipotent</i>	62	GEO COȘERIU <i>Ion Creangă - enigmistul</i>	84
ION MORARU <i>„A fost tatăl meu”</i>	38	LIVIU BOTEZ <i>Învățătorii de ieri... la 51 de ani de la absolvire</i>	63	GEO COȘERIU <i>Victor Ion Popa - Eseuri enigmatice</i>	85
GRUIA NOVAC <i>Medalion Ecaterina Teletin</i>	40	CARMEN FRĂȚIMAN <i>Povestiri din vremea statului de drept</i>	64		
GRUIA NOVAC <i>Medalion Theodor Codreanu</i>	41				

Coperta 1: Afișul Conferinței din 12 iunie organizată cu ocazia împlinirii a 190 de ani de la nașterea doamnei Elena Cuza și a 4 ani (28 aprilie 2011) de la conferirea acestui nume asociației noastre de pensionari.

Coperta 4: Teatrul de Stat Bârlad a luat ființă la 20 martie 1955. La 28 decembrie 1955 a avut loc spectacolul inaugural cu piesa *Mielul turbat*, de Aurel Baranga, iar la un an de activitate, în 1956, teatrului i s-a conferit numele lui Victor Ion Popa, eveniment marcat prin premiera „Tache, Ianke și Cadîr”. Bustul patronului spiritual al teatrului, realizat de Viorica Hociug în 1973, amplasat în apropierea edificiului.

De-a lungul unui an...

TEODORA ELENA ZALDEA

■ **De-a lungul unui an...** e noua noastră rubrică izvorâtă din dorința și nevoia de a fi transparentți. De altfel, dacă privim cu atenție în jurul nostru, stimați cititori, remarcăm faptul că societatea noastră contemporană operează tot mai des cu concepte ca *transparență*, *măsuri de transparentizare*, *nevoie de transparență*. Apariția acestor termeni pe eșcherul public se datorează printre altele și unei nevoi de informare și consultare pe care cetățenii o resimt tot mai acut.

De altfel, în ultima vreme, cetățenii acestei planete, printre care și cetățenii români nu mai doresc să fie catalogați drept simpli purtători pasivi de drepturi, consumatori reprezentanți prin vot. Ba dimpotrivă, asistăm chiar la o ascensiune a societății civile, cetățenii arătându-se activi, capabili de a influența agenda politică a țării, de a se implica în procesul de luare a deciziilor ce le afectează traiul cotidian.

Revenind la noțiunea de transparență, atragem atenția asupra faptului că aceasta constituie un suum al preocupărilor și măsurilor întreprinse de către cetățeni pentru a li se oferi acces la informațiile aparținând instituțiilor publice, date ce îi vor sprijini în acțiunea de înțelegere a activităților întreprinse de respectiva instituție, precum și în implicarea în procesul decizional privind politicile publice ce le afectează existența de zi cu zi.

Privind la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, constatăm faptul că în centrul preocupărilor sale se află persoanele de vârstă a treia și identificarea acelor măsuri care să le asigure un trai decent. Din acest motiv, precum și din altele, s-a născut ideea acestei rubrici, unde ne propunem să dăm dovadă de transparență, de deschidere față de membrii noștri, fiind totodată și un instrument de rememorare a unor acțiuni și activități socio-culturale desfășurate sub egida asociației noastre. Rubrica nu va fi una permanentă, ea regăsindu-se în paginile revistei „Viața noastră” o dată la 6 luni, ca un mini-bilanț al principalelor manifestări sociale, culturale realizate de către asociația noastră, a căror principal beneficiar a fost vârstnicul.

Este bine cunoscut faptul că din anul 2010 de când conducerea Casei a fost preluată de către magistrat pensionar Nicolaie Mihai sprijinit de un inimos și competent Consiliu Director format din ofițeri în rezervă Fitcal Mircea și Râncu Liviu Adrian, inginer agronom Filip Stelian și tehnician proiectant Tănase Veruța, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad nu s-a limitat doar la a oferi membrilor săi ajutoare rambursabile, nerambursabile, de deces ori alte servicii prin intermediul magazinelor de tip economat, naturist, funerar ori prin cabinetele medicale, ci a căutat să se ocupe și de partea „spirituală” organizând lunar conferințe, simpozioane, spectacole, manifestări cu

caracter socio-cultural menite a le oferi persoanelor vârstnice o clipă de relaxare, mângâiere.

Deschidem pleiada evenimentelor întreprinse în această primă jumătate a anului 2015, cu seria **conferințelor și simpozioanelor** organizate pe teme dintre cele mai diverse: de la istorie, literatură, până la religie, biologie, etc. Astfel:

- ▶ **14 ianuarie**, Conferința **„Dor de Eminescu”** susținută de prof. Lucia Munteanu, manifestare prilejuită de împlinirea a 165 de ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu;
- ▶ **14 ianuarie**, Conferința **„Podul Înalt - 1475”** organizată cu prilejul împlinirii a 540 de ani de la Marea Victorie obținută de Ștefan cel Mare la Vaslui și prezentată de prof. Maria Marin;
- ▶ **22 ianuarie**, Conferințele **„Unire în cuget și simțiri”** și **„Împreună suntem mai puternici.”** Prima a fost prezentată de prof. Gheorghe Gherghe ce a comemorat evenimentele ce au condus la Unirea Principatelor Române din 1859; a doua a fost susținută de prof. Ghiță Cristian cu ocazia împlinirii a 117 ani de la înființarea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad – 24 ianuarie 1898;
- ▶ **12 februarie**, Conferința **„Grigore Vieru, poet al esențelor”** unde profesorii Lucia Munteanu și Gruia Novac au evocat personalitatea poetului Grigore Vieru, născut la 14 februarie 1935;
- ▶ **6 martie**, Dezbatările prilejuite de Ziua Femeii – 8 martie, **„Confesiuni sentimentale în capodopere literare”** unde prof. Mihai Luca a prezentat extrase din capodopere ale literaturii române și universale ce au în centrul atenției jurămintele de credință ale îndrăgostiților, iar prof. Ghiță Cristian a vorbit despre **„Femeia – între laic și religios”**;
- ▶ **16 martie**, Conferința **„Alexandru**

Ioan Cuza – un domnitor de legendă”

prilejuită de împlinirea a 195 de ani de la nașterea domnitorului – 20 martie 1820. Aspecte privind viața și activitatea domnitorului bârlădean au fost expuse de către profesorii Gheorghe Gherghe și Zăna Tămășanu;

- ▶ **27 martie**, Evenimentul **„Gheorghe Andronachi – unul din eroii unirii Basarabiei cu România”** unde ne-am bucurat de prezența unui grup de personalități din comuna Biești, raionul Orhei, Republica Moldova. Cu acest prilej s-au aniversat 97 de ani de la unirea Basarabiei cu România, precum și a 45 de ani de la trecerea în neființă a unionistului Gheorghe Andronachi;
- ▶ **6 aprilie**, Conferința **„Creștinismul – învățătura lui Christos, Vestea cea bună”** unde prof. Gheorghe Gherghe a realizat o incursiune în istoria creștinismului punctând principalele repere ale evoluției credinței creștine de la apariția sa și până în prezent;
- ▶ **5 mai**, Evenimentul **„De vorbă ... cu colonel în retragere Constantin Chiper, vicepreședintele Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” și președintele Asociației Județene Cultul Eroilor Prahova.”** Acesta din urmă a vorbit despre tripla semnificație a zilei de 9 mai cunoscută drept Ziua Independenței de Stat, a încheierii celui de al doilea război mondial, precum și ca Ziua Europei. Totodată, acesta a evocat și faptele de vitejie ale veteranilor de război sărbătoriți la 29 aprilie;
- ▶ **22 aprilie**, Conferința **„Arborii și sănătatea mediului citadin”** susținută de prof. Virgil Vesel cu ocazia Zilei Internaționale a Pământului – 22 aprilie și a Zilei Internaționale a păsărilor și arborilor – 10 mai;
- ▶ **20 mai**, Simpozionul **„Înălțarea Domnului – Cultul Eroilor”** unde părintele Ștefănică Teofil de la Biserica

Domnească „Adormirea Maicii Domnului” a vorbit pe marginea Înălțării Domnului Iisus Hristos la Ceruri, a oferit date despre Sfinții Împărați Constantin și Elena celebrați la 21 mai, iar doamnele profesor Maria Marin și Lucia Munteanu au vorbit despre eroi și eroism în istorie, respectiv literatură. Tot pe 20 mai, prof. Petruș Andrei a lansat primul său volum de critică literară – **Lecturi Empatice**, prezentând și numărul 19 al revistei „Viața noastră.” Numărul 20 al revistei s-a bucurat de expunerea prof. Lucia Munteanu;

- ▶ 10 iunie, Conferința „**Mihai Eminescu, arheul spiritualității românești**” unde profesor doctor Theodor Codreanu, eminescolog a prezentat aspecte din viața și opera poetului;
- ▶ 12 iunie, Conferința „**Aura legendară a Doamnei Unirii de la 1859**” a fost susținută de către prof. Maria Marin cu ocazia împlinirii a 190 de ani de la nașterea doamnei Elena Cuza și a 4 ani de la atribuirea numelui acesteia asociației noastre – 28 aprilie 2011;
- ▶ 2 iulie, Conferința „**Emil Gârleanu, scriitorul copiilor și al universului mic**”, a fost prezentată de către prof. Gruia Novac. Expunerea a fost organizată cu ocazia împlinirii a 101 ani de la moartea scriitorului. Totodată, prof. Gruia Novac a asigurat și prezentarea numărului 21 al revistei „Viața noastră” dedicat în exclusivitate copiilor și Zilei Internaționale a Copilului.

De asemenea, în data de 28 februarie a.c., Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, a organizat la Căminul cultural din Ivești, **Adunarea Generală a reprezentanților membrilor asociației**, prilej cu care au fost expuse realizările obținute de către Casă pe parcursul anului 2014, stabilindu-se totodată și obiectivele asociației pentru anul 2015.

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor

„Elena Cuza” Bârlad ne-a obișnuit din anul 2010 încoace cu organizarea unor **spectacole de poezie, muzică și dans**, menite să aducă bucurie și speranță în sufletele persoanelor de vârstă a treia.

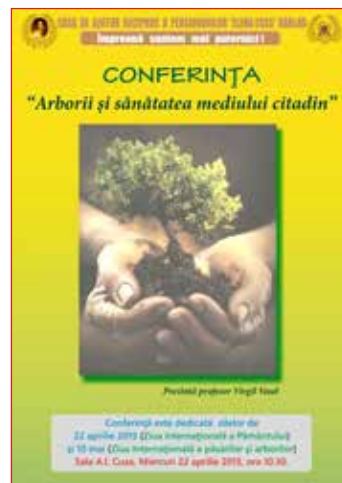
7 martie, Spectacolul „**Femeie – cântec, floare, patimă și rază**” dedicat Zilelor de 1 și 8 martie și care a cuprins momente oferite de prof. Petruș Andrei, grupul de copii „Hai – hui” coordonat de prof. Mihaela Oprea, prof. Gruia Novac, corul Crizantema al C.A.R.P. „Elena Cuza”, Dumitru Olaru, Aneta Matei, Dragoș Răzvan Tufă, Rebeka Berghiu, Elena Isabela Sbârcea, Adrian Ailioaiei, ansamblul folcloric „Răzeșii” din Pogonești coordonat de învățător Andrei Dumitru și mulți, mulți alții;

26 martie, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” a oferit membrilor săi invitații la concertul susținut de **Cristian Pomohaci**;

3 aprilie, Spectacolul „**Primăvara vine cu daruri împărătești**”, manifestare dedicată Sărbătorilor pascale. Dintre reprezentații amintim: surorile Toma, Denisa Maria și Raluca Ioana, profesorii Gruia Novac, Petruș Andrei, corul Crizantema al C.A.R.P. „Elena Cuza”, Iftene Cioriciu, Elena Varlam, corul „Anastasis” al bisericii cu hramurile: Învierea Domnului și Sfânta Ecaterina, Valerica Pruteanu, Aneta Matei, Diana Chelaru, Dumitru Olaru, grupul vocal „Fedeștenii” din comuna Șuletea, ansamblul folcloric „Răzeșii” din Pogonești, George Forcos Palade și alții;

26 aprilie, au fost oferite invitații la spectacolul **Fuego – Trăiesc**;

22 mai, Spectacolul „**Copiii noștri, zâmbetul etern al României**” dedicat Zilei Internaționale a Copiilor, 1 iunie. Totodată, evenimentul s-a înscris în

ciclu manifestărilor dedicate Zilelor culturale ale Bârladului. S-a bucurat de prezența: prof. Petruș Andrei, Gruia Novac, Nuria Darie, Bianca Catană, Dragoș Tufă, George Forcos Palade, Florentina Albu, Teodora Gabriela Spânu, Mihai Constantinescu – surpriza serii, și alții;

29 mai, membrii Casei au primit invitații la piesa de teatru „**Să-i îmbrăcăm pe cei goi**” de Luigi Pirandello;

10 iunie, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” i-a

invitat pe vârstnici la piesa de teatru „**Străini în noapte**” în regia lui Radu Beligan și interpretarea lui Florin Piersic și a Medeei Marinescu;

25 iunie, s-au oferit membrilor asociației noastre invitații la piesa de teatru „**Ursul**” de Cehov în interpretarea actorilor teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad.

Totodată, în aceste 6 luni ce s-au scurs de la începutul anului, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a organizat și cea de a treia ediție a competiției „**Tinere**

văstare” la tenis de masă: 8 – 12 iunie; șah: 5 – 9 iunie; cros – 14 iunie.

Deja o tradiție a Casei, **Nunta de Aur** a fost sărbătorită în primele 6 luni ale anului de un număr de 5 cupluri din mediul rural: 4 familii de la sucursala Pogonești. Și tot în această perioadă, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” a declanșat campania „Doriți să ne cunoaștem eroii?” în urma căreia banii strânși se vor utiliza în editarea unei monografii a eroilor bârlădeni, respectiv din județul Vaslui.

PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI BĂRLAD

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD

Casa de Cultură a Sindicatelor
"George Tutoveanu" Bărlad

Vă invită, vineri, 22 mai 2015 orele 18⁰⁰, la

**Spectacolul
Copiii noștri,
zâmbetul etern
al României!**

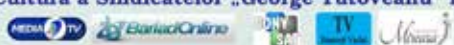
Surpriză:
„E-o lume minunată în care veți găsi
Numai copii...”

**INTRAREA
LIBERĂ**

Spectacol organizat cu ocazia Zilelor Culturale ale Bărladului
și Zilei Internaționale a Copilului

Casa de Cultură a Sindicatelor „George Tutoveanu” Bărlad

parteneri:

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD

Împreună suntem mai puternici!

Vă invită la

CONFERINȚA

Mihai Eminescu,
arheul spiritualității românești

n. 15 ianuarie 1850 - d. 15 iunie 1889

Prezintă profesor doctor Theodor Codreanu
10 iunie 2015, ora 10.00, sala A.I. Cuza

Vă așteptăm cu drag!

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD

Împreună suntem mai puternici!

EXPUNEREA

Emil Gârleanu,
*scriitorul copiilor și al
universului mic*

Se va lansa și revista "Viața Noastră" nr. 21

Conferențiază profesor Gruia NOVAC

Sala A.I. Cuza, JOI 2 IULIE 2015, ora 9.30

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD

Împreună suntem mai puternici!

NUNTA DE AUR

2015

Cu ocazia Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice (1 Octombrie) vor fi sărbătorite acele cupluri, membre ale C.A.R.P. "Elena Cuza" Bărlad, care în acest an împlinesc 50 de ani de la căsătorie.

Aceste cupluri vor fi luate în evidență, pe bază de cerere scrisă și documentația aferentă (carnetul de membru al fiecărui soț, certificatul de căsătorie și B.I. sau C.I. al fiecărui soț.) în perioada 1 ianuarie - 20 Septembrie la sediul nostru din Bărlad sau la sediul sucursalelor din teritoriu.

Precizăm că se vor face verificări și la Oficiul Stării Civile al fiecărei localități de domiciliu.

La Mulți Ani!

MIHAI LUCA

Doctorul Constantin Codrescu

Aniversarea a 175 de ani de la naștere

*„Exegi monumentum aere perennius.”
(Horățiu)*

„Cetățenii Bârladului, prin colecție publică, i-au ridicat o statuie impunătoare, în marmură, (în curtea spitalului creat de el) la 21 mai (ziua lui onomastică) 1903. O stradă din Bârlad (este vorba de străduța liniștită din spatele clădirii telefoanelor și care înconjoară în parte, Biserica Sfântul Ioan) îi poartă numele, iar în sala de ședințe a spitalului a fost expus un tablou, pictură în ulei a ctitorului spitalului, dr. Codrescu, tablou dispărut fără urme.”¹

Celebrul prim vers din cel de-al treilea și ultimul volum de „Ode” al nu mai puțin celebrului poet latin Horățiu prin care îi durează și îi asigură operei sale veșnicia, i-a dăruit în marmură eternitatea sculptorul Frederic Storck, realizatorul mândriei de monument al Spitalului din Bârlad, dr. C. Codrescu, născut în acest oraș, în urmă cu 175 de ani.

Dacă printr-un gest absolut reprobabil a dispărut tabloul, statuia impunătoare n-a putut să fie furată și rămâne și astăzi o valoare de patrimoniu pentru municipalitate.

Pentru virtualii noștri cititori, vom face o descriere a statuii dr. C. Codrescu întrucât considerăm că se merită cu prisosință o asemenea prezentare.

Mai întâi să menționăm neaparat faptul că autorul sculpturii, Frederic (Fritz) Storck este fratele mai mic al lui Carol Storck, ambii sunt fii lui Karl Storck, german de origine stabilit în România în 1849 fiind primul profesor de sculptură la Școala de Arte Frumoase din București. Toți trei artiști ai daltei cu realizări de excepție în sculp-

tura românească, recunoscându-se, printre altele, ca realizatori ai unor valoroase portrete române definitorii între operele sculpturale de referință în arta românească. Astfel că Frederic Storck a lăsat portrete ca cel al lui Ion Heliade Rădulescu, Alexandru Macedonski ... Comparat cu „vulcanicul Paciurea, Storck rămâne așadar profesor rece. Bun cunoscător al anatomiei, grija pentru formă, minuția cu care cizează, corectitudinea fac însă din el un bun practician și o dovedește mai în toate genurile.”² Este vorba de cel mai mic de vârstă din cei trei mari sculptori din aceeași familie și anume Frederic Storck.

Să amintim faptul că tatăl său este „primul care deține în România statutul de sculptor cu adevărat modern, de formație clasică”³.

Să mai amintim de asemenea, că fiul său, Frederic este autorul primei statui a lui Eminescu din parcul central al orașului Galați inaugurată în vechiul regat la comemorarea a două decenii a poetului, statuie tot din marmură.

Statuia de marmură a doctorului Constantin Codrescu în picioare, mărime naturală are următoarea inscripție pe spate: „Sfințirea Capelei și inaugurarea Spitalului – 26 aprilie 1881”, lateral stânga „Fritz Storck, București, 1903.”

Oferim această descriere, cu atât mai mult cu cât la multe dintre monumentele sculpturale fie că lipsesc asemenea date (nu de puține ori), fie că sunt încrustate la locuri greu de identificat în foarte multe cazuri și nu numai la noi în țară. Fiind un mare admirator al monumentelor sculpturale, am constatat că anevoie am identificat asemenea date în cazul chiar al unei sculpturi celebre (Charles de Gaulle, W. Churchill și G. Clemenceau – toți trei nu departe de Place de la Concorde în Paris, sau Arthur Wellington, statuie ecvestră impunătoare în plină metropolă britanică, Londra, W. Churchill statuie în picioare, mărime naturală, Londra etc.).

Socul pe care este așezată statuia doctorului C. Codrescu este de un volum și spațiu generos, fiind înconjurat de două trepte de proporții apreciabile și în față, pe soclu, încrustat numele său: „Doctorul Constantin Codrescu 1840-1891”, având caracterile de mărime perfect vizibile.

Statuia în picioare, cu fața spre stradă, privind trecătorii de peste un secol are mâna dreaptă ușor degajată și se sprijină pe mai multe foi, fiind încrustat titlul cu majuscule de tipar: „**STATUTUL FONDAȚIUNEI SPITALULUI BÂRLAD ȘI ELENA BELDIMAN.**” În dreapta, spate, un halat medical expresia nobilei profesii de medic și o carte închisă la piciorul drept, în mâna stângă, cu poziție fermă, strânge o altă carte de proporții armonioase, între părțile componente ale monumentului.

Cu privirea la trecătorii de pe bulevard, dr. C. Codrescu are capul neacoperit și trădează un evident început de calvitie și cu fața luminoasă, liniștită și fermă urmărește în veșnicie deplasarea pe trotuar a concetățenilor pe ai cărui strămoși i-a vindecat de suferințe.

După această descriere a statuii, să încercăm o motivație a însemnătății personalității dr. C. Codrescu în eternitate.

Născut în Bârlad într-o zi care va deveni o mare sărbătoare națională, 24 ianuarie, dr. C. Codrescu termină cursurile la cea mai veche școală primară din oraș – Școala Publică nr.1, înființată în 1832 și continuă studiile la Iași - Academia Mihăileană cu Simion Bărnuțiu, fondator și profesor al Facultății de Drept din Iași, cu latinistul A.T. Laurian, fondator cu Nicolae Bălcescu al revistei „Magazin istoric

pentru Dacia” (1845-1846), cu academicianul Grigore Co-bălcescu etc.

Fire studioasă, atrage atenția autorităților superioare care îi acordă o bursă pentru studiul medicinei la Paris între 1859-1865 și își susține teza de doctorat, se întoarce în țară cu dreptul de liberă practică și numit doctor la Spitalul central, mai apoi solicitat să inspecteze spitalele din Moldova, prilej de a vizita și Spitalul din Bârlad, înființat în 1838 cu 20 de paturi de către vorniceasa Elena Beldiman și în 1866, la cererea sa, dr. C. Codrescu este transferat la Bârlad, hotărât să schimbe din temelii jalnica stare în care se afla unitatea spitalicească a urbei sale natale, ca recompensă a stipendului pe care l-a primit ca bursier.

A depus eforturi ca să reușească împreună cu fratele său Ion (Iancu) Codrescu și cu liberalii marcant ai Bârladului sub conducerea sa. Astfel că în 1881, primăvara, clădirea proaspătului așezământ medical cu noul local de excepție, executat după planul întocmit de celebrul arhitect și om politic patriot Alexandru Orășanu este dat în folosință. Astfel că la 21 mai 1881 marea sărbătoare când se inaugura capela spitalului cu hramul Sfântul Nicolae, prof. Ioan Popescu, elogiind personalitățile care au contribuit la realizarea spitalului, evidențiază că între aceste personalități „locul întâi este al merituosului doctor Constantin Codrescu alături de al primei fondatoare, nemuritoare Elena Beldiman, onoare lui și recunoștință celor prezenți și viitorilor!”⁴

De altfel perioada în care a trăit și și-a desfășurat activitatea cu o devoțiune exemplară, dr. C. Codrescu se caracterizează, în general, printr-o manifestare plenară a personalităților angajate în realizarea unor fapte de durată pentru binele și prosperitatea poporului. Probitatea morală și profesională erau calitățile exemplare ale dr. C. Codrescu, participant efectiv, concret și cu rezultate de excepție în tot ce întreprindea.

A fost, dacă nu primul, printre primii care au introdus medicina școlară în unitățile de învățământ din România, predând gratuit un curs de igienă la liceul Codreanu, medicină populară și artă veterinară (1867), a îngrijit gratuit în 1870 elevii bolnavi ai Școlii Normale de băieți din Bârlad, abia înființată. Și-a servit țara cu abnegație și competență profesională fără reproș în îngrijirea răniților în timpul războiului de independență din 1877-1878 pentru care a fost răsplătit cu acordarea gradului de locotenent – colonel.

Pentru eficiența activității sale, pentru alcătuirea și redactarea unor lucrări de o stringentă utilitate dr. C. Codrescu a primit premiu de la Academia Română, înființată cu mai puțin de trei decenii înainte. Este vorba de „Compendiu de igienă generală și aplicată”, Bârlad, 1890, a făcut parte din grupul de bârlădeni inimoși care au venit să aducă la Bârlad (15 iulie 1896), „prima tipografie unde avea să apară primul ziar bârlădean liberal „Semănătorul” - 27 septembrie 1870, în paginile căruia a publicat și dr. C. Codrescu al cărui aport a fost foarte prompt și sigur în realizarea actualei clădiri a Colegiului național „Gheorghe Roșca Codreanu”,⁵ inaugurată la 27 aprilie 1886 în prezența ministrului D. A. Sturdza și a secretarului general Spiru Haret, viitor ministru al învățământului public, pe atunci un adevărat reper arhitectural pentru întreaga țară.

Despre dr. C. Codrescu toată elita intelectuală a Bârladului și a Tutovei a avut numai aprecieri la superlativ și ca dovadă a abnegației și dăruirii totale în toate activitățile sale a fost onorat cu ordine și medalii deosebite: „Crucea trecerii Dunării”, „Serviciul Credincios”, medalia „Bene –

merenți”, clasa întâia, ordinul „Coroana României”, în grad de cavalier și ordinul „Coroana României”, în grad de ofițer. Sfârșește la numai 51 de ani în urma unei boli cumplite la 30 ianuarie 1891 în București sub privirile de neputință, îndurerate ale soției sale Cecilia și ale fratelui său Iancu sub a cărui priveghere a fost până în ultima clipă a vieții.

Sicriul în care se afla corpul neînsuflețit al marelui bărlădean a fost adus în orașul natal pe care l-a slujit până la sacrificiu și întâmpinat în gară de un impresionant număr de concetățeni îndoliați, iar în ziua de 2 februarie când a fost condus pe ultimul drum până la locul eternității sale de un cortegiu impresionant cu rostirea unor necrologuri care evidențiau meritele excepționale ale dr. C. Codrescu și aportul concret al marelui dispărut la realizarea unor instituții de importanță vitală pentru oamenii locului. Dintre necrologurile rostite cităm un fragment rostit la coborârea în criptă a lui Stroe Belloescu, personalitate emblematică în istoria Bârladului:

„Eu, care, timp de 25 de ani am fost unul dintre bunii tăi prieteni și un moment nu l-am părăsit, urmându-l, l-am secundat în politica sa națională și liberală, în lucrările sale de la Spitalul „Elena Beldiman” al cărui curator este și în toate instituțiile noastre culturale, cetățenești și filantropice, unde el ocupă primul loc. Cu greu, foarte cu greu va putea fi înlocuit, în toate lucrările sale de utilitate publică, iar cât privește familia, soția și dragălașii lui copilași, vor rămâne purerea neconsolați.”⁶

Mi se pare sau chiar s-a atenuat pâna la aproape de dispariția sa din vocabularul activ al cuvântului **filantrop** cu derivatele sale astăzi?!!!

Din nefericire pedestalul pe care este așezată statuia dr. C. Codrescu nu a fost deloc sau aproape deloc mângâiat de cromatica florilor de primăvară așternute de concetățenii săi de astăzi cărora le-a lăsat o zestre perenă inestimabilă.

Note:

1. Traian Nicola, *Valori spirituale tutovene*, volumul II, litera C., 2001, p.271
2. Florea, Vasile, *Arta românească modernă și contemporană*, Editura Meridiane, volumul II, București, 1982, p.224
3. Idem
4. Traian Nicola, *Op.cit.*, p.273
5. Traian Nicola, *Op.cit.*, p.273
6. Idem, p.274

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR

“Elena Cuza” Bârlad

Str. Nicolae Iorga nr. 7A • Tel: 0235.421.340 • Fax: 0235.421.341 • E-mail: carpbaryl@carpbaryl.ro
Web: carpbaryl.ro

Vă oferim o gamă largă și inedită de servicii și utilități,
la prețuri speciale sau chiar GRATUITE,
din dorința sinceră de a vă mai ușura din greutățile vieții!

- Magazin economat cu produse de bază, alimentare și nealimentare;
- Frizerie;
- Atelier croitorie;
- Consultanță juridică;
- Consultanță Consilieri;
- Birou dactilografare;
- Magazin naturist, prețuri de producător;
- Cabinete Stomatologice;
- Cabinet Oftalmologie;
- Cabinet Tratament;
- Cabinet Reflexoterapie și kinetoterapie;
- Cabinet Ecograf;
- Cabinet Termomasaj;
- Sală gimnastică aerobică;
- Salon de înfrumusețare;
- Servicii funerare;

SALONUL DE FRIZERIE

al C.A.R.P. “Elena Cuza” Bârlad

Prețuri fără egal!

- 5 lei – bărbați
- 7 lei – femei (pentru membri)

ATELIERUL DE CROITORIE

al C.A.R.P. “Elena Cuza” Bârlad

Realizăm la comandă orice produs de croitorie, la prețuri imbatabile față de prețul pieței.

CONSULTANȚĂ CONSILIERI

Aveți întrebări?
Noi avem răspunsuri!

Aveți nevoie de ajutor în probleme legate de Casă? De luni până vineri, între orele 8:30 – 12:30, Consilierii noștri vă stau la dispoziție!

Luni – vineri
între 8:30 – 12:30

Etaj 2, camera 23

CONSULTANȚĂ JURIDICĂ

Av. Aurel Hobjiță, Et. 2, Cam. 23

Luni – Vineri
15:00 – 18:00

Casa noastră oferă consultanță gratuită tuturor membrilor săi.

MAGAZINUL DE PRODUSE SI SERVICII FUNERARE

Produse și servicii funerare marca C.A.R.P. “Elena Cuza” Bârlad

- ❖ Sicrie de diferite mărimi și calități, îmbrăcate complet;
- ❖ Îmbrăcăminte sicriu;
- ❖ Coroane și jerbe;
- ❖ Cruci (inclusiv inscripționare);
- ❖ Lumânări artisanale;
- ❖ Transport capelă;
- ❖ Transport înmormântări;
- ❖ Lumânări;
- ❖ Prosoape de diferite dimensiuni;
- ❖ Produse alimentare de bază necesare pentru înmormântări și pomeni.

SUNTEM ALĂTURI DE DUMNEAVOASTRĂ
PÂNĂ LA CAPĂT

Dumnezeu să-i ierte!

Solicitățile pentru pachetul de servicii (sicriu, cruce și transport) se pot face în orice zi lucrătoare la Magazinul funerar, iar pentru produse la Magazinul Economat.

ÎN ZILELE DE SÂMBĂTĂ ȘI DUMINICĂ SAU SĂRBĂTORI LEGALE SERVICIILE ȘI PRODUSELE POT FI SOLICITATE LA NR. DE TEL. AFIȘAT MAI JOS

GHIȚĂ CRISTIAN

DARURI ÎMPĂRĂTEȘTI LA SĂRBĂTORILE DE PRIMĂVARĂ: FLORIILE – INTRAREA DOMNULUI ÎN IERUSALIM ȘI PAȘTILE – ÎNVIEREA LUI IISUS HRISTOS

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" a organizat la Casa de Cultură "George Tutoveanu", în ziua de 3 aprilie 2015, un spectacol literar – artistic, dedicat celor două mari sărbători ale creștinătății: "Floriile" și "Paștile." Un spectacol de înaltă ținută estetică în care s-au îmbinat cântecele și poeziile religioase cu muzica ușoară și populară de calitate, adaptată momentului, în concordanță cu anotimpul și purificarea trupeză și sufletească a oamenilor în așteptarea Renașterii naturii și a învierii Domnului.

Intrarea oaspeților, onorată cu

crenguțe de salcie înflorite, simbol al Floriilor. În avanscenă – flori, foarte multe flori, semn al primăverii, dar și al perisabilității – al trecerii prin timp a noastră și a tuturor. Decorul sobru – pe fundal un banner cu Troița de la C.A.R.P., o imagine cu Intrarea Domnului în Ierusalim, flori, ouă roșii, sponsorii și deviza Casei: "Împreună suntem mai puternici".

Prezentator de ocazie, sobru, părintele Ștefănică Remus de la Biserica Domnească "Adormirea Maicii Domnului", care a pigmentat tot programul cu versuri special alese, din literatura laică și religioasă ce reflectă

cele două mari momente.

Debut de spectacol, care a impresionat audiența: doi îngerași dansând pe un fond muzical adecvat, cele două fete surori – Toma Denisa-Maria și Toma Raluca Ioana, ale doamnei asistente de medicină generală a C.A.R.P. – elevele profesorului Manciu Mihail de la Școala gimnazială de muzică și arte plastice "Nicolae Tonitza", și care cântă dumnezeiește la pian.

Profesorul Gruia Novac, a făcut o incursiune în copilărie, amintind poeziile creștine care se învățau la școală, în perioada interbelică, când

Geanina Pascu

Corul „Anastasis”

Iftene Cioriciu

Elena Varlam

lucrurile erau așezate altfel și a recitat din poeziile religioase ale lui Tudor Arghezi. Audiența a marcat fiecare moment cu aplauze bine meritate.

Ansamblul coral “Crizantema” dirijat de profesoara Mihaela Oprea, a interpretat: *Azi cu toți să prăznuim și Doamne Iisuse Hristoase* – compozitor Gheorghe Cucu, născut la Puiești. În acord cu muzica, poetul Petruș Andrei a recitat o creație proprie: *Rugă de seară*. În aceeași notă sobră, eleva Geanina Pascu, de la Liceul Pedagogic “Ion Popescu” a interpretat solo, fără acompaniament, melodia: *Sub o salcie pletoasă*. În costum popular, cu o voce cristalină, eleva promite să devină o solistă de succes.

Un trubadur local, Iftene Cioriciu, a recitat din propria creație: *De ce Doamne?* după care a intrat în scenă corul “Anastasis” al bisericii cu hramurile: *Învierea Domnului* și *Sfânta Ecaterina* care, sub conducerea aceleiași doamne, Mihaela Oprea, a interpretat două piese: *Până când* –

muzica Dmitry Bortnianssky și *Ridica - voi ochii mei la ceruri* – armonizare Gheorghe Dobreanu. În ansamblul coral l-am putut remarca pe d-l profesor de matematică, Mihalache, de la Liceul Codreanu – un foarte bun creștin.

Poezia *Rugăciune* de Octavian Goga, a fost recitată de Elena Varlam, membră a corului “Crizantema.” Cele două eleve de la Școala de Muzică au susținut fiecare câte un recital de pian cu piese din creația lui Ludwig van Beethoven. Intermezzo, Valerica Pruteanu care a recitat poezia *Unde să mă duc eu, Doamne!* În scenă Iftene Cioriciu a revenit cu poezia *Hristos a înviat!* urmat de corul bărbătesc al cântăreților bisericești din Protopopiatul Bârlad, dirijat de Epure Lucian, care a interpretat piese corale de mari compozitori români, creatori de muzică religioasă: *Înnoiește-te Noule Ierusalime!* de Gavriil Musicescu; *În cămara Ta, Mântuitorule* de Ion D. Chirescu și

Valerica Pruteanu

Ansamblul coral “Crizantema”

Hristos a înviat!

Aneta Matei a recitat din creația poetului Petruș Andrei, poezia: *Mă întrebi copile, ce-i dumnezeirea.*

Și astfel s-a trecut în alt registru – al muzicii ușoare. Eleva Diana Chelaru a interpretat o piesă a compozitorului Viorel Gavrilă: *Și dacă viața mea*, urmată de Bianca Catană de la Școala "George Tutoveanu" cu două melodii: *Floarea dorului* de Doina Sulac și *Moldova mea* de Natalia Gordienko.

Părintele Ștefănică, a prezentat publicului o solistă de numai 7 ani remarcată pe plan național – Rebeka Berghiu – care a interpretat două piese: *Vreau să fiu o stea* – compozitor George Nastis, textier Mirela Fugaru și *Sărbătoare* – compozitor Dumitru Jijie, textier Aurel Brumă.

Elena Isabela Sbârcea de la Liceul Pedagogic, a interpretat melodia: *Mai rămâi și nu pleca* de Aura Urziceanu. Muzica ușoară aduce alinare sufletelor noastre care au nevoie de așa ceva.

Un alt poet local, Dumitru Olaru a adus sub titlul *Slavă florilor* un omagiu poezilor care le-au cântat în versurile lor: Alexandru Macedonski – *Veniți, privighetoarea cântă/ Și liliacul a înflorit*; Mihai Eminescu – *Dorința – Vino-n codru la izvorul/ Care tremură pe prund/ Unde prispa cea de brazde/ Crengi plecate o ascund... Iar în păr înfiorate/ Or să-ți cadă flori de tei...*; Ion Minulescu; Florin Bogardo – compozitor și textier – *Să nu uităm nici când să iubim trandafirii...*; Luigi Ionescu – *Lalele, lalele, frumoasele*

mele/ Cât îndrăgesc aceste flori/ Cu chipul în mii de culori...Și din creația proprie: Și Sfântul Paști ce o să vină...

Aneta Matei a interpretat din repertoriul internațional, tangoul *Trandafirii tăi*, ilustrat coregrafic de două perechi de dansatori în ținută de scenă.

O prezență aproape permanentă în spectacolele Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”, Dragoș Răzvan Tufă, membru al Clubului „Oliver”, elev la Colegiul Național „Gheorghe Roșca Codreanu”, a interpretat în manieră proprie: *Nunta de flori* de Ștefan Hrușcă și *Antiprimăvară* – muzica Tudor Gheorghe, versuri Adrian Păunescu.

Din zona ruralului, unde tradiția laică se îmbină cu cea religioasă au venit să ne încânte grupuri folclorice, dovedind că acolo unde există un bun dirijor se pot organiza din copii și maturi ansambluri și grupuri care să ducă mai departe moștenirea sufletească a localităților.

Din satul Fedești, comuna Șuletea, grupul vocal *Fedeștenii* condus de preotul Ioan Agarici, au prezentat:

Eu sunt Învierea – cântec liturgic;

Veniți, norii de mulțime – muzica

și versurile George Sârbu;

Avem o Țară de Radu Gyr și

Tu, țară adu-ți fii înapoi de Nicu Apostol, o incursiune în starea socială a satului românesc contemporan.

Ansamblul folcloric *Răzeșii* din Pogonești, condus de învățătorul Andrei Dumitru, se prezintă în ipostaze

**Denisa-Maria și
Raluca Ioana Toma**

Aneta Matei

Diana Chelaru

**Corul bărbătesc al cântăreților bisericești
din Protopopiatul Bârlad**

Bianca Catană

Rebeka Berghiu

**Elena Isabela
Sbârcea**

**Dragoș Răzvan
Tufă**

Dumitru Olaru

diferite dovedind preocupări multilaterale, și că în afară de păstrarea tradițiilor și obiceiurilor, cântecul care, a făcut și face parte din viața omului de la țară, este cultivat de acest ansamblu, recunoscut nu numai pe plan zonal și național, ci chiar internațional. Au fost interpretate piesele: *A venit din cer de sus; Frunzuliță de secară; Frunză verde merișor și Frunză verde grâu mărunt.*

Ținuta și jocul de scenă se completează, dovedind profesionalismul, dar și dăruirea celor implicați care mențin spiritul specific zonei.

O prezență scenică, agreată de public, eleva Florentina Albu, a încântat cu farmecul copilăriei și o pasiune cultivată, solo-voce, piesele: *Am pierdut pe Domnul și Viață, viață!*. Interpreta face parte din grupul folcloric *Rapsozii Iveștiului*, și împreună cu încă cinci eleve interpretează: *priceasna Măicuță sfântă și Zii mai tare măi scripcare!*. Mentorul grupului, artistul George Forcos Palade, și fetele, într-un ritm alert, antrenând și sala, a interpretat piesa: *Fata tatei, fata mamei/ Cel mai dulce și mai scump copil/ Cea mai scumpă floare de april...*

A fost invitat pe scenă președintele C.A.R.P. și toți interpreții, s-au făcut urări de bine și sănătate, s-a cântat *La mulți ani!* și la propunerea părintelui Ștefănică, toată sala a intonat, în avanpremieră *Hristos a înviat!*

Ansamblul folcloric „Răzeșii” din Pogonești

George Forcos Palade și Grupul folcloric „Rapsozii Iveștiului”

Grupul vocal „Fedeștenii”

Ariștii spectacolului

Creștinismul – învățătura lui Cristos – vestea cea bună

GHIȚĂ CRISTIAN

■ Complementară spectacolului „Primăvara asta vine cu daruri împărătești”, conferința susținută de profesorul Gheorghe Gherghe a realizat o incursiune în istoria creștinismului punctând reperele principale ale evoluției credinței de la apariție și până în zilele noastre.

În confruntarea cu stihiiile naturii, cu evoluția vieții și întreruperea, uneori bruscă a acesteia, spiritualitatea umană a fost dominată de-a lungul timpului de credințe, zeități și curente filozofice având ca scop temperarea vieții sociale și morale, liniștea și pacea sufletească. În acest context al diversității și nesiguranței, al inechității sociale, a apărut creștinismul care oferea o perspectivă a dreptății în lumea de dincolo de moarte, prin care suferințele pământești vor fi compensate în viața veșnică. Noua credință aducea oamenilor săraci ideea egalității și mântuirii. Această perspectivă oferea majorității sărace din Imperiul Roman, de altfel bine organizat din punct de vedere juridic și administrativ, o compensație spirituală care a prins și s-a generalizat foarte repede în întreaga lume romană. Creștinismul este una din cele trei religii monoteiste alături de iudaism și islam și înseamnă învățătura lui Cristos.

Pornind de la modul în care se calculează Paștele la catolici și ortodocși, dar și la evrei se precizează că Iisus a

fost răstignit în ziua de vineri când evreii sărbătoresc ieșirea din robia egipteană. În limba greacă Cristos înseamnă Mântuitorul, iar la evrei Mesia. Evreii nu l-au recunoscut și așteaptă încă venirea Lui. Vinovat de răspândirea creștinismului este Sf. Apostol Pavel.

*„Omul
suferă pentru
că dorește,
că dacă nu ar dori
nimic, ar fi foarte
fericit.”*

Buddha

Orice credință e un sincretism (amestec) de idei preluate de la alte popoare. De la egipteni, care era considerat cel mai religios popor, s-a preluat ideea de înviere și viață după moarte pentru care cel decedat era pregătit aproape o lună de zile și îngropat cu tot ce era necesar, ca și la împărății chinezi. Alte idei au fost preluate de la mesopotamieni, persani și din iudaism care apăruse în Palestina.

Iisus este considerat fiul lui Dumnezeu și face parte din triada: Tatăl, Fiul și Sf. Duh, care la greci era constituită din Zeus care reprezenta Cerul, Poseidon zeul mărilor și Hades împărăția subpământeană a celor trecuți în neființă. Cele trei ipostaze ale Divinității se reduc la una singură Dumnezeu care prin Fecioara Maria și-a trimis Fiul pentru a mântui propria creație prin

Răstignire și Înviere.

Creștinismul este considerată cea mai grea religie căci te obligă să-ți iubești dușmanul și se bazează, ca și iudaismul, pe cele zece porunci. Cristos a fost acuzat că a venit să încalce legea lui Moise, la care a replicat că a venit să o îplinească adăugând încă trei legi: iertarea, Milostenia și Iubirea. Învățătura s-a numit *Vestea cea bună* care în grecește înseamnă *Evangelia*, iar în slavă *Blagoveștenie*, iar pentru noi, partea a doua a Bibliei, Noul Testament compus din: cele patru Evanghelii, Faptele Apostolilor cu scrisorile și Apocalipsa.

Din cei 12 apostoli care au fost martori ai vieții și învierii lui Cristos, numai Pavel a murit de moarte naturală, restul au murit de moarte violentă, Iuda l-a trădat, iar Petru l-a renegat de trei ori. De două mii de ani omenirea nu s-a schimbat și poate fi ușor manipulată, ca în vremea lui Iisus când Guvernatorul Pilat a încercat să-l salveze, cerând conform tradiției, iertarea în ziua de Paști, a unui condamnat, dar mulțimea a cerut răstignirea lui Iisus și iertarea lui Baraba. Preoțimea constituită din sarlichei și farisei s-a simțit în pericol de a fi desființată, l-au șantajat pe guvernator care a optat pentru răstignire. Înainte de moarte, Iisus s-a rugat în grădina Ghetsimani și a spus *Facă-se voia ta Doamne!* Iar pe cruce: *Dumnezeul meu de ce m-ai pedepsit!*

După Înviere și Înălțare, timp de două, trei secole au existat mai multe școli creștine, până când împăratul Constantin cel Mare a stabilit prin Conciliul de la Niceea, dogma creștină și Crezul. Au existat și opinii contrare cum a fost arianismul, prin care Arie considera că Fiul lui Dumnezeu este om de natură pământească, opinie împărtășită și de vizigoții care au trăit pe teritoriul nostru și care în 372 după Cristos, l-au condamnat la moarte pe Sf. Sava de la Buzău. Au existat și alte curente, dar Ortodoxismul a ales calea de mijloc care este cea dreaptă și consideră că legătura cu divinitatea se face prin rugăciune, vin și pâine, ce reprezintă trupul și sângele Domnului, care la catolici este azima nedospită, iar la ortodocși, pâinea dospită.

Mohamed consideră că este un singur Dumnezeu, numit de el Allah, religia fiind sub semnul revelației pe care o au profeții, iar oamenii de știință, după Țuțea, al intuiției. Mohamed recunoaște Creștinismul, dar Cristos este doar un profet, trimis de Dumnezeu, ultimul fiind chiar el.

Cristos este doar o ipostază a triadei, cifra trei fiind considerată sacră. Fănuș Neagu atribuind florilor frumusețea ochilor, cărților frumusețea spirituală și paharului de vin, legătura cu divinitatea.

Creștinismul nu e singura religie bazată pe învățătură, mai există la chinezi – Confucianismul – învățătură umană, profană, iar la indieni – Budismul – învățătura lui Buddha care înseamnă iluminat, un prinț care până la 25 de ani nu a ieșit din curtea împăratului, crezând că în lume totul e bine și frumos, iar când a luat contact cu realitatea și a văzut cât e de greu și câtă mizerie este, și-a pus întrebarea: *Cum se poate salva omul?* Și a conchis că: *Omul suferă pentru că dorește, că dacă nu ar dori nimic, ar fi foarte fericit.*

În ortodoxie Triada reprezintă o singură Divinitate, iar omul este stăpân peste toate, dar cu limite și dacă religia nu ar fi existat ar fi trebuit inventată, pentru a fi un reper, o convenție umană, un punct existențial în viața omului, fără de care nu se poate. Disputa privind predarea religiei în școală este sterilă și neavenită, copiii având nevoie de repere morale ca și de cunoștințe științifice, pentru a-și crea o axiologie proprie.

Din timpuri imemorabile oamenii au căutat răspunsuri la întrebări legate de existența materială și spirituală creându-și norme religioase și considerând că trupul este material, iar sufletul are o viață veșnică. Cultele neocreștine se bazează pe interpretări unilaterale. Conferința s-a încheiat într-o atmosferă pioasă, dar optimistă.

Viața noastră

Palma destinului

Îmbracă-te în umilință
Ca-nvățături să dobândești,
În viață, de nu ai credință,
Atunci degeaba mai trăiești.

Fii bun cum este pâinea caldă,
Fii milostiv că ești creștin
Curat ca galbenul din salbă
Ori ca apaosul divin.

De ai mai mult, dă și la alții
Că înapoi ai să primești
Și nu îți risipi talanții
C-amarnic ai să te căiești.

Când viața ți-i o mare calmă,
Nu te-avânta să-nfrunți stihii
Că-ți dă destinul câte-o palmă
Încât, cu greu, îți mai revii.

Psalmul de taină

Aflu-n miera de cuvinte
Nafura de-nvățătură
De la Sfinte-așezăminte
Strânse-n file de scriptură.

Cine vrea să le citească
Ori dorește să le-asculte
Doru-n inimă-o să-i crească
Precum glasul cu-ape multe.

Cerul vieții se deschide,
Noaptea-l luminează luna.
Și o candelă se-aprinde
În noi pentru totdeauna.

Rugăciune

„Doamne, Te rog fii mereu cu mine
Să n-o iau, cumva, pe alte căi,
Însoțește-mă prin munți și văi
Și în beznă-atunci când noaptea vine.

Doamne, îți văd pașii lângă-ai mei
Dar, din loc în loc, văd două urme,
O-ntrebare prinde să mă scurme:
Cum m-ai părăsit fără temei?”

Domnu-a spus în marea-I bunătate:
„Urmele sunt ale mele-ntregi,
Pe când tu nu mai puteai să mergi,
Eu atunci mi te-am purtat în spate!”

(Din volumul lui Petruș Andrei, *Într-un câng de neuitări*, Ed. Sfera, Bârlad, 2013)

VIRGIL VESEL

Ziua planetei Pământ

În fiecare an, sărbătorim la 22 aprilie, Ziua Pământului, când s-a născut mișcarea pentru protejarea mediului înconjurător.

Această zi educă și mobilizează oamenii din întreaga lume pentru a proteja mediul înconjurător, inspirându-le necesitatea de a acționa la nivel personal, comunitar, național și internațional.

Mișcarea a apărut în SUA, într-o perioadă când au avut loc mai multe evenimente deosebite, printre care amintim:

- înăbușirea prin folosirea armelor de foc a revoltei unor studenți împotriva războiului din Cambodgia;
- un accident nuclear în Carolina de Sud la centrala nucleară din Savannah River din apropierea orașului Aiken (nerecunoscut timp de 18 ani);
- poluarea cu gaze și fum, considerată "semn al prosperității."

Ziua Pământului a fost inițiată de senatorul american Gaylord Nelson în anul 1970, cu scopul de a trezi clasa politică și oamenii din dezinteresul pe care îl arătau față de mediu. A fost celebrată în primul an de circa 20 mili-

oane de cetățeni americani, majoritatea tineri. După două decenii, în anul 1990, peste 200 milioane de oameni, din 141 de țări, au transformat Ziua Pământului într-o manifestare de amploare din istoria omenirii.

În anul 2009, Organizația Națiunilor Unite a declarat ziua de 22 aprilie ca sărbătoare oficială a planetei Pământ și expresie comună a dorinței tuturor de a construi o societate stabilă, pentru un viitor mai curat și mai verde. De atunci, Ziua Pământului a devenit un eveniment anual în întreaga lume.

Urmărind același țel, U.E. a inițiat competiția interurbană, având ca trofeu, acordarea titlului de *capitala verde a Europei*. Au dobândit acest statut următoarele orașe: Stockholm în 2010; Hamburg în 2011; Vitoria Gasteiz din Spania în 2012; Nantes în 2013; Copenhaga în 2014; Bristol în 2015.

Comisia Europeană pentru acordarea respectivului titlu *Capitala verde a Europei* are în vedere următoarele

criterii: schimbările climatice, traficul local, spațiile verzi, folosirea rațională a terenurilor, natură și biodiversitate, calitatea aerului, nivelul poluării fonice, managementul deșeurilor, managementul apei, managementul apelor uzate, eco-inovația, performanța energetică, managementul integrat al mediului.

Câteva exemple privind performanțele constatate de către membrii Comisiei sunt deosebit de grăitoare precum:

- orașul Nantes oferă 57 metri pătrați de spații verzi pentru fiecare locuitor; distanța maximă dintre fiecare persoană față de cel mai apropiat spațiu verde este de 300 de metri; numărul arborilor din vatra orașului este de 100.000; suprafața ocupată de spațiile verzi și terenurile agricole este de 60% din suprafața totală a așezărilor; 15% din locuitori folosesc mijloace de transport în comun;
- în Copenhaga, ½ din locuitori

merg la locul de muncă și la școli cu bicicleta; reducerea emisiilor de carbon în ultimii 7 ani s-a plasat la 24%;

În țara noastră, se pare că doar municipiul Botoșani se apropie de cerințele amintite.

Planeta noastră poate fi comparată cu o navă cosmică gigant care are la bord miliarde de pământeni, gravitând în jurul Soarelui. Deosebit de generoasă, nava respectivă pune la dispoziția pasagerilor ei resurse de hrană, resurse energetice, o atmosferă respirabilă. Mișcarea de rotație în jurul axei proprii asigură o alternanță regulată a zilei și nopții în decursul a 24 de ore, iar mișcarea de translație în jurul soarelui și menținerea înclinației axei față de planul orbitei sub un unghi de 66,5 grade creează succesiunea anotimpurilor în decurs de un an.

Menționăm că Pământul a devenit prielnic vieții numai după ce în evoluția sa au apărut plantele verzi. Fără plante, planeta era un pustiu precum Luna și alte corpuri cerești cunoscute. Prin procesul specific de hrănire cunoscut sub numele de fotosinteză, plantele verzi consumă apă cu săruri minerale și dioxid de carbon din care, cu ajutorul energiei solare, sintetizează moleculele organice: zaharuri, grăsimi, proteine, în care încorporează energia luminoasă conservând-o sub formă de energie chimică de legătură. Omul și animalele consumând masa vegetală primesc energia solară conservată. În celulele organismului uman, prin degradarea metabolică a moleculelor organice amintite, energia solară generează căldura corpului, energia vitală, forța musculară și intelectuală. Plantele verzi îndeplinesc astfel o misiune cosmică, mijlocind transferul energiei de la soare către ființele planetei.

Tot de origine solară este și forța care pune în mișcare autovehiculele deoarece în cilindrii acestora ard combustibili fosili proveniți din moleculele organice, create în frunzele plantelor verzi prin fotosinteză în erele geologice trecute.

O altă consecință deosebit de importantă a procesului de fotosinteză este producerea moleculelor de oxigen în urma reacției de fotoliză a apei cu ajutorul energiei solare ce are loc concomitent cu fotosinteza. Întreaga cantitate de oxigen din atmosfera terestră a apărut prin desfășurarea acestui proces. Viața în toată biodiversitatea ei actuală nu a putut apărea

și evolua pe Pământ decât în prezența oxigenului, element vital alături de apă și hrană.

Având în vedere că toate procesele fiziologice din organismul nostru se realizează prin utilizarea energiei de origine solară, ne putem socoti noi, pământeni, fii ai Soarelui! Am dobândit acest statut numai prin intermediul plantelor verzi, asemenea miticului Prometeu, ce a furat focul din ceruri și l-a dăruit oamenilor.

E vremea să conștientizăm cât de mult depindem de plantele verzi. De aceea este greu de înțeles ușurința cu care sub ochii noștri se desfășoară acțiuni ce afectează grav sănătatea planetei:

- au fost defrișate parțial întinsele păduri ecuatoriale, veșnic verzi, din Africa, America de Sud și Asia de Sud-Est, adevărații plămâni ai planetei;
- suprafețe întinse de păduri au fost defrișate în zonele temperate inclusiv în România;
- procesul de urbanizare a determinat apariția unor mari aglomărări umane, platforme industriale care, au dus la creșterea exponențială a consumatorilor de oxigen și a generatorilor de dioxid de carbon.

Menținerea compoziției atmosferei planetei în limite normale presupune echilibrarea amplorii celor două categorii de procese cu efecte contrarii: fotosinteza generatoare de oxigen și consumatoare de dioxid de carbon și respirația împreună cu arderea combustibililor fosili consumatoare de oxigen și generatoare de dioxid de carbon.

Acest lucru este posibil numai dacă se procedează la extinderea suprafețelor ocupate de păduri. Legislația internațională ar trebui să oblige pe cei care exploatează masa lemnoasă a pădurilor, să reîmpădurească zona defrișată.

Alături de energia obținută prin arderea combustibililor fosili, ar trebui utilizate pe scară mai largă formele de energie nepoluantă, regenerabile: hidroenergia, energia eoliană, energia solară, energia nucleară.

Experiența orașelor europene devenite capitale verzi ale continentului a demonstrat că putem trăi într-un mediu de viață sănătos dacă:

- extindem suprafețele verzi intraurbane până la 50-60 metri pătrați pe locuitor;
- realizăm în jurul fiecărui oraș o

zonă forestieră calculată la un hectar pentru fiecare sută de locuitori ai orașului;

- acompaniem infrastructura tehnică cu infrastructura verde în orice demers pe domeniul public urban, astfel încât întreg spațiul pietonal să intre sub protecția arborilor;
- economisim energia prin izolarea termică a locuințelor;
- renunțăm, în mare măsură, la traficul intraurban cu autoturismul personal clasic în favoarea mijloacelor de transport în comun folosind autovehicule cu tracțiune electrică, bicicleta sau mersul pe jos. Se reduc astfel emisiile de carbon din aer cu până la 25%;
- realizăm managementul corect al deșeurilor, al apei potabile.

Nu trebuie să uităm că Pământul este casa noastră comună de îngrijire a căreia trebuie să ne preocupăm în permanență deoarece energia noastră vitală, capacitatea de muncă fizică și intelectuală, rezistența organismului în fața factorilor nocivi depind în mod direct de calitatea aerului pe care îl respirăm și în mod deosebit de procentul de oxigen conținut.

Pământul ne oferă toate condițiile de a trăi în deplină armonie cu natura.

De noi depinde să-l păstrăm frumos și curat!

Talentatul poet român, Nichita Stănescu, afirma: *Văzut din Lună, pământu-i frumos/ Verde se pare și pe alocuri albastru/ Pentru cei trăitori pe alte planete/ Pământul are lucire de astru, îndemnându-ne: Hai să-l facem să fie frumos / Chiar văzut de aici, de aproape/ Cu munții lui mari și stâncoși/ Cu multele-i minunatele-i ape.*

Să dăm curs îndemnului acționând permanent pentru păstrarea frumuseții și sănătății planetei!

TEODORA ELENA
ZALDEA

În slujba publicului spectator: **FUEGO**

„Nu-i bucurie mai măreață ca
atunci când vezi cum zile se pierd
în zare și undeva, într-un nescris
volum al sentimentelor tale,
se-adună mărturii ale trecerii.”

Fuego

26 aprilie 2015, Bârlad, un nou concert marca FUEGO.

Sala mare a Casei de Cultură a Sindicatelor „George Tutoveanu” a fost din nou martora măiestriei și virtuozității interpretative cu care Paul Surugiu alias Fuego și-a obișnuit publicul spectator de atâția ani.

Reîntâlnirea sa cu membrii Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” a fost una plină de emoții, sensibilitate, candoare, presărată cu ropote de aplauze.

Pricina revederii a constituit-o noul spectacol semnat Fuego și intitulat sugestiv „TRĂIESC.”

Spectacolul a reunit în conceptul său cele mai frumoase, apreciate, aplaudate și premiate piese din repertoriul lui Fuego, prezentând pe rând etapele carierei sale, evoluția, momentele care l-au marcat din punct de vedere muzical, totul într-o declarație de ritm prin care el mărturisește că **muzica reprezintă viața sa.**

De altfel, întrebat de ce a atribuit un asemenea titlu spectacolului, Fuego preciza:

„Am vrut să cânt încă de mic și parcă nu mă vedeam făcând altceva. Cu voința cât pentru a trece Carpații, cu imagini despre mâine, fotografii întipărite despre cum va fi, mi-am zis că trebuie să lupt, că trebuie să ard, că nu-i corect să mă las înfrânt de nimic.

Muzica-mi era sfătuitor. Ei îi spuneam ce simțeam, cu ea am plâns, ei m-am dăruit, ea îmi este cel mai bun prieten și peste ani, când o umbră vor fi luminile tinereții exuberante, tot dânsa va sta la căpătâiul meu, vorbind despre ce-am însemnat eu pe această lume.

De ce TRĂIESC? N-aș putea spune vreodată, mai comod și mai fericit, să notez cu inima în univers, decât atunci când e nevoie să-mi expun motivele trecerii mele. Nu-s mare și am atât de multe de trecut în continuare, dar sunt împlinit că am putut cânta, că vocea a pus versurile în lumina eternității, că am inspirat, că am putut fi inspirat, că sunt ascultat și că pot compune. Nu-i bucurie mai măreață ca atunci când vezi cum zile se pierd în zare și undeva, într-un nescris volum al sentimentelor tale, se-adună mărturii ale trecerii.

Sunt simplu și poate că niciodată simplitatea mea nu a ajuns să fie vers, dar știu că versul mi-a slefuit-o, notele i-au armonizat lumea și undeva, atunci când voi trage linie, se va putea spune că a existat un artist care a trăit pentru publicul său, cu bune și rele, cu succese și dezamăgiri.

Ca într-o poveste, am așezat în rama mea de toate. Am vrut să fiu și vesel și spontan, să și emoționez, să pot dansa, să fiu onest, să cred, să uit, să reiau, să fiu OM.”

Despre Fuego, știm cu toții, mari și mici, că e un artist ce reușește să pătrundă în cele mai ascunse culoare ale sufletului, aducând cu sine bucurie, emoție, candoare. Cariera sa este una prodigioasă: a lansat **29 de albume de studio**, trecând cu lejeritatea unui spirit năstrușnic, dar totuși cu sânguință și profesionalism, prin toate genurile muzicale, păstrând din specificitatea fiecăruia. Volubil și plin de exuberanță, a reușit să cucerească publicul spectator cu sinceritatea sa, cu onestitatea sa, cu momentele în care își transpune cu adevărat sufletul pe scenă. Se joacă pe portativ, iar noi publicul său, ne-am lăsat tot timpul fermecați de mesajele cântecelor sale, de vocea sa caldă, de magia pe care o creează atunci când rostește, cântând, sentimente ce ne provoacă emoții greu de definit.

De altfel, Fuego avea să mărturisească: „Muzica nu ar avea sens fără mesaj. Nu poți iubi fără emoție, fără să fii acolo, la fel de bine cum nu poți cânta un text ce nu transmite nimic. Un text ce nu-ți transmite nimic ca artist. De asta, am cântat mereu poezia ca pe propria mea trăire. Pentru că am speranța că mesajul curat, nobil, spus în forma coerentă, este cel care câștigă.”

Fiind un artist pentru care nu există invidie, competitivitate fără scrupule ori orgolii ce nu își au rostul în artă, Fuego a primit aprecieri nu doar din partea iubitorilor muzicii sale, ci chiar și din partea colegilor săi de breaslă, ca:

„După colaborarea cu Ion și Doina Aldea Teodorovici, colaborarea cu tine, Paul Surugiu mi-e cea mai dragă. În harul tău, dragă Fuego, mi-am găsit limba română, doina strămoșilor și istoria noastră. Nu mai am ce căuta în țară! Am găsit totul în colindele și cântecele tale!” (poetul **Grigore Vieru**)

„Paul, mi-ești drag! Și știi asta! Pentru altruismul tău, pentru frumusețea ta interioară, pentru inocență și prietenie, pentru calmitate, decență și romantism. Cuvinte mari pentru artist nu are rost să mai spun. E cunoscut faptul că ești pe locurile fruntașe. Prietenului Paul îi urez

mulți ani de cântec și închinați cântecului, momente unice și bucurii alături de oameni frumoși! Pentru noi doi viața e un cântec!” (Mirabela Dauer)

„Pentru cei care nu-l cunoașteți personal pe Fuego, vă mărturisesc că ați suferit o mare pierdere. Nu este doar un artist complet, complex și un român adevărat ... ci este un tip senzațional de cald, plin de umor și inteligent. Eu mă declar Vrajită!” (Luminița Anghel)

„Bunului meu coleg și prieten Fuego, pe care-l apreciez, îi doresc mult succes, ani de cântec îndelungați, iar emisiunii ce-o prezintă și-o realizează, să ajungă în top. La cât mai multe șlagăre!” (Ovidiu Komornyik)

„Pe Paul îl cunosc încă de la 17 ani, iar de atunci au trecut peste două decenii. De viață, muncă și cântec. Douăzeci de ani de când îi „studiez” ascensiunea extraordinară și sunt fericit că am fost alături de el. Artistul temperamental, plin de fervoare și forță de convingere, stăpânind cu egal talent muzica ușoară, folclorul, genurile latino sau colindele, este un magician. Bagheta sa magică este cântecul, iar el un vrăjitor care ne face mai buni, mai sensibili, mai oameni!” (Octavian Ursulescu, realizator și moderator)

Într-un cuvânt când rostești numele Fuego, spui un ARTIST COMPLET.

„În 22 de ani de cântec, în aproape 40 de ani de viață, mi-ar trebui aproximativ de zece ori mai multe albume pentru a nota toate figurile ce azi mă definesc. Dar cred că-i pot cuprinde pe toți, spunând doar că sunt așa cum mă știți datorită lor. Prieteni de nădejde, maeștri ai vorbelor, poeți, colegi, profesori, oameni ce mi-au așternut drumul, familie, părinți, compozitori, fotografi, impresari, textieri, jurnaliști, sponsori tuturor le mulțumesc pentru împlinirea așteptărilor mele. Și nu în ultimul rând, vouă, celor ce mă ridicați, mă iubiți, mă comentați, îmi ascultați muzica și mă păstrați în sufletul vostru. MULȚUMESC!” (Paul Surugiu – Fuego)

Zilele Culturale ale Bârladului

15-24 Mai 2015

Bârlădenii în acest an au avut parte de o ediție a Zilelor Culturale ale Bârladului reușită prin diversitatea, complexitatea, consistența, calitatea și adresabilitatea manifestărilor, ne fiind omisă sau uitată nicio categorie de public. În cadrul ședinței ordinare a Consiliului Local Municipal, din data de 28 mai, viceprimarul Dorin Apostu s-a declarat mulțumit și a apreciat implicarea numărului mare de bârlădeni pentru reușita manifestărilor. Aprecierile au avut drept suport, participarea edilului la majoritatea activităților culturale. În egală măsură s-a remarcat prezența la unele manifestări a primarului Marin Bunea, a consilierilor locali, cât și a deputatului Adrian Solomon și a senatoarei Gabriela Crețu.

Pe 15 mai, ca momente deosebite, în ziua de debut a manifestărilor, Muzeul Vasile Pârvan a oferit publicului meloman două concerte de muzică clasică susținute de muzicieni prestigioși, apreciați pentru valoarea lor în țară și în străinătate. Pianistul Horia Mihail a susținut un concert la Pavilionul Marcel Guguianu în cadrul Proiectului *Pianul călător*, iar violonistul Adrian NAIDIN a încântat publicul aproape de miezul nopții cu un alt concert susținut la sediul central al muzeului. O semnificație deosebită a avut-o și lansarea albumului: „COMORI DE ARTĂ” din Colecția Dr. Ion Chiricuță, aflată în patrimoniul instituției muzeale bârlădene.

În aceeași zi, în Sala de lectură a Bibliotecii Municipale

Stroe S. Belloescu a fost bine primită și apreciată de public cartea *Sistemul monetar național – „Bancnotele României în perioada 1881-2015”*, a profesorului de istorie Marian Bolum. Acest volum face parte dintr-un proiect editorial al profesorului cercetător. Pentru publicare, autorul a primit sprijin din partea Primăriei Bârlad.

Conform programului stabilit, **în cea de a doua zi**, manifestările au debutat în foaierul Teatrului V.I.Popa unde, timp de mai multe ore, s-a desfășurat Sesiunea de comunicări științifice a Societății de Geografie, cu tema „Amenajarea spațiului geografic”. Întâlnirea a atras nu numai public de specialitate ci și simpli bârlădeni curioși să descopere ce preocupări au avut și la ce concluzii au ajuns geografi. Un moment important l-a constituit lansarea cărții „*Pierdut în Nepal*” de **Cătălin Vrabie**. Subiectul cărții a provocat curiozitatea publicului, Nepalul fiind în prezent un punct de atracție pentru întreaga lume pentru drama prin care trece în urma seismelor distrugătoare ce au avut loc de dată recentă.

Sub genericul „*Scriitorii & cărțile lor*”, publicul bârlădean a fost invitat la Centrul Mihai Eminescu să participe la un moment special de lecturi publice. Invitații evenimentului au fost scriitorii: **Angela Baci, Sterian Vicol, Liviu Apetroaie și Săndel Stamate**. Participanții au fost plăcut surprinși de calitatea, substanța și mesajele expunerilor invitaților. La

rândul lor, oaspeții au apreciat în mod cu totul deosebit implicarea autorităților locale ca în municipiul Bârlad să existe o astfel de instituție, prețios loc de popas pentru cei ce iubesc și se dăruiesc culturii. Au fost lansate cărțile **“Despre cum nu am ratat o literatură grozavă”, de Angela Baci, “MEMORIA LUI FEMIOS 3 (Ielele și elegiile lui Terian) de Sterian VICOL.**

În aceeași zi, Cercul Militar Bârlad a găzduit Simpozionul „Societatea Numismatică Română, Secția Bârlad – 30 de ani”. Momentul aniversar a reunit colecționarii din municipiul Bârlad, veterani de război cât și pasionați de numismatică. Participanții au putut vedea o interesantă expoziție de medalii și insigne.

Foișorul din Grădina Publică a fost un alt punct de atracție pentru bârlădenii care iubesc muzica de fanfară. A devenit o tradiție ca la Zilele Culturale ale Bârladului cât și pe timpul verii în week-end, fanfara municipalității să susțină periodic astfel de spectacole apreciate și așteptate de mulți dintre bârlădeni.

Iubitorii de teatru au avut o seară magică. Actorii Teatrului V.I. Popa au prezentat publicului cel mai nou spectacol „Dureri fantomă” de Vasili Zigarev.

Sub genericul **Orașul reciclării și al Voluntariatului**, ce-a de a treia zi a debutat cu un marș al celor ce susțin cele două proiecte. Pentru această acțiune au fost coopțați elevii și cadrele didactice de la licee, școli și grădinițe din municipiu. În Parcul Teatrului V.I. Popa au fost prezentate standuri cu produse realizate manual din materiale reciclabile (peturi, folie plastic, hârtie) și o paradă a modei cu ținute realizate tot din materiale reciclabile (rochii, pălării, fuste etc.). Participanții implicați în acțiune au fost răsplătiți cu diplome oferite de Primăria Bârlad iar operatorul de salubritate SC CUP SA a sponsorizat acțiunea cu tricouri albe – simbolul curățeniei și băuturi răcoritoare. „Mesajul acestei acțiuni a fost să învățăm cu toții, de la mic la mare, să colectăm selectiv deșeurile în vederea reciclării acestora contribuind astfel la reducerea consumului de materii prime și la menținerea unui mediu sănătos și curat”, a precizat Olga Ungureanu, coordonatorul proiectului **Orașul reciclării**. Vizibili și foarte activi au fost și voluntarii Bibliotecii Stroe S. Belloescu care au avut drept mesaj implicarea voluntară în toate domeniile de activitate, cultura și educația fiind unele dintre acestea.

Tot la la Teatrul V.I. Popa, anunțată inițial ca o dezbatere cu tema **Perspectivile artei teatrale**, manifestarea s-a dovedit a fi un spectacol de debut cu actori în devenire. Protagonistii fiind elevi de la Clubul copiilor **Spiru Haret**.

Ziua s-a încheiat, cu un spectacol de divertisment, susținut pe scena Teatrului V.I. Popa „ASTĂ SEARĂ ... CHEF DE RÂS” cu **Vasile Muraru** și **Valentina Fătu**. Cei doi actori cunoscuți și apreciați au binedispus publicul bârlădean pe măsura așteptărilor.

Pe 18 mai, Asociația „Artă, Tradiție, Cultură” și Școala Gimnazială de Arte N.N. **Tonitza** Bârlad, în colaborare cu Primăria Bârlad, locul de desfășurare al manifestării, au oferit publicului un alt moment cultural. A avut loc vernisajul expoziției de pictură și grafică a artistului amator **Valentin Bogdan Neagu** și un program artistic susținut de corul de cameră **Armonia** și cantautorul **Codruț Șuşnea**. Momentul artistic a fost prezentat de **Viorica Ghenghea**, președinta asociației culturale.

În după-amiaza zilei de 19 mai, la Biblioteca Municipală **Stroe S. Belloescu** a avut loc Colocviul cu tema „**Ecumenismul în literatura Română**”. Au participat scriitorii **Petruș Andrei**,

Teodor Pracsu și muzeograful **Laurențiu Chiriac**. În același cadru, redactorul-șef **Gruia Novac** a prezentat nr. 33 al revistei **Baaadul literar**, publicație susținută de Primăria și Consiliul Local Bârlad.

Pe 20 mai, în holul Primăriei Bârlad s-a desfășurat un alt moment artistic susținut de această dată de elevii Liceului Pedagogic „**Ioan Popescu**”. Expoziția de artă plastică a fost o adevărată surpriză pentru public prin calitatea lucrărilor și talentul real al expozanților. Momentul muzical susținut de: Ansamblul coral **Voces Moldaviae**, **Rusu Tudor** –chitară; **Oana Pruteanu** și **Sbârcea Isabela** – flaut, **Maxim Ștefan** – pian, **Arteni Miruna** – vioară și **Cristea Irina** –flaut și voce, a fost de excepție spre lauda corpului profesoral. Inspectorul Școlar General **Gabriela Plăcintă** a făcut aprecierea că se impune prezența de acum înainte la toate edițiile Zilelor Culturale ale Bârladului a liceenilor acestei instituții pentru că sunt foarte talentați și au ce arăta publicului.

Ziua de 21 mai a debutat cu aniversarea Centenarului Societății literar-culturale **Academia Bârlădeană**. Evenimentul a constatat în dezvelirea plăcii memoriale, amplasată pe peretele de la intrarea în sediul instituției. Momentul a fost deosebit de emoționant pentru președintele de onoare prof. univ. dr. **C.D. Zeletin** și președintele în exercițiu prof. dr. **Elena Monu**, cei care au dezvelit placa de marmură. Reuniunea festivă a membrilor Academiei Bârlădene a atras un public cu mult peste așteptările organizatorilor, dovadă că mulți dintre participanți nu au mai avut locuri, dar nimeni nu a fost deranjat de acest mic disconfort. Înființată la 1 mai 1915 „**Academia Bârlădeană**” a rezistat peste ani datorită unor intelectuali de valoare care nu s-au dezis de la continuarea unui ideal frumos. Așa cum spunea C.D. Zeletin: „**A fost un vis al unor tineri sincronizați, un zbor de zări înalte ale purității**”. Alături de oficialitățile locale, județene, oameni de cultură din municipiul Bârlad, cât și din județ, dar și oaspeți veniți din țară, au luat parte mulți bârlădeni din alte domenii de activitate, în semn de prețuire a activității culturale din urbe. Încă de la început s-a remarcat prezența ministrului culturii, **Ionuț Vulpescu**, a deputatului **Adrian Solomon**, membru al Academiei Bârlădene, și senatoarei **Gabriela Crețu**. Ministrul **Ionuț Vulpescu** i-a înmănat doamnei **Elena Monu** o diplomă de excelență din partea guvernului, în urma demersurilor făcute de cei doi demnitari bârlădeni. Cei doi președinți ai Academiei Bârlădene au făcut o scurtă trecere în revistă a istoricului instituției, menționând că activitatea nu i-a fost întreruptă nici în timpul celor două războaie mondiale și nici în timpul regimului comunist. Au fost lansate volumele: „**C.D. Zeletin 80. Omagiul Academiei Președintelui ei de Onoare**” și „**Victor Ion Popa. Artistul și criticul plastic. Album & varia**”, de **Cătălin-Andrei Teodoru**, la eveniment fiind prezentă și **Mihaela Popa**, nepoata dramaturgului **Victor Ion Popa**.

În seara aceleași zile, anunțat ca fiind un eveniment extraordinar, concertul susținut de **Maria RĂDUCANU**, alături de chitaristul **Krister Jonsson**, s-a dovedit pe măsura așteptărilor organizatorilor. Rafinement, modestie, calitate, profesionalism de înaltă clasă, prestație scenică de excepție au definit momentul susținut de cei doi muzicieni. Pentru publicul bârlădean a fost cu adevărat un eveniment inedit care nu va fi uitat prea curând. **Maria Răducanu** a ținut să mulțumească în timpul concertului Primăriei Bârlad și deputatului **Adrian Solomon** pentru prezența la Bârlad. Acustica sălii Teatrului V. I. **Popa** i-a ajutat pe artiști să evolueze ireproșabil.

Ziua de vineri, 22 mai, a fost marcată de alte două manifestări ce s-au desfășurat la Casa de Cultură George Tutoveanu. În sala mică a instituției a fost vernisată o expoziție de artă plastică „Zâmbet de copil”, lucrările expuse aparținând

eleviei Elena Laura Buta, o viitoare speranță a artei plastice bărlădene. Pe scena aceleași instituții, în scopul promovării și încurajării tinerilor talentați din municipiu, s-a desfășurat un amplu spectacol intitulat „Copiii noștri, zâmbetul etern al României!” fiind organizat de CARP „Elena Cuza” în parteneriat

cu Primăria Bârlad și instituția gazdă.

În penultima zi de manifestări, în Sala de conferințe a Primăriei, s-a desfășurat Simpozionul Societății de Științe Istorice – Filiala Bârlad cu tema „Războiul și drama schimbării”.

Au dat curs invitației prof. univ. dr. Ion Agrigoroaiei din Iași; col. dr. Mircea Tănase, dr. Silviu Moldovanu, dr. Alin Spânu și dr. Florin Banu din București; și prof. dr. Laurențiu Chiriac de la Vaslui. Lucrările susținute au fost deosebit de interesante și apreciate de publicul prezent. Gazda evenimentului a fost prof. Oltea Rășcanu Gramaticu, președintele Societății de Științe Istorice – Filiala Bârlad.

8 ORE DE SPECTACOL ÎN PIAȚA CIVICĂ

Timp de aproape opt ore, cu începere de la ora 17.00, în Piața Civică s-a desfășurat un adevărat maraton muzical-coregrafic. Programul a debutat cu spectacolul concurs SUPER STAR, la care au participat artiști bărlădeni. Președintele juriului a fost Liviu Teodorescu, cunoscut pentru calitățile sale vocale de la concursul Vocea României. Acesta și-a încântat publicul cu cele mai cunoscute piese. **În cea de a doua parte a programului s-a desfășurat** spectacolul de divertisment „Alexandru Jula, ultimul romantic și invitații săi: Gabriel Dorobanțu, Ileana Șipoteanu, Octavian Ursulescu, Gabriel Lazăr și Alexandra Canareica.”

În ultima zi, în Sala de conferințe a Primăriei, a avut loc întrunirea aniversară cu nr.45 a membrilor Cercul rebusist „Alb-Negru”. În cadrul evenimentului a fost prezentat ultimul număr al publicației cercului rebusist intitulată **Alb-Negru**. Revista a apărut cu sprijinul Primăriei Bârlad.

La Galeriile de Artă N.N. Tonitza a avut loc vernisajul unei Expoziției de pictură și grafică, lucrările expuse aparținând unor mai vechi colaboratori ai Fundației Culturale Dr. Constantin Teodorescu, **Vasilian Doboș și Manuel Mănăstireanu**. În cunoscuta instituție bărlădeană a revenit să se întâlnească cu publicul poetul chilian **Mario Castro Navarrete**, acesta lansându-și ultimul volum bilingv (româno-spaniol) de versuri, intitulat „65 de confesiuni”. Activitatea s-a încheiat cu un moment muzical susținut la lăută de **Constantin Lazăr**. Gazda evenimentului a fost președintele Fundației Culturale Dr. Constantin Teodorescu, **farm. Ana Sârbu**.

Cea de a XXX-a ediție a Zilelor Culturale ale Bârladului s-a încheiat cu un spectacol de Gală în Piața Civică fiind invitată trupa Vama. Prestația solistului Tudor Chirilă însă nu a fost pe măsura așteptărilor publicului și a organizatorilor. În schimb, bărlădenii, veniți în număr foarte mare în fața Primăriei, au uitat destul de repede de dezamăgire, fiind fascinați de efectele produse de spectacolul de lasere, moment surpriză oferit pentru prima dată de autorități. Pentru buna desfășurare a tuturor manifestărilor, organizatorii au avut tot sprijinul solicitat din partea conducerii Primăriei.

(Articol preluat din „Actualitatea bărlădeană”, nr. 7, iunie 2015)

Academia Bârlădeană la Centenar

22 mai 2015

Vremea nouă :

„...Pentru aniversarea unui secol de la înființare, Societatea Culturală „Academia Bârlădeană” a avut ieri invitați de marcă: președintele de onoare al Academiei – prof.dr. C.D. Zeletin, ministrul Culturii, Ionuț Vulpescu, Mihaela Popa – nepoata marelui dramaturg, scriitor, poet Victor Ion Popa și o serie de oficialități politice locale și județene. Pe lângă aceștia, dr. Elena Monu, președinta Academiei Bârlădene a avut lângă ea foarte mulți scriitori, directori ai unor instituții de cultură din Tecuci, Bacău, București, Iași.”

Obiectiv, Ediția de Vaslui:

„La sediul instituției a fost dezvelită o placă memorială, în prezența a numeroși scriitori, critici literari și oameni de cultură din județ și din țară. Cei care au făcut onoarea au fost Constantin Dimoftache Zeletin, președinte de onoare și Elena Monu, președinte.”

Monitorul de Vaslui :

„Academia Bârlădeană, un veac în elita culturală a țării”: „Distincție ministerială pentru Academia Bârlădeană, ieri, la împlinirea a 100 de ani de activitate. Ministrul Culturii, Ionuț

Vulpescu, i-a înmănat președintelui Academiei, prof. dr. Elena Monu, o diplomă de recunoaștere a activității culturale a prestigioasei instituții. Sesiunea festivă omagială a mai adus la Bârlad nume importante ale culturii și literaturii românești.”

EstNews :

„100 de ani pe multe – Aniversare cu fast a Academiei Bârlădene”: Vreme de aproape trei ore, foaietul Teatrului „Victor Ion Popa” a fost locul unde nume sonore ale Bârladului, dar și ale județului, au evocat cu emoție și căldură cele mai reprezentative momente din parcursul de 100 de ani ai Academiei Bârlădene.

Și cum nu se poate vorbi de Academia Bârlădeană fără a-i pomeni pe cei care i-au întreținut viu spiritul, mai ales în primele decenii ale existenței sale, care au fost anii săi de glorie, invitații evenimentului au avut prilejul de a savura detalii inedite din viața celor fără de care cea mai veche societate literar-culturală din spațiul tutovean nu ar fi existat: George Tutoveanu, Victor Ion Popa, Alexandru Vlahuță, Toma Chiricuță, Tudor Pamfile, G.G. Ursu și mulți alții.

O prezență neașteptată la eveniment a fost cea a Mihaelei Popa, nepoata după soție a dramaturgului Victor Ion Popa, venită special de la București.

Focus, nr. 41/mai 2015 din Călărași:

„Centenar - Societatea literar-culturală Academia Bârlădeană”: „Societatea Academia Bârlădeană a apărut în luna mai 1915 când trei tineri visători din Bârlad, George Tutoveanu, Tudor Pamfile și Toma Chiricuță, au hotărât să se întâlnească periodic pentru început la Casa Națională „Stroe Belloescu” pentru *...a ne comunica ideile și să ne amestecăm expansiunea sufletească...* Întâlnirile membrilor „Academiei Bârlădene” mai aveau loc la domiciliul poetului George Tutoveanu, la cel al profesorului Eugeniu Bulbuc sau la câte un conac din localitățile învecinate Bârladului. Din cercetările întreprinse de Mircea Coloșenco ar rezulta că denumirea de „academie” ar fi venit de la Tudor Pamfile, singurul dintre ei care a colaborat cu Academia Română și care l-a inspirat să transfere aspirațiile înaltului for și la Bârlad. În perioada 1915-1943, alături de cei trei îi mai întâlnim pe Al. Vlahuță, V. Voiculescu, Victor Ion Popa, viitorii medici Iuliu Nițulescu și Virgil Nitzulescu, avocatul Sterian Dumbravă, Mircea Pavelescu, George Pallady, doctorul I. Weinfeld, Nicolae Bogescu, George Nedelea, Ion Valerian, G.M. Vlădescu, G.G. Ursu, Virgil Duiculescu, Eugeniu Bulbuc și mulți alții. La multe din ședințele „Academiei” veneau oaspeți iluștri ca Delavrancea, Nicolae Iorga, George Enescu, Octavian Goga, Elvira Popescu, pictorul Iser și alții. Societatea literară scotea ziare proprii și edita „volume literare”.

O parte dintre membrii „Academiei Bârlădene” a avut tangență în diferite moduri și cu județul Călărași.

George Tutoveanu (nume real George G. Ionescu) între anii 1899-1900 a fost institutor la școala primară de băieți din Oltenița, locuind în str. Traian, nr.61. Poeziile scrise în această perioadă au fost publicate în „Literatură și artă română” a lui Nicolae Pătrașcu, ce apărea în București. Dunărea și împrejurimile Olteniței l-au inspirat deseori, publicând mai târziu versuri deosebite ca valoare dintre care enumerăm și poezia „Turtucaia”.

Medicul Vasile Voiculescu își desfășura activitatea la spitalul din Budești și participa la serile literare care aveau loc la un conac

din Negoiești. Pe timpul campaniei din Bulgaria îl găsim ca medic militar la un spital de campanie din aceeași localitate. Datorită războiului este trimis la Bârlad preluând conducerea „spitalului de război” înființat în clădirile școlii „Sf. Gheorghe”. Aici a rămas până la finele anului 1918, participând activ la ședințele societății literare.

Călărășeanul Virgil N. Duiculescu între anii 1922-1927, a fost profesor la liceul „Gh. Roșca Codreanu” din Bârlad. Iată ce spune unul dintre membrii societății despre el: *El venea cu o bună carte de vizită și în cei cinci ani cât a stat la Bârlad a participat intens ca membru și ca secretar al acesteia, la toate acțiunile și manifestările literare, devenind colaborator și prieten apropiat al poetului George Tutoveanu.*

La ziarul „Pământul” din Călărași condus de avocatul Eugen Cealîc, au colaborat intens G.M. Vlădescu și Victor Ion Popa, ultimul amintind despre orașul Călărași și în romanul „Sfârșeală cu Fofează”.

Nicolae Bogescu, poet, prozator, publicist, unul din foștii secretari ai societății literare, angajat al Casei Naționale a Monopolurilor Statului Român a ajuns la Călărași în 11 aprilie 1944 în urma ordinului de „evacuare urgentă” a personalului C.A.M. din Basarabia, Bucovina și Moldova, locuind în str. Rahova, nr. 274. Fiind suferind de mai mulți ani, la Călărași a fost tratat de dr. Gr. Zlate care menționa în fișa medicală: ciroză atrofică și insuficiență hepatică. A decedat în luna iunie fiind îngropat la Cimitirul „Treii Ierarhi” din Bârlad.

Dacă ne vom apleca mai mult asupra cunoașterii trecutului, în mod sigur vom afla mai multe date despre cei care au fost și ne-au lăsat frumoase moșteniri spirituale.

„Academia Bârlădeană” a rezistat peste ani datorită unor sufletești care nu s-au dezis de la continuarea unui ideal frumos. Așa cum spunea și C.D. Zeletin: *A fost un vis al unor tineri sincronizați, un zbor de zări înalte ale purității.*

(Constantin Mitulescu)

Tripla semnificație a zilei de 9 mai

col.(rtr.) CONSTANTIN CHIPER

■ În evoluția multimilenară a poporului român, evenimentele de la 9 mai 1877 și 9 mai 1945, precum și Ziua Europei se înscriu ca momente glorioase ale luptei românilor pentru libertate, unitate și independență. Sărbătorirea zilei de 9 mai este pentru poporul nostru un prilej de îndreptare a gândurilor pline de recunoștință către generațiile de luptători și eroi pentru dreptate socială, libertate, unitate și independență.

9 Mai 1877 - moment de cotitură în istoria poporului român

Apărarea independenței și a libertății patriei a reprezentat dintotdeauna o valoare supremă pentru poporul nostru. Pentru aceasta, înaintașii noștri au purtat grele bătălii – începând din epoca veche și continuând cu epoca medie, modernă și contemporană – împotriva năvălitorilor străini, a regatelor și imperiilor vremii. Inaugurând epoca modernă, secolul revoluțiilor (1784-1878) a descătușat energiile poporului român, asigurând depășirea obstacolelor ridicate de cercurile ultraconservatoare externe.

Înaintând pe calea deschisă de războaiele și revoluțiile din 1784, 1821 și 1848-1849, națiunea română a realizat, prin actul energic din ianuarie 1859, Unirea Moldovei cu Țara Românească (Muntenia și Oltenia) și a pus bazele statului modern, România, sub domnia lui Alexandru (după unele surse Alecsandru sau Alessandru) Ioan Cuza.¹

Urmărind cu atenție ridicarea la luptă împotriva Imperiului Otoman a popoarelor balcanice (Serbia, Muntenegru, Bosnia-Herțegovina și Bulgaria), precum și dorințele revanșarde ale Rusiei țariste, reprezentanții ai guvernului României au avut o întrevvedere cu reprezentanți ai guvernului Rusiei țariste, la data de 29 septembrie/11 octombrie 1876, la Livadia, în Crimeea. Partea română a acceptat, în principiu, pe baza unei convenții care s-a semnat la data de 4/16 aprilie 1877, trecerea armatei ruse prin teritoriul României, spre Balcani, în cazul unui război ruso-otoman. Guvernul Rusiei se angaja să apere integritatea teritorială a țării noastre și să respecte drepturile și rânduielile politice ale Statului Român.²

Guvernul României a declarat mobilizarea generală, la data de 6/18 aprilie 1877, aducând sub arme 120.000 de oameni, dintre care 58.700 făceau parte din armata de operații. Conform înțelegerii, trupele române au ocupat poziții de apărare pe Dunăre. La data de 10/22 aprilie 1877 relațiile diplomatice dintre România și Imperiul Otoman s-au întrerupt. În ziua de 11/23 aprilie 1877 armata Rusiei a trecut frontiera României și, la data de 12/24 aprilie 1877, Rusia a declarat război Imperiului Otoman.

Armata turcă a ripostat, la 21 aprilie/3 mai, bombardând cu artileria orașul Brăila, și apoi, la 26 aprilie/8 mai, localitățile Calafat, Bechet, Oltenița și Călărași. Concomitent, artileria română a răspuns agresiunii otomane, bombardând fortăreața Vidin.³

În zilele de 28/29 aprilie - 10/11 mai, Parlamentul României a adoptat o moțiune prin care s-a declarat starea de război

cu Imperiul Otoman. După numeroase inițiative economice, diplomatice și de apărare, menite a consolida statul modern, Sesiunea extraordinară a Adunării Deputaților a proclamat, la data de 9/17 mai 1877, printr-un act legitim de voință și autodeterminare națională, independența de stat a României. Ministrul de externe, Mihail Kogălniceanu, interpelat de deputatul Nicolae Merfe, a declarat în fața adunării: „*Suntem independenți, suntem națiune de sine stătătoare..., suntem o națiune liberă și independentă.*” O interpelare asemănătoare a venit și de la Senat, în ziua de 10/22 mai, din partea senatorului Alexandru Orăscu, la care Mihail Kogălniceanu a dat un răspuns asemănător celui de la Cameră: „*Declarăm dar, că de aici încolo ne așteptăm la o viață independentă, la o viață de sine stătătoare...*”⁴

Proclamarea independenței a fost salutăată cu entuziasm de toți locuitorii țării, dar și de românii din provinciile istorice aflate încă sub dominație străină. Adeziunea largă, de masă, la actul din 9/21 mai 1877, care însemna realizarea unui ideal dintre idealurile urmărite de secole de înaintași, a stat la temelia sprijinului neprecupețit acordat de întreaga noastră națiune oștirii române, angajate în războiul menit să consacre independența deplină a țării. Din prima și până în ultima zi a confruntărilor, populația a contribuit masiv, prin ofrande în bani, alimente, obiecte de îmbrăcăminte, medicamente, furaje și alte bunuri, la înzestrarea, echiparea și întreținerea unităților operaționale. Numeroși locuitori s-au oferit să participe, ca voluntari, la marile bătălii desfășurate în sudul Dunării. Toate aceste aspecte au conferit războiului din 1877-1878 un caracter popular și național, asigurând oștirii, pe lângă sprijinul material, un însuflețitor suport moral.

După insuccesele armatei ruse, în cele două bătălii de la Plevna, din datele de 8/20 și 18/30 iulie 1877, Marele Duce Nicolae, comandantul suprem al armatelor rusești, a adresat o telegramă principelui Carol I, care se afla la Cartierul General al Armatei Române, stabilit în Poiana Mare, județul Dolj, cerându-i cu insistență să treacă armata română peste Dunăre, în Bulgaria. La data de 19/31 iulie 1877, primele unități ale armatei române – din care au făcut parte și luptători din județele Fălciu, Tutova și Vaslui, concentrați în Regimentul 13 Dorobanți Vaslui/Iași, Regimentul 12 Dorobanți Tutova/Fălciu, Regimentul 6 Linie Tecuci, Regimentul 7 Linie Iași, Batalionul 3 Vânători de Câmp Galați, Regimentul 4 Vânători de Câmp Iași, Regimentul 7 Călărași Iași, Regimentul 8 Călărași Focșani și alte unități militare – au trecut Dunărea și au luat în primire podul de vase de la Zimnicea-Șiștov.⁵

În ziua de 10/22 august 1877, unități ale armatei române din Divizia a 4-a română au primit „botezul focului” în fața Plevnei. La

data de 27 august/8 septembrie 1877 s-a desfășurat primul atac românesc al Regimentului 13 Dorobanți Iași/Vaslui, în direcția redutei Grivița din sistemul de apărare al Plevnei, cucerindu-se o poziție întărită în fața redutei.

În ziua de 30 august/11 septembrie 1877 (ziua onomastică a țarului Rusiei, Alexandru) s-a desfășurat a treia bătălie de la Plevna, una dintre cele mai mari din timpul războiului. După o eroică înclăștare, la care au participat și ostașii Regimentului 12 Fălciu/Tutova și Regimentului 13 Dorobanți Vaslui/Iași, trupele române au ocupat puternica redută Grivița 1. Au căzut în luptă aproape 800 de soldați, în frunte cu maiorul Gheorghe Șonțu din Regimentul 10 Dorobanți Putna/Vrancea, maiorul Ion Arabu din Bîrlad, căpitanul Valter Mărăcineanu din București, și alți ofițeri. Drapelul Regimentului 13 Dorobanți Vaslui/Iași a fost decorat cu Ordinul „Steaua României.”⁶

Nereușindu-se ocuparea cetății Plevna, s-a hotărât prelungirea asediului ei. Două detașamente de luptători din armata română și armata rusă au luptat pentru ocuparea Cetății Rahova, în zilele de 7/19-9/21 noiembrie 1877, întrerupându-se legăturile cu cetățile Plevna și Vidin. În luptele desfășurate s-au remarcat ostașii din detașamentul colonelului Slănceanu. Dintre ofițerii căzuți în lupte trebuie evidențiați maiorii Constantin Ene din Bacău, și Dimitrie Giurăscu din Pitești. În ziua de 28 noiembrie/10 decembrie 1877 trupele române au cucerit puternicele redute de la Opanez, obligându-l pe generalul Osman-pașa să capituleze, împreună cu cei 45.000 de ostași pe care îi conducea.⁷

De la data de 1/13 decembrie 1877 trupele române s-au îndreptat spre cetatea medievală Vidin, cucerind, rând pe rând, avanposturile sale Smârdan, Tatargic, Inova, Novoselce, Belogradic și, în final, Vidinul. În aceste lupte au fost răniți mortal circa 1.200 de ostași hușeni, tutoveni și vasluieni. În ziua de 23 ianuarie/4 februarie 1878 s-a semnat armistițiul în războiul ruso-româno-turc. Generalul Izet-pașa s-a predat trupelor române, împreună cu cei 10.000 de ostași turci, care s-au aflat în Vidin.

Tratatul de pace ruso-turc, din 19 februarie/3 martie 1878,

de la San Ștefano, stipula recunoașterea independenței României, alături de acelea ale Serbiei și Muntenegrului, precum și autonomia Bulgariei. Dobrogea era cedată Rusiei, care-și rezerva dreptul s-o schimbe „cu partea Basarabiei cedată României prin Tratatul de pace de la Paris, din 1856, după războiul rus și coaliția europeană din anii 1853-1856”.

În perioada 1/12 iunie – 1/12 iulie 1878 s-a desfășurat Congresul internațional de la Berlin. Aici s-a recunoscut independența de stat a României și drepturile ei asupra Dobrogei, teritorii străvechi românești, iar județele Bolgrad, Cahul și Ismail din sudul Basarabiei, retrocedate Moldovei prin Tratatul de la Paris din 1856, au fost încorporate din nou în cadrul Imperiului țarist.

Armata Română a pierdut pe teritoriul Bulgariei 10.000 de oameni, care au semnat cu viața lor actul independenței de stat a României. În ziua de 8/20 octombrie 1878, armata română și-a făcut intrarea triumfală în București, pe Podul Mogoșoaiei, care, de atunci, poartă numele de Calea Victoriei. În formația de defilare s-au aflat și ostașii bîrlădeni, hușeni și vasluieni.

Moment de cotitură în istoria poporului român, proclamarea independenței, consacrată pe câmpurile de bătălie și apoi recunoscută pe plan internațional, a deschis perspective favorabile dezvoltării în ritm susținut a societății românești. Cucerirea independenței a pregătit condițiile pentru reîntregirea țării, prin actul istoric al Marii Uniri din anul 1918.⁸

Vasluienii în războiul de întregire statală și națională, 1916-1919

Conținutul și caracterul primului război mondial au fost relevate cu pregnanță de scopurile politice și obiectivele militare urmărite de beligeranți. Germania se lansa într-un „război hegemonial” pentru dominație imperialistă în lume, în timp ce Austro-Ungaria viza luarea sub control a Balcanilor, prin

extinderea influenței sale în Serbia, Bulgaria, Grecia și Albania. Marea Britanie căuta să elimine flota germană de pe principalele mări, să anihileze concurența celui de al doilea Reich și să-i acapareze bogatele colonii din Africa de sud-vest și de sud-est. Franța proiecta nu numai redobândirea Alsaciei și Lorenei, ci și dezmembrarea imperiului Wilhelmian, anexarea Ruhrului ș.a., iar Rusia spera să-și instaureze dominația în Balcani, la Istanbul și în Persia.

În cazul altor state europene – România, Serbia sau Belgia – participarea la marea conflagrație a fost subordonată exclusiv unor obiective de mare interes național: apărarea în fața agresiunii, eliberarea unor teritorii care se aflau sub stăpânire străină, construirea sau întregirea statelor naționale independente și suverane.⁹

Alte națiuni aflate sub dominație străină, precum polonezii, cehii și slovacii, care luptau pentru același drept fundamental la viață proprie s-au angajat cu hotărâre în efortul general eliberator, acționând pentru reconstituirea statelor lor independente.¹⁰

După măsurile adoptate de Marele Stat Major pentru participarea la această conflagrație, România a declarat război Austro-Ungariei, în ziua de 14/27 august 1916. Au urmat declarațiile de război adresate României de către Germania, la 15/28 august, și Bulgaria, la 19 august/1 septembrie.

Ostașii din fostele județe Fălciu, Tutova și Vaslui au mobilizat ostașii din unitățile militare înființate anterior, precum și pe cei care făceau parte din alte unități militare, situate în alte județe ale țării. Pe teritoriul actualului județ Vaslui existau următoarele unități militare: Regimentul 12 Infanterie „Cantemir” Bârlad, dublura sa, Regimentul 52 Infanterie Bârlad, Regimentul 25 Infanterie „Racova” Vaslui, dublura sa, Regimentul 65 Infanterie Vaslui, Regimentul 2 Roșiori Bârlad, Regimentul 3 Roșiori Bârlad.¹¹

În campania militară din toamna anului 1916, Regimentele 12 și 25 Infanterie au înaintat, prin lupte, pe la Oituz, de la 15/28 august, și au participat la luptele din Transilvania, până la 29 septembrie/12 octombrie, când, datorită complicării situației militare din Dobrogea și sudul țării, la ordinul Marelui Stat Major s-au retras pe aliniamentul Carpaților Orientali. În octombrie și noiembrie unitățile au luptat la Oituz, contribuind la oprirea ofensivei inamicului pe Valea Troțușului. Fiind subordonați Diviziei 15 Infanterie („Divizia de fier”) comandată de generalul Eremia Grigorescu, *„soldații regimentelor moldovenesti, care au apărut Oituzul au vărsat șiroaie de sânge. În special ieșenii din Regimentele 13 și 53 Infanterie și vasluienii din Regimentele 12 și 65 Infanterie. Tradiția lui Peneș Curcanul se cuvenea să fie cinstită.”*¹²

Regimentele 52 Infanterie Bârlad și 65 Infanterie Vaslui au luptat, în septembrie 1916, în Dobrogea și apoi, din octombrie 1916, la Oituz. Prin Înaltul Ordin de zi nr.26 din 31 decembrie 1916/13 ianuarie 1917, drapelele Regimentelor 25 și 65 au fost decorate cu Ordinul Mihai Viteazul, clasa a 3-a, pentru bravura deosebită, dârzenia și înaltul spirit de sacrificiu dovedite în lupte, timp de trei luni, la Oituz.¹³

În noaptea de 14/27 august 1916, Regimentul 12 Infanterie, subordonat Brigăzii a 12-a Infanterie Galați, a pornit la ofensivă peste Carpații Orientali, din localitatea Nehoiu, participând la luptele din Transilvania și, la 26 septembrie/9 octombrie, s-a înapoiat, prin lupte, în zona Tabla Buții, județul Prahova. În ziua de 27 septembrie/10 octombrie unitatea a ajuns în zona Broasca - Vama Cheia. Pe data de 23 octombrie/5 noiembrie, Regimentul

12 s-a retras la Racovițeni, județul Buzău, și, în decembrie 1916, s-a retras în apărare la Șușița - Putna, în subordinea Diviziei a 6-a Infanterie Focșani.¹⁴

Regimentele 2 Roșiori Bârlad, 3 Roșiori Bârlad și 6 Roșiori Tecuci au fost subordonate Brigăzii 5 Roșiori Bârlad și Diviziei a 2-a Cavalerie Iași și au participat la luptele din Transilvania, în zona Țara Bârsei, până la 20 septembrie/3 octombrie 1916 (în subordinea Armatei a 2-a Române) și apoi în zona Miercurea Ciuc și Târgu Secuiesc (în subordinea Armatei de Nord). În ziua de 30 septembrie/13 octombrie, pe înălțimile Megheluș a fost rănit mortal căpitanul Petre Carp, din Regimentul 2 Roșiori, unul dintre cei trei fii ai fostului prim-ministru Petre Carp, toți mobilizați în armata română.¹⁵

Până la data de 15/28 octombrie Brigada a 5-a a luptat pe Valea Cașinului, apoi, împreună cu celelalte unități din Divizia a

2-a Cavalerie, brigada a fost transportată pe calea ferată până la Budești, pe Argeș, în subordinea Grupului Apărării Dunării. Ostașii Brigăzii a 5-a Roșiori s-au comportat eroic în Operațiunea de apărare a Bucureștilor, iar Regimentul 2 Roșiori a intrat în legendă în șarja de la Prunaru, cu prețul unor mari pierderi umane. Din totalul de 14 ofițeri și 360 de subofițeri, gradați și soldați ai unității, au supraviețuit șarjei de la Prunaru 150 de călăreți, dintre care și 5 ofițeri. Comandantul regimentului, colonelul Gheorghe Naumescu, a fost grav rănit și luat prizonier. Internat într-un spital din Sofia, el a reușit să scrie testamentul către familie, un document prin care a dovedit o înaltă ținută patriotică.¹⁶

Ca un omagiu adus celor căzuți în această luptă, la data de 8 iunie 1930, pe locul luptelor de la Prunaru a fost ridicat, de către Societatea „Cultul Eroilor” un monument comemorativ și s-a organizat, în incinta școlii sătești, Colțul Muzeistic „Șarja de la Prunaru.”¹⁷

Participarea unităților militare vasluiene în luptele din triumful morții, din vara anului 1917, a fost următoarea: operațiunea ofensivă de la Mărăști 11/24 iulie – 19 iulie/1 august, operațiunea de apărare de la Mărășești 24 iulie/6 august – 6/19 august, operațiunea de apărare de la Oituz, 26 iulie/8 august – 9/22 august.

În perioada 9/22 iulie – 19 iulie/1 august 1917, Regimentul 12 Infanterie Bârlad, subordonat Brigăzii 12 Infanterie Galați și Diviziei a 6-a Infanterie Focșani, și Regimentul 25 Infanterie Vaslui, subordonat Diviziei a 8-a Infanterie Botoșani, au luptat la Mărăști, în subordinea Armatei a 2-a Române, ambele regimente având mari pierderi umane.¹⁸

După începerea ofensivei trupelor din Gruparea general Gerok, din Armata a 1-a austro-ungară, la Oituz, la 25 iulie/7

august 1917, Regimentele 12 și 25 Infanterie au fost trimise în apărare în această zonă, luptând până în septembrie 1917 și apoi în apărare, până la încheierea Armistițiului, la data de 26 noiembrie/9 decembrie 1917.¹⁹

În luna ianuarie 1917, drapelele de luptă ale Regimentelor 52 Infanterie Bârlad și 65 Infanterie Vaslui au fost decorate cu Ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a 3-a, de către regele Ferdinand I, în Tabăra de la Onești.²⁰

Regimentele 65 Infanterie Vaslui și 53 Infanterie Iași au luptat pe pozițiile de apărare de la Oituz, până în aprilie 1917, când au

fost trimise în localitatea Vorniceni, județul Botoșani, pentru refacere, prin contopirea lor în Regimentul 53/65 Infanterie. Cele două regimente contopite au participat în luptele de apărare de la Mărășești.

Ziua de 6/19 august 1917 a rămas în istoria națională ca o zi de mari sacrificii și eroism legendar în rândurile ostașilor români. Nemulțumit de rezultatele obținute, „spărgătorul de fronturi” Mackensen a desfășurat o acțiune decisivă pe două direcții: una la Răzoare și alta pe Valea Troțușului. La Mărășești, în raionul pădurii Răzoare, se apărau ostașii Diviziilor 13 Infanterie Prahova și 9 Infanterie Constanța, împotriva a cinci divizii germane. Deși poziția întâi a Diviziei 9 Infanterie a fost străpunsă și inamicul a cucerit fabrica de parchete, el a fost oprit în fața satului Mărășești. În fâșia Diviziei 13 Infanterie inamicul a pătruns la joncțiunea dintre Regimentele 47 Infanterie Ploiești și 51 Infanterie Galați, nimicind două batalioane din Regimentul 51 Infanterie. Comandantul Regimentului 47 Infanterie, locotenent-colonelul Radu Rosseti, viitorul mare istoric militar, a fost rănit.

Prin contraatacuri date prin surprindere, generalul Ion Popescu, comandantul Diviziei 13 Infanterie, a făcut eforturi pentru a realiza o poziție de apărare în adâncime. Contraatacul Batalionului 1 din Regimentul 51 Infanterie a fost respins și nimicit de către inamic. Ostașii companiei de mitraliere a batalionului, în frunte cu bravul căpitan Grigore Ignat, au fost găsiți, a doua zi, morți pe poziția de luptă. Ei au fost „recuperați” de către brancadierii germani, sublocotenentul Grigoriu și sergentul Iliescu, grav răniți, fiind transportați la Spitalul Militar German din Focșani. Ofițerul a fost trimis la un spital din Germania și, după vindecare, introdus într-un lagăr de prizonieri. Încheindu-se războiul, ofițerul a fost eliberat din lagăr și s-a înapoiat la familie, în Bârlad. Sergentul Iliescu a fost tratat în Spitalul din Focșani. După război a fost eliberat și a ajuns la familia sa din Bârlad. Corpul bravului erou Grigore Ignat a fost înhumat în Cimitirul din Mărășești și apoi

reînhumat în Osuarul Mausoleului din Mărășești. Bustul eroului bârlădean deschide aleea de intrare în Parcul Mausoleului.²¹

Situația s-a schimbat radical după introducerea în luptă a Batalionului 1 din Regimentul 50 Infanterie Focșani și a Batalionului 2 din Regimentul 48 Infanterie Buzău și angajarea voluntară a Batalionului 2 din Regimentul 47 Infanterie Ploiești, comandat de căpitanul (rz.) ing. Drăgănescu.²²

Comandantul Armatei a 1-a Române, generalul Eremia Grigorescu, prin Ordinul de Zi nr.90, din 8/21 august 1917, adresându-se ostașilor români, arăta: „... La Panciu, Mărășești și Cosmești s-a dezlănțuit cea mai măreață și groaznică bătălie ce a purtat vreodată țara românească. În luptele crâncene și vijelioase inamicul întreit în număr, în pofta lui nesățioasă de a cucerii și restul din bogatul trup al scumpei noastre Români, năpustindu-se furios s-a izbit 12 zile și 12 nopți de vitejia noastră, ca de o stâncă neclintită. La Șușița și Siret ați năruit eforturile groaznice ale sălbaticului dușman, dovedind lumii odată mai mult că „Nici pe aici nu se trece!” Aici cunoscu generalul german Mackensen ce este înfrângerea. Mărășeștii fu mormântul iluziilor germane.”²³

La data de 22 decembrie 1916/2 ianuarie 1917, Brigada a 5-a Roșiori Bârlad s-a retras, pentru refacere, împreună cu celelalte unități din Divizia a 2-a Cavalerie, în localitatea Burdujeni, județul Suceava. În luna mai 1917 Brigada 5 Roșiori avea în subordine Regimentul 2 Roșiori, comandat de colonelul Emanoil Pop, și Regimentul 7 Roșiori Iași, comandat de colonelul

Alexandru Cihoschi. Regimentul 3 Roșiori Bârlad, comandat de colonelul Alexandru Odobescu, a fost mutat în Brigada 6 Roșiori Botoșani, împreună cu Regimentul 8 Roșiori Botoșani.²⁴

De la data de 14/27 iunie 1917, unitățile subordonate Diviziei a 2-a Cavalerie au sprijinit acțiunile de luptă ale Armatei a 1-a Române, la Mărășești.²⁵

În cursul lunii ianuarie 1918, la cererea Sfatului Țării de la Chișinău, Marele Cartier General a trimis în Basarabia Divizia a 2-a Cavalerie, din care a făcut parte și Brigada a 5-a Infanterie Bârlad, comandată de către generalul de brigadă Marcel Olteanu. Ei au contribuit la asigurarea ordinii interioare în localități, au dezarmat bandele de bolșevici și au împiedecat trupele ucrainiene și rusești să pătrundă peste Nistru.²⁶

La începutul lunii martie 1919, Brigada a 5-a Roșiori a ajuns la Baia Mare, subordonându-se Detașamentului Mixt, comandat de generalul de brigadă Marcel Olteanu. La data de 20 martie brigada a ajuns la Sighetul Marmăției. Comandantul brigăzii, colonelul Emanoil Pop, a mai primit în subordine Batalionul 1 din Regimentul 14 Infanterie Roman și o baterie din Regimentul 4 Artilerie Roman, îndeplinind misiuni de patrulare în oraș și împrejurimi.²⁷

După data de 18 aprilie 1919, Brigada a 5-a s-a deplasat, prin lupte împotriva trupelor ucrainiene, prin nordul Maramureșului, în Câmpia Tisei.²⁸

În perioada 10 mai - 4 august 1919, Brigada a 5-a Roșiori Bârlad, comandată de colonelul Mihail Constanțiu, a luptat în zonele Debrețin, Szolnok și Tisa, în sudul Ungariei, intrând în Budapesta în ziua de 4 august 1919. În aceeași zi a trecut Dunărea, pe podul Margareta, și a bivouacat pe malul vestic al fluviului.²⁹

Până la data de 1 noiembrie 1919 ostașii Brigăzii a 5-a au îndeplinit misiuni de cercetare a zonei de vest a Ungariei, de dezarmare a bandelor roșii, de capturare a armamentului și munițiilor și de menținere a ordinii în localități. După această dată,

conform ordinelor superioare primite, Brigada a 5-a a început retragerea, ajungând la Brașov, la 20 ianuarie 1920, și apoi, la 4 februarie, ora 8:00, la Bârlad. Au fost primiți în fața Catedralei „Sf. Gheorghe” de un numeros public.³⁰

Divizia a 2-a Cavalerie, având în subordine Brigada 4 Roșiori Tecuci, Brigada 5 Roșiori Bârlad (Regimentele 2 și 3 Roșiori Bârlad) și Brigada 6 Roșiori Iași, s-a deplasat în Basarabia, în zona Sculeni - Ștefănești - Felești - Bălți, la data de 11 decembrie 1920. Ostașii au îndeplinit misiuni de instruire a propriilor efective și a tinerilor basarabeni, rămânând pe poziții până la data de 1 aprilie 1921, când Armata Română a fost trecută la starea de pace.³¹

Regimentul 25 Infanterie Vaslui a fost trimis în Basarabia, conform Ordinului nr. 6141, al Diviziei 8 Infanterie Botoșani, din data de 9/22 martie 1918. Regimentul a ajuns în zona Vasilika - Bumbăta - Șipotenii, îndeplinind misiuni de asigurare a ordinii interioare și capturarea armamentului de la bolșevici.³²

După remobilizarea Armatei Române, la data de 28 octombrie/10 noiembrie 1918, Regimentul 25 Infanterie Vaslui s-a deplasat în Bucovina, în perioada 6/19-8/21 noiembrie 1918, intrând în subordinea Diviziei a 8-a Infanterie, comandată de generalul Iacob Zadic.³³

De la data de 10/23 decembrie 1918, Regimentul 25 Infanterie Vaslui a executat misiuni de pază pe linia de demarcație-armistițiu Văscăuți - Vișnița - Coțman, asigurând liniștea populației din zonă. În perioada ianuarie-aprilie 1919, ostașii unității au adunat armament și muniție de la populația civilă din zonă.³⁴

Conform Ordinului nr.21, din 23 mai 1919, al Comandamentului Militar Român, Regimentul 25 Infanterie și alte unități militare românești au participat la dejucarea planului bolșevicilor din Ucraina și Ungaria, care doreau să facă joncțiunea în Pocuția, conform înțelegerii secrete dintre Lenin și Bella Kun.³⁵

La data de 26 mai 1919, Regimentul 25 a participat la ocuparea Colomeei, pe care o stăpâneau trupele ucrainene. Aici ostașii români au executat misiuni de menținere a ordinii interioare, dejucând provocările ucrainenilor.³⁶

În ziua de 20 august Regimentul 25 Infanterie a predat trupelor poloneze Pocuția Orientală, până la granița cu Bucovina.³⁷

După îndeplinirea misiunii la granița cu Polonia, vasluienii s-au deplasat la Cernăuți, în ziua de 28 august 1919, și, în luna noiembrie 1919, au dejucat revolta ostașilor ucraineni, care făceau parte din Regimentul 113 Bucovina.³⁸

În perioada 1 ianuarie - 30 aprilie 1920, ostașii Regimentului 25 Vaslui au participat la instrucție, au asigurat menținerea ordinii în orașul Cernăuți și au desfășurat munci agricole în localitățile din jurul orașului. La data de 17 mai 1920 ostașii regimentului au asigurat primirea, cu mare fast, a familiei regale.³⁹

În lunile iunie și iulie ostașii vasluienii s-au instruit în localitatea Coțman și au vegheat la asigurarea ordinii interioare din localitate și împrejurimi.⁴⁰

La data de 7 august 1920, ostașii Regimentului 25 au înăbușit revolta bolșevicilor din Cuciurul Mic și au împiedicat înaintarea trupelor ucrainene, care doreau să pătrundă în Bucovina.⁴¹

Conform Ordinului de Operații nr.40 din 11 octombrie 1920, efectivele unității au fost deplasate la Hotin (Batalioanele 1 și 2) și la Noua Suliță (Batalionul 3) asigurând paza graniței de est.⁴²

În perioada ianuarie-martie 1921, Regimentul 25 Infanterie a acoperit granița de est, pe aliniamentul: Briceni - Româncăuți - Secuieni - Voloșcova - Korman. Regimentul s-a deplasat în

cazarma din Vaslui abia în luna august 1922, după îndeplinirea misiunilor pe care le-a primit.

Participarea unității la războiul de întregire a neamului românesc s-a soldat cu pierderea a 5.550 de ostași, dați morți și dispăruți. Întregul efectiv a dovedit, prin faptele de vitejie săvârșite pe câmpurile de bălăie, că a meritat omagii de la patrie. În semn de recunoștință pentru comportarea eroică în război, în anul 1925 s-a adăugat în titulatura regimentului numele bravului general Constantin Prezan, care-și doarme somnul de veci în cimitirul de la moșia sa, din Schinetea, comuna Dumești, județul Vaslui.⁴³

După încheierea Armistițiului cu Puterile Centrale, la 26 noiembrie/9 decembrie 1917, efectivele Regimentului 12 Infanterie „Cantemir” Bârlad au îndeplinit misiuni de apărare pe linia de demarcație stabilită de Comisia de Armistițiu, în zonele Asău și Comănești, județul Bacău, până la 10/23 mai 1918, când s-au retras în garnizoana Bârlad, fiind primite cu mare entuziasm de autoritățile civile și militare.⁴⁴

De la data de 15/28 noiembrie 1918, ostașii Regimentului 12 infanterie, împreună cu celelalte unități din Divizia a 6-a Infanterie Focșani, au pătruns în Transilvania, asigurând liniștea și ordinea interioară necesare în vederea înfăptuirii Marii Adunări de la Alba Iulia și apoi în vestul Transilvaniei.⁴⁵

Începând din luna martie 1919 și până la marea ofensivă pentru eliberarea de sub ciuma roșie a capitalei Ungariei, Budapesta, unitatea a îndeplinit misiuni grele în vestul țării și pe Tisa.⁴⁶

Înaintând prin lupte grele în pusta maghiară, unitatea a ajuns, la data de 3 august 1919, la Abony și, la 4 august, la Keskement, păzind prizonierii din lagărul constituit în această zonă. La data de 21 octombrie unitatea a început retragerea în țară, ajungând la Bârlad, la data de 7 decembrie 1919. În perioada februarie-aprilie

1920 o parte din efectivele unității a îndeplinit misiuni de pază a sondelor petoliere în zona Câmpina, județul Prahova.⁴⁷

În perioada 14 octombrie 1920 - martie 1921, o parte din efectivele unității a îndeplinit misiuni de pază și ordine în zona Kahul, din Basarabia, și apoi, în perioada 17 septembrie 1921 - mai 1922, unitatea a îndeplinit misiuni de pază în Chișinău și la vest de Nistru. De la 8 mai 1922 și până la 30 noiembrie 1923 efectivele unității au îndeplinit misiuni de pază a graniței, la Cetatea Albă.⁴⁸

Pentru participarea eroică la marele război pentru întregirea națională, numeroși ostași au fost decorați cu ordine militare

și medalii românești și străine. Remarcabilă este recunoștința Regelui Ferdinand I și a guvernului României prin acordarea Ordinului „Mihai Viteazul” următorilor ofițeri: căpitan Valeriu G. Constantinescu, din Regimentul 65 Infanterie Vaslui, care s-a distins în luptele din Dobrogea și la Mărășești, maior Nicolae Cornea, din Regimentul 25 Infanterie Vaslui, care s-a remarcat în luptele de la Mărăști și Oituz, locotenent-colonel Ioan Cristofor, din Regimentul 52 Infanterie Bârlad, pentru vitejia cu care a condus regimentul în luptele de la Mărășești, căpitan Grigore Ignat, din Regimentul 51/52 Infanterie, pentru eroismul dus la sacrificiul suprem în luptele din ziua de 6 august 1917, la Mărășești, locotenent Toader S. Negru, din Regimentul 51/52 Infanterie, pentru vitejia cu care a condus contraatacul companiei la Răzoare, în ziua de 6 august 1917, reușind să captureze 150 ostași germani, 9 mitraliere și alt material de război, sublocotenent Gheorghe A. Pasa, din Regimentul 2 Roșiori Bârlad, pentru curajul și vitejia dovedită în timpul executării unei recunoașteri la inamic, în ziua de 3 noiembrie 1916.⁴⁹

9 mai 1945 - încheierea celui de al doilea război mondial în Europa

Către sfârșitul primei decade a lunii mai 1945, sutelor de mii de combatanți din armatele participante la bătălia pentru înfrângerea Germaniei, aflate în primele linii în Podișul Boemiei, pe Elba, în zonele Linz sau Graz, din zonele muntoase ale Austriei, le-a fost dat, în sfârșit, să trăiască momente înălțătoare prin liniștea bruscă, ieșită parcă din obișnuința omenească, apărută în urma încetării luptelor. În noaptea de 8 spre 9 mai, la ora 2:00, în cartierul berlinez Karlshorst, căpeteniile celui de-al treilea Reich au semnat actul capitulării necondiționate în fața reprezentanților principalelor puteri aliate. În mod oficial, cel de-al doilea război mondial în Europa luase sfârșit prin strălucita victorie a Națiunilor Unite asupra Germaniei naziste. Pe cea mai mare parte a frontului au amuțit tunurile și mitralierele, încetând exploziile infernale. Doar în sectoarele în care acționau trupele sovietice și române, în Podișul Boemiei, luptele au mai durat câteva zile, până la 12 mai, datorită refuzului grupării germane care activa în această zonă de a depune armele.

Marea victorie asupra fascismului a găsit armata română în prima linie, alături de celelalte forțe ale coaliției antihitleriste. Prin mobilizarea întregului său potențial material și uman, prin jertfele date pe câmpurile de luptă, poporul român și-a înscris numele la loc de cinste în cronică războiului, el aducându-și o contribuție de preț la salvarea civilizației umane, grav amenințată de puterea nazistă. Prin mutarea, aproape instantanee, cu câteva sute de km a frontului până către granițele Bulgariei, Iugoslaviei și Ungariei, Înalțul Comandament al Wehrmachtului s-a văzut nevoit să abandoneze spațiul balcanic, Germania fiind amenințată direct și dinspre sud-est. Ostașii români s-au bătut apoi cu îndârjire, în cooperare cu trupele sovietice din compunerea Fronturilor 2 și 3 Ucrainean, pentru desăvârșirea eliberării teritoriului național de sub ocupația horthysto-hitleristă și, mai departe, pe teritoriile Ungariei, Cehoslovaciei și Austriei, până la victoria finală. Suma totală a efectivelor române participante în luptele pentru înfrângerea fascismului a depășit 540.000 de oameni, iar tributul de sânge plătit de cele două armate române (Armata a 1-a și Armata a 4-a), care s-au găsit aproape tot timpul în ofensivă, mărind de regulă pierderile, s-a ridicat la aproape 170.000 de morți, răniți și dispăruți. Ostașii români s-au bătut cu trupele hitleriste și horthyste timp de 265 de zile, din august 1944 și până în mai 1945, au luat pieptiș 20 de masive muntoase importante, au forțat 12 mari cursuri de ape, au eliberat 8.717 localități și alte puncte populate din România, Ungaria, Cehoslovacia și Austria, dintre care 53 de orașe. Trupele române combatante au capturat aproximativ 120.000 de prizonieri și au ucis în timpul luptelor circa

20.000 de militari. De asemenea, românii au distrus sau capturat însemnate cantități de muniții, armament și tehnică de luptă. În total, Armata română a scos din luptă echivalentul din acea vreme a 14 divizii germane și ungare. Faptele de arme, de cutezanță, eroism și pricepere ostășească săvârșite de militarii români pe frontul antihitlerist au fost evidențiate în numeroasele ordine de zi pe care le-au dat ministrul de război, precum și comandanții de armate, de corpuri de armată și de divizii în timpul acestui război.

Demn de subliniat este faptul că participarea României la înfrângerea inamicului s-a sprijinit exclusiv pe resursele economice și financiare ale țării, fapt aproape singular în rândurile statelor mijlocii și mici, componente ale coaliției antihitleriste. Întreaga armată română care a acționat pe frontul antifascist a fost înzestrată și aprovizionată prin eforturile poporului român, cheltuielile economico-financiare ale statului în perioada războiului antihitlerist trecând cu mult peste un miliard de dolari, echivalent în valută raportat la anul 1938.

Acțiunea militară a României desfășurată în cadrul coaliției antihitleriste a adus și importante beneficii strategice și operative tactice, grăbind victoria asupra armatei naziste. Comparativ cu aportul altor state ale Națiunilor Unite participante la război, contribuția României la obținerea marii biruințe de la 9 mai 1945 se situează la loc de frunte, definit ca atare de unele personalități politice și militare din țările aliate.

Cu toate acestea, statutul internațional al României la sfârșitul celui de-al doilea război mondial a fost fixat în mod nedrept, prin așa-zisa Convenție de armistițiu semnată la Moscova, la 12 septembrie 1944, și prin „înțelegerile” convenite în capitala sovietică, în octombrie 1944, între Stalin și Churchill, privind delimitarea sferelor de influență în Europa centrală, de est și de sud.

La Paris, în pofida aportului ei considerabil – militar, economic și uman – la marea victorie aliată din mai 1945, România a fost tratată ca un stat învins, clauzele teritoriale, politice, economice și militare fiind oneroase. Tratatul de pace cu România, semnat la 10 februarie 1947, nu a recunoscut cobeligeranța țării noastre din anii 1944-1945, fapt ce a constituit o mare nedreptate săvârșită față de poporul român.

Omagierea ostașilor care și-au dat viața pentru înfrângerea fascismului trezește cele mai alese sentimente în rândurile oștirii și a populației civile, care iartă, dar nu uită jertfele bunicilor și părinților noștri pentru apărarea pământului strămoșesc.

9 mai - Ziua Europei

După încheierea celui de-al doilea război mondial, mai multe personalități marcante ale vieții politice europene au fost preocupate de crearea unor instituții pentru apărarea păcii și prevenirea izbucnirii unor noi conflicte armate.

La 9 mai 1950, considerată astăzi data nașterii Uniunii Europene, din inițiativa lui Jean Monnet, consilier pe probleme economice și om politic francez, și a lui Robert Schumann, jurist eminent și ministru al afacerilor externe al Franței în perioada 1948-1952, a fost prezentată Declarația Schumann, planul care propunea cancelarului Germaniei, Konrad Adenauer, care s-a aflat în fruntea acestui nou stat din 1949 și până în 1963, exercitarea unui control comun asupra producției de cărbune și oțel, materiile prime cele mai importante pentru industria armamentului. Ideea de bază era aceea că o țară care nu deține controlul asupra producției de cărbune și oțel nu va avea mijloacele necesare pentru a lupta într-un război.

În urma unor intense contacte diplomatice, la data de 18 aprilie 1951, în conformitate cu prevederile Tratatului de la Paris, a luat ființă Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO), formată din: Franța, Germania de Vest, Italia, Belgia, Luxemburg și Olanda.

CECO, creată ca organizație supranațională, a devenit fundația pentru Comunitatea Economică Europeană (CEE), în urma semnării Tratatului de la Roma, la 25 martie 1957.

CEE a fost redenumită ulterior Comunitatea Europeană (CE), prin Tratatul de la Maastricht, semnat la data de 7 februarie 1992, care a pus bazele formale ale Uniunii Europene (UE).

Ultima amendare a bazelor constituționale ale Uniunii Europene a fost Tratatul de la Lisabona, care a intrat în vigoare la 1 decembrie 2009.

Uniunea Europeană funcționează printr-un sistem de instituții supranaționale independente și interguvernamentale, care iau decizii prin negociere între cele 28 de state membre.

România a aderat la principiile Uniunii Europene în anul 1995, iar la 25 aprilie 2005 statele membre i-au confirmat adeziunea, fiind primită, împreună cu Bulgaria, la 1 ianuarie 2007, în Uniunea Europeană.

Note:

1. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica Militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 9.
2. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica Militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 11.
3. *Ibidem*.
4. *Ibidem*.
5. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica Militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 11.
6. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica Militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 12.
7. Monitorul Oastei, nr. 28, din 13.07.1891, pag. 913-914.
8. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica Militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 13.
9. Mircea Mușat, Ion Ardeleanu, *De la statul geto-dac la statul român unitar*, Editura Politică, București, 1973, pag. 432-433.
10. general-colonel Vasile Milea ș.a., *Istoria militară a poporului român*, volumul V, Editura Militară, București, 1988, pag. 220.
11. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 16.
12. Constantin Kirițescu, *Istoria pentru întregirea României, 1916-1919*, vol. 2, ediția a 2-a, Editura Institutului de arte grafice „România Nouă”, București, 1922, pag. 42.
13. Arhivele Militare Române, Registrele Istorice ale Regimentului 25 și Regimentului 65.
14. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica Militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 59.
15. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica Militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 89.
16. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica Militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 90.
17. Arhivele Militare Române, Fond Regimentul 2 Roșiori, Jurnal de Operații nr. 1010, fila 13.
18. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 59.
19. Arhivele Militare Române, Jurnal de Operații, nr. 1315, filele 1-2.
20. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 43.
21. general-locotenent Ion Șuța, *Infanteria Română*, vol. 2, Editura Militară, București, 1982, pag. 114.
22. *Ibidem*.
23. Arhivele Militare Române, Fond Armata 1-a, dosar 163, fila 235.
24. Arhivele Militare Române, Fond 55, Divizia a 2-a Cavalerie, dosar 5, filele 69 și 75.
25. Arhivele Militare Române, Fond Regimentul 2 Roșiori, Jurnal de operații nr. 8, Inventar 13, filele 95-151.
26. Arhivele Militare Române, Fond Regimentul 2 Roșiori, Jurnal de operații nr. 8, Inventar 13, filele 152-154.
27. Arhivele Militare Române, Fond Regimentul 2 Roșiori, Jurnal de operații nr. 8, Inventar 13, filele 155-158.
28. Arhivele Militare Române, Fond Regimentul 2 Roșiori, Jurnal de operații nr. 8, Inventar 13, filele 159-204.
29. Arhivele Militare Române, Fond Regimentul 2 Roșiori, Jurnal de operații nr. 8, Inventar 13, filele 205-254.
30. Arhivele Militare Române, Fond Regimentul 2 Roșiori, Jurnal de operații nr. 8, Inventar 13, filele 254-258.
31. Arhivele Militare Române, Fond Regimentul 2 Roșiori, Jurnal de operații nr. 8, Inventar 13, filele 266-270.
32. Arhivele Militare Române, Fond 4314, Curent 29, filele 534-538.
33. Arhivele Militare Române, Jurnal de Operații nr. 805 al Regimentului al VII-lea „Racova” nr. 25, fila 1.
34. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 34.
35. Arhivele Militare Române, Jurnal de Operații nr. 805 al Regimentului al VII-lea „Racova” nr. 25, fila 4.
36. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 34.
37. Arhivele Militare Române, Jurnal de Operații nr. 805 al Regimentului al VII-lea „Racova” nr. 25, fila 8.
38. Arhivele Militare Române, Jurnal de Operații nr. 805 al Regimentului al VII-lea „Racova” nr. 25, fila 8.
39. Arhivele Militare Române, Jurnal de Operații nr. 805 al Regimentului al VII-lea „Racova” nr. 25, fila 9.
40. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 35.
41. *Ibidem*.
42. Arhivele Militare Române, Jurnal de Operații nr. 805 al Regimentului al VII-lea „Racova” nr. 25, fila 14.
43. *Ibidem*.
44. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 35.
45. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 61.
46. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 62.
47. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 63.
48. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 64-65.
49. col. (rtr.) Constantin Chiper, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura Qim, Iași, 2012, pag. 147.

De vorbă cu

col. (rtr) Constantin Chiper

GHEORGHE CLAPA

■ Cu ocazia aniversării zilei de 9 mai, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” a organizat un simpozion, în data de 5 mai, la care invitat special a fost colonelul în retragere Constantin Chiper.

La simpozion au fost invitate o serie de personalități ale orașului precum Dorin Apostu – viceprimarul municipiului Bârlad, colonel P. Pavelescu – președintele Cadrelor militare în rezervă și retragere, colonel Florin Prună – locțiitorul Comandantului Garnizoanei Bârlad, Lucian Ursu – șeful Cercului Militar și comisarii șefi Vasile Chelaru și Marinela Gâlcă de la Poliția municipiului.

Despre tripla semnificație a zilei de 9 mai a vorbit colonelul în retragere Constantin Chiper.

Constantin Chiper s-a născut la 23 ianuarie 1936 în satul Valea Siliștei, comuna Boușori (azi Solești) din județul Vaslui. A urmat școala primară în satul natal, gimnaziul la Solești, apoi Școala Tehnică de Mecanică la Iași. Din 1955 urmează Școala Militară Ofițeri Radiolocație la București după care un curs de specializare pentru cunoașterea tehnicii noi de radiolocație.

Între timp de la gradul de locotenent este avansat locotenent major în 1961, căpitan în 1965, maior – 1971, locotenent colonel – 1976, colonel – 1982.

Între 1970-1975 a urmat și cursurile

Facultății de istorie București. De-a lungul timpului a îndeplinit diverse funcții cum ar fi: șef stație radiolocație metrică P-10; instructor cu activitatea de tineret în Unități Militare Roman, Ploiești; șef de catedră la Centrul de instrucție a Trupelor Radiotehnice Ploiești; șef al cursurilor din Centrul de Instrucție al Trupelor Radiotehnice, etc.

După trecerea în rezervă a fost secretar al Comisiei de Istorie Militară, filiala Prahova, vicepreședinte al Asociației Naționale „Cultul Eroilor” filiala Prahova, președinte al acestei filiale și apoi vicepreședinte al Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” din România. Este redactor șef al colectivului de redacție al revistei „România eroică” și director al colectivului de redacție al revistei „Prahova eroică.”

A realizat în calitate de autor sau coautor 16 lucrări de istorie și monografie militară, a publicat în presa din județul Prahova, Vaslui, Iași, Bacău, Galați și a participat la numeroase sesiuni de comunicări, simpozioane, mese rotunde sau evocări.

La activitatea desfășurată în sala „Alexandru Ioan Cuza”, domnul colonel

în retragere a insistat pe semnificația zilei de 9 mai – zi în care toți românii își amintesc de proclamarea independenței în 1877, de finalul celui de al doilea război mondial în Europa în anul 1945 ca și de faptul că în 1986 la Milano, s-a decis ca ziua de 9 mai să fie sărbătorită ca zi a Europei.

Cu aceeași ocazie, pe fundal, au fost prezentate imagini din vizita făcută de domnul colonel în retragere Constantin Chiper la monumentele eroilor din Bârlad.

În timpul expunerii au fost prezentați și o serie de eroi vasluieni și bârlădeni și au fost omagiați puținii veterani care mai trăiesc în oraș.

Pentru activitatea desfășurată domnul colonel în retragere a primit ca urmare a Hotărârii nr.21 a Consiliului Director o plachetă jubiliară, o diplomă de excelență, o medalie de aur și un exemplar din Monografia Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad.

După activitatea propriu-zisă domnul colonel s-a întâlnit cu veteranii de război și cu președinții de la Asociația Cultul Eroilor și a Asociației Cadrelor Militare din Rezervă și Retrageri.

Contribuția tutovenilor la susținerea războiului de independență (1877-1878)

GHEORGHE CLAPA

Șpre sfârșitul anului 1876, când precipitarea evenimentelor arata clar că războiul se apropie, îmbunătățiri organizatorice au fost operate și în rândurile infanteriei teritoriale. Întrucât teritoriul unui regiment de dorobanți se întindea pe 4 – 5 județe și îngreuna exercitarea administrației și a comenzii de către șeful de regiment, se impuneau măsuri organizatorice pentru remedierea situației, urgentate când s-a simțit "...absolută nevoie de a spori forțele active ale dorobanților și a face mai grabnică mobilizarea lor."¹ Aceste considerente au condus, la 26 noiembrie 1876, la decretarea înființării a încă 8 regimente de dorobanți pe lângă cele 8 existente, și repartizarea lor în divizii teritoriale și județene.

Regimentul 12 dorobanți cuprindea județele Tutova și Fălciu; 13: Iași și Vaslui. Fiecare regiment de dorobanți avea câte 8 companii, 4 la primul batalion și 4 la al doilea, ce aveau sediul în localitățile de reședință ale plășilor mai importante din județe. Efectivul regimentelor, ofițeri și trupă varia în jur de 2.000 oameni, fiind și câteva excepții, iar al batalioanelor la jumătate din acestea.² La 1 ianuarie 1877 au fost numiți și comandanții noilor regimente.³

Comitete sau societăți ale femeilor s-au constituit la 1877 și la Fălciu, Iași, Tutova care să adune ajutoare: donații în bani sau diferite ofrande pentru armată. Locuitorii din proprie inițiativă, au făcut numeroase ofrande pentru trebuințele armate și înainte de a se organiza comitetele județene și comunale. Manifestări spontane ale cetățenilor dornici de a sprijini campania militară au avut loc chiar înainte de a se declara starea de război între România și Poarta otomană. În aprilie 1877, locuitorii din județele Fălciu, Tutova, Vaslui au oferit cai.⁴ Cu ocazia rechizițiilor militare din zilele 13 – 21 aprilie 1877 o mulțime de locuitori au oferit cai pentru trebuințele armatei. Astfel, după cum anunță prefectii de județe, la Fălciu s-au dat "gratis" 80 de cai, la Tutova – 6, la Vaslui – 17, etc.⁵ De asemenea, județele sus citate au oferit vite și bani pentru armată. Consiliile comunale ale orașelor Roman, Bârlad și Iași au donat încă de la 7 aprilie 70.000 de pâini pentru ostași.⁶

Vasile Alecsandri, în afară de versurile sale închinete vitejiei ostașilor noștri, a contribuit cu diferite ofrande și a ținut conferințe publice în orașele: Iași, Bacău, Galați, Piatra Neamț, Bârlad ș.a. în beneficiul răniților.

Militantul socialist Nicolae Codrescu care era medic la Puiești (Tutova), subliniind că vrea să arate că e "...vrednic de un adevărat fiu al națiunii române... pleacă și el pentru a servi la ambulanța Crucii Roșii."⁷

Vibrante sentimente de satisfacție și bucurie, prilejuite de proclamarea independenței absolute, au manifestat profesorii liceului din Bârlad.⁸

În privința mobilizării, finanțării, înzestrării și aprovizionării armatei în campanie, se poate afirma că în prima decadă a lunii mai s-au trimis de la Craiova: 100 "vite mari...; în luna iunie au

fost trimise 200 vite din Botoșani, 80 din Bârlad, 26 din Olt...."⁹

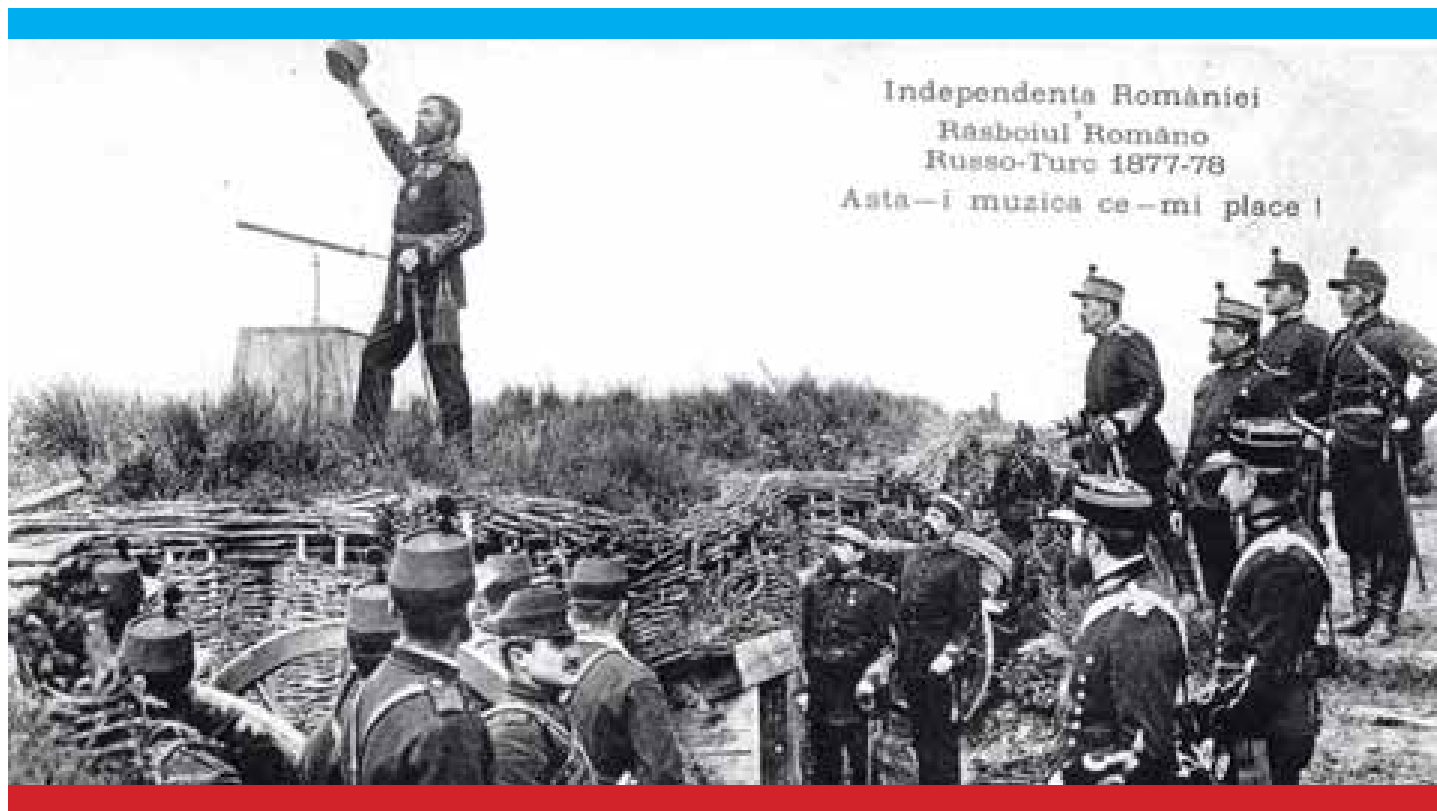
La Bârlad s-a constituit Comitetul "Junimea israelito-română," având ca președinte pe D. Golinger deoarece, afirmau ei "...ni se impune sacra datorie de a alerga în ajutorul bravilor soldați."¹⁰ Reușind să colecteze 225 lei, aceștia invitau să se creeze comitete similare și în alte localități.

Profesorul I. Popescu, directorul Școlii Normale din Bârlad, scria că "...elevii liceului din această orbe în unire cu cei de la Școala Normală, împinși de sentimentul iubirii de patrie [...], dorind a contribui și ei după putință în ajutorul militarilor români răniți pe câmpul de luptă la 16 ale trecutei luni iunie au dat o reprezentație teatrală al cărui venit curat de 603,89 lei... a fost încredințat doamnelor bârlădene."¹¹

La 20 august, într-o impresionantă manifestare națională, au trecut Dunărea pe podul de la Siliștioara grosul trupelor române: Divizia de rezervă și unitățile care mai rămăseseră din Divizia a treia. Pentru a asista la trecere veniseră la Corabia domnitorul Carol, prim ministrul I.C.Brătianu, președintele Camerei C.A.Rosetti și alte oficialități laice și ecleziastice, precum și numeroși oameni din toate categoriile sociale. George Coșbuc va evoca mai târziu într-o pagină impresionantă acea mulțime care asistase la trecerea oștirii române peste Dunăre. În ziua aceea senină câmpia de lângă Corabia "... era plină de femei și de copii. Erau părinții ostașilor, erau frații și rudele lor, erau prieteni și cunoscuți, erau nevestele și copii lor. Din văi și din câmpie, din orașe și din sate și din creștetul munților veniseră românii de pretutindeni ca să vadă trecerea oștirii. Țăranii de pe câmpul Bărăganului erau în amestec cu cei de pe plaiurile câmpiei Lungului și cei din munții Gorjului și al Mehedinților se învălmășeau cu ciobanii de pe culmile Vrancei. Femei în portul de pe Valea Prahovei, alături de nevestele de pe Văile Bârladului furnicau pe câmpie printre femei sosite din fundul codrilor de la Suceava și de pe apele întunecate ale Oltului. Mamele își căutau fiii, nevestele bărbații. Unele aduseră în traiste merinde pentru ai lor, altele bani adunați cu multă trudă. Și toți și toate alergau să-și ia rămas bun de la oamenii care plecau ca să nu se mai întoarcă niciodată."¹²

Alteori, tinerii au evoluat în spectacole alături de artiști consacrați sau individual. La 25 august 1877 elevul N. Petrașcu de la Liceul din Bârlad a participat împreună cu artiștii C.G. Robescu și D.M. Serrea la o reprezentație teatrală ce a adus un venit de 100,25 lei.¹³ Profesorii de la Seminarul din Huși au contribuit cu suma de 342,90 lei.¹⁴

Subscripțiile pentru cumpărarea de arme au luat o mare amploare după afișarea apelului venit din partea guvernului. Încă din prima săptămână s-a constituit Comitetul Permanent al județului Tutova, înscris să cumpere 2.000 arme.¹⁵ La 13 septembrie 1877, în circulara trimisă de Ministerul de Interne de către prefecți pentru rechiziționarea a 21.000 de berbeci,

distribuirea s-a făcut pe județe. Prefectul de Tutova a arătat că sunt foarte puțini berbeci și a cerut aprobarea de a rechiziționa și oi, ceea ce i s-a încuviințat de I.C. Brătianu, cu condiția ca oile să fie grase. Cam toate județele au trimis și oi.¹⁶

Elogiată în presa vremii a fost și fapta unor tineri din județul Fălciu, despre care se scria: "... mai mulți tineri români animați de focul patriotismului și convingși de sfânta cauză ce apără armata română, s-au grăbit a se înrola ca voluntari în rândul luptătorilor de la Plevna. Azi ni se comunică, între altele că Nicolae Bolintineanu și Teodor Zaharia, locuitori din județul Fălciu au făcut asemenea să fie înrolați și găsindu-se buni au și fost trimiși pe câmpul de luptă."¹⁷

Nutrind profunde sentimente umanitare, cadrele didactice au contribuit cu diverse sume la societatea "Crucea Roșie" și de asemenea, au făcut donații exprese pentru răniți. Astfel, Dimitrie Popa, învățător din Stăniliești din județul Tutova a contribuit benevol pentru răniți cu 5 lei lunar din octombrie și până la terminarea războiului.¹⁸ "Distinsul pianist M. Rosenthal, în vârstă de 13 ani anunța "Românul" va susține un concert din ale cărei încasări va oferi jumătate pentru răniți."¹⁹ În urma recitalului de la Teatrul cel Mare, micul pianist a oferit suma de 500,20 lei.

În discursul ținut de Bogdan Petriceicu Hasdeu în ședința Congresului Economic de la 13 octombrie 1882 la Iași arăta: "s-au terminat manevrele de la Bârlad; s-a început o mișcare la Iași. Aici ca și acolo, preparațiuni pentru luptă. Acolo lupta cu sabia și pușca; aici cu compasul și cântarul. Aici, ca și acolo o luptă națională: dorul Românului de a trăi prin sineși. V-am spus de la început că acest Congres îmi amintește manevrele de la Bârlad. Ploile nu au permis acelor manevre a se desfășura în toată splendoarea lor; dar, a fost de ajuns o zi, o singură zi pentru ca oaspeții militari din țările cele mai civilizate să admire mica oștire românească, prevestindu-i un mare viitor."²¹

Războiul românilor a fost un război popular; a solicitat participarea întregii națiuni și a obținut adeziunea deplină a acesteia. Prin ofrande, donații, participare voluntară, întreaga națiune a manifestat o înaltă conștiință civică și națională.

Note

1. Maior I. Popovici, *Organizarea armatei române*, volumul I, roman, 1900-1902, p.325-326;
2. "Monitorul oastei," nr.1 din 12 ianuarie 1877, p.15-38;
3. Ibidem, nr.2 din 29 ianuarie 1877, p.44-56;
4. Arhivele Statului București, Ministerul de Interne, Divizia Comunală, dosarul 40/1877, fila 107, 110, 116, 223, 256, 289, 290, 379, 380;
5. Adăniloae, N. *Independența națională a României*, București, 1986, p.246-247;
6. "Documente privind istoria României. Războiul pentru independență," volumul 2, p.144, 310;
7. Ibidem, volumul 1, partea I, p.529-530;
8. "Monitorul Oficial al României," nr.11/18 (30) mai 1877, p.3.294;
9. Arhiva Statului Craiova, Fond Prefectura Dolj, Dosar 258/1877, foile 56, 78, 81, 98, 148, 173, 180, 194, 208, 214, 223, 249, 252, 292, 356, 375;
10. "Telegraful," nr.1550/11 iunie 1877;
11. "Românul," an XXI din 28 iulie 1877, Gheorghe Sibechi, "Oameni și fapte în războiul de independență" în AIIA (X) tom 14, 1977, Iași, p.467-500;
12. Coșbuc, George, *Povestea unei coroane de oțel*, București, 1899, p.213;
13. "Documente privind istoria României. Războiul pentru independență," volumul 5, p.633;
14. Monitorul Oficial al României," nr.192/26 august (7 septembrie) 1877, p.5.207;
15. "Românul," 2 și 6 septembrie 1877; Ibidem din 13 septembrie 1877; Ibidem din 6 și 28 octombrie 1877;
16. Arhivele Statului București, Ministerul de Interne, Divizia Comunală, dosarul 130/1877, fila 5-11;
17. "Telegraful," an VII, nr.1642/1 octombrie 1877;
18. "Documente privind istoria României. Războiul pentru independență," volumul VII, nr.693, p.392;
19. "Românul," an XXI din 3 decembrie 1877;
20. Ibidem, nr. din 19 decembrie 1877;
21. "Curierul" (Th. Balassan) Iași, 13 octombrie 1882, p.2; I.Em.Kostaki Epureanu, "Mișcarea și starea economică în România," București, 1885, p.12; Ibidem, op.cit., p.88, 22, 25, 12, 4; I.Em. Kostaki Epureanu, "Industria noastră a fost lovită de moarte," București, 1883, p.6-9; vezi și C. Botez, I. Saizu, *Acțiuni ale României după războiul de independență (de la Plevna politică la Plevna economică)*, Editura Junimea, Iași, 1988.

GHIȚĂ CRISTIAN

20 mai 2015 – cu o zi înainte de marile sărbători, a avut loc la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”, o manifestare cultural-artistică, cuprinzând mai multe momente. Invitat special, părintele Ștefănică Teofil de la Biserica Domnească „Adormirea Maicii Domnului”. O predică intelectuală, însoțită de două filmulețe, ne-au introdus în atmosfera Triplei sărbători. Sunt evocate momente importante din istoria creștinătății: Nașterea Domnului; Răstignirea și Învierea; Înălțarea, ilustrată prin imagini și versuri ale poetului Costin Ioanid. Au fost prezentate date despre Împăratul Constantin cel Mare (306-337), care prin Edictul de la Milano din 313 a instituționalizat creștinismul ca Religie de stat; 325 - Sinodul de la Niceea care a hotărât adevărul despre învățătura lui Hristos, și mama sa Elena care a descoperit crucea pe care a fost răstignit Mântuitorul, 27 septembrie a rămas ca zi a Înălțării Sfintei Cruci, iar cei doi ca Sfinții Împărați, serbați la 21 mai, al calendarului creștin ortodox.

TRIPLĂ SĂRBĂTOARE LA CARP BÂRLAD

- ❖ SFINȚII ÎMPĂRAȚI CONSTANTIN ȘI ELENA
- ❖ ÎNĂLȚAREA DOMNULUI ISUS HRISTOS
- ❖ ZIUA EROILOR

Trecerea la partea a II-a a conferinței s-a realizat prin melodia *România nu e de vânzare* interpretată de regretatul Valeriu Penișoară. D-na profesoară Marin Maria a vorbit despre eroi și eroism, arătând că *erou este cel care își dă viața pentru apărarea patriei*, dar și mama care își crește copiii în spiritul dragostei de patrie, de țară și popor. Pentru a ilustra afirmațiile, aceasta s-a folosit de trei personalități eroice din istorie: Decebal, o pildă de eroism, citând din poezia lui George Coșbuc *Decebal către popor*; Vlad Țepeș care deși crescut de turci, nu a renunțat la sentimente patriotice făcând ordine în țară și atunci când solii turci i-au cerut haraciul, pentru că nu și-au scos turbanele în fața sa i-a bătut în cuie; Constantin Brâncoveanu, care nu a renunțat la legea creștinească nici cu sacrificiul celor patru fii și a sa.

Doamna profesoară Munteanu Lucia, s-a referit la eroismul în literatură, considerând că patriotismul este o componentă a sufletului românesc, reflectat în opera poetului Vasile Alecsandri, ciclul *Ostașii noștri*, sau George Coșbuc în *Cântece de vitejie* și a reprodus poezia *Trei Doamne și toți trei*. Profesorul Cristian Ghiță, a completat cele afirmate de doamna profesor cu două strofe din poezia lui Nichita Stănescu *Nu-l uitați*, iar d-na Matei Aneta cu *Sus inima* de George Coșbuc, urmată de d-l Olaru care a recitat și el o poezie patriotică, iar Dragoș Tufă a încântat audiența cu două melodii... și *Treceți batalioane române Carpați*.

Domnul președinte Nicolaie Mihai a precizat că se vor depune coroane la cele două cimitire din Bârlad, dar și la filialele din Epurenii, Perieni și Ciocani. Tot acum, domnul președinte a lansat și campania denumită „Doriți să ne cunoaștem eroii?” în urma căreia se va edita o monografie a eroilor bârlădeni și din județul Vaslui. Apelul domniei sale s-a bucurat de succes printre participanții aflați în sala de conferințe „Al. I. Cuza”, astfel că un număr de 52 de persoane au donat suma de 311 lei.

Stimați cititori, vă informăm că puteți și dvs. să vă alăturați acestui demers laudabil al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” până la data de 1 decembrie a.c.

Momentul următor a fost unul dedicat poetului Petruș Andrei, un colaborator fidel al Casei, care și-a lansat volumul *Lecturi empatiche*, o carte despre Dânsul și a Dânsului despre alții, pe care au prezentat-o profesorii Munteanu Lucia și Gruia Novac. Doamna profesor a remarcat faptul că în sufletul său bate o inimă de român transpusă poetic în versuri, dar și faptul că acest volum ne-a oferit șansa de a descoperi un Petruș Andrei în postura de critic literar. D-l Novac a arătat că poetul s-a născut într-un sat cu nume simbolic – Români și că principala caracteristică a operei sale este românismul și ideea de țară, că vorbește despre mulți și mulți despre el, și a lecturat sonetul *N-ajunge* publicat în ultimul număr al revistei „Baaadul literar.”

Poetul a rememorat momente din activitatea sa și a afirmat că întâi își plânge poeziile și apoi le scrie.

În continuare, acesta a prezentat nr.19 al revistei „Viața noastră” având pentru fiecare articol un comentariu ad-hoc, punând în valoare contribuția la conținutul elevat al revistei.

Următorul număr – 20 – a fost prezentat de D-na Munteanu, care a remarcat bogatul conținut și faptul că de la un număr la altul revista este mai frumoasă, prezentând tot mai multe articole, lecturând apoi și poezia *Sisif*.

În final D-l președinte, a propus sărbătorirea în avans, a poetului Petruș Andrei, care s-a născut pe 1 iunie 1946. D-na Aneta Matei i-a cântat „La mulți ani” și toată adunarea „Mulți ani trăiască”. Din partea Casei i-au fost oferite: un tort, cadouri, o Diplomă și Medalia de „aur”, după care toți cei prezenți în sala „Alexandru Ioan Cuza” au fost invitați să-l onoreze pe sărbătorit.

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR „ELENA CUZA” BÂRLAD
Împreună suntem mai puternici!

Adevăratele modele de viață pentru noi sunt eroii războiului de independență, celor două războaie mondiale și veteranii de război.

DORIȚI SĂ NE CUNOAȘTEM EROII ?

VETERANII

SĂ DONĂM CU TOȚII

pentru editarea monografiei eroilor bârlădeni și ai județului Vaslui.

* Putem dona la oricare din ghișeele casei, magazinele sau sucursalele din teritoriu, precum și în conturile deschise la BRD:

RON RO76BRDE380SV11055863800
USD RO73BRDE380SV34043953800
EUR RO18BRDE380SV34044083800

„A fost tatăl meu”

ION MORARU

Amintirea veteranului de război Gheorghe Axinte (trecut la cele veșnice în iarna acestui an, fiind îngropat într-o zi de ianuarie în care gerul a ajuns cumplit la minus 22 de grade Celsius), este de-a pururea vie în satul „buciumenilor” lui Ștefan cel Mare. Chipul său „îl vezi aievea” doar pășind pe ulițele mai largi ori mai înguste ale satului Buciumi, „pierdute” ca într-un labirint dar mărginite de frumoase troițe (ce au fost ridicate de un om al locului care visează doar să finalizeze o monografie „altfel” a acestor meleaguri, cu mărturii ale celor mai de seamă oameni ai comunei). Troițele înfrumusețează adâncile fântâni de aici (unele se apropie și de 60 de metri!) iar „umbra” lui Gheorghe Axinte o zărești stând sfătos la ceas de seară pe banca din fața gospodăriei sale (aproape de centrul Buciumului, un sat din apropierea Oneștiului) sau „cu coasa pe umăr” pornind alături de alți bătrâni de peste 80 de ani (azi, o amintire și ei!), pe cărările ce duc în câmp „pentru a da jos o lucernă”... În rânduri ordonate se așterneau firavele fire ale acestei plante fără ca bătrânii coșai să obosească ori să facă vreun răgaz pentru a-și mai ascute coasele... așa cum cu alte emoții, Gheorghe Axinte povestea întâmplări din războiul „pe care l-a dus” de la estul la vestul Europei, pentru a te impresiona și cu recitarea unor frumoase poezii, pe care le cunoștea din tinerețea sa! Iubind mult satul său natal, buciumenii și-l amintesc cum s-a aplecat ca să sărute asfaltul (ce s-a turnat pentru prima oară în urmă cu mai bine de 4 ani), pe drumul de veacuri „colbuit”, ce străbate localitatea! Nu știu dacă vor (mai) fi mulți oameni care vor putea recita în întregime „Luceafărul” lui Mihai Eminescu (despre care spunea că „nu ai cum să-l numești altfel decât cel mai mare poet național!), dar Gheorghe Axinte prezenta cu mult patos acest poem! „Acesta a fost tatăl meu! Da, veteranul de război Gheorghe Axinte, am avut norocul să fie tatăl meu”, ne-a mărturisit Maria Axinte, care nu poate uita cuvintele acestui patriot: „Să păstrezi amintirile. Să mă păstrezi în amintirea ta. Să păstrezi și amintirile mele pe care eu ți le-am împărtășit. Știu, sunt puțin egoist. Aș vrea să mai trăiesc, măcar să mai *supraviețuiesc* prin amintirea pe care tu o vei mai păstra și în care eu, tatăl tău, voi mai fi pe aici, pe lângă tine.. E rândul tău să mă aperi...să mă aperi de uitare !” Și fiica sa, pensionară acum după ce ani de zile a muncit la un compartiment de cercetare de pe platforma

petrochimică Borzești, a „depănat” șirul unor amintiri din care putem înțelege multe lucruri despre eroi, despre valorile ce au fost respectate cu sfințenie. Cu adierea trăirii unor sentimente profunde, Maria Axinte a menționat: „Îl venera pe bunicul său dinspre tată... Nu a apucat să-l cunoască. Murise în august 1877 în luptele de la Plevna. Prin decret, Regele Ferdinand i-a conferit titlul de erou soldatului Axente Nicolae. Acest erou, Nicolae Axente a fost bunicul tatălui meu, Gheorghe Axinte. Numele său, alături de numele altor eroi ce și-au jertfit viața în luptele pentru independență față de Imperiul Otoman, pentru apărarea pământurilor străbune în cele două războaie mondiale, pentru câștigarea libertății și a democrației în 1989, este pomenit - în slujbele din cele două biserici din satul Buciumi - de fiecare dată la Ziua Eroilor (la Sărbătoarea religioasă a Înălțării Domnului) sau cu ocazia altor manifestări închinată eroilor. În fața primăriei și în curtea

școlii au fost ridicate monumente care cinstesc memoria lor iar veteranii de război (printre ei, cel mai activ a fost tatăl meu, Gheorghe Axinte), vădulele și orfanii de război, precum și ceilalți săteni depun coroane de flori... E greu să vorbesc la trecut despre el ! »

Adunând clipele într-un trist regret, ea a afirmat : «La 10 februarie 1941, tatăl meu a fost încorporat în Regimentul 1 Artilerie Fortificații, cele câteva cuvinte seci, fără culoare, pe care le-am găsit în actele de evidență militară nu pot să acopere, să definească tot ceea ce a însemnat personalitatea sa. <<22.06.1941 – 31.03.1943, concentrat la Regimentul 1 Artilerie Fortificații, operativ în perioada: 22.07.1941 – 06.08.1941; 20.10.1941 – 01.05.1943; 01.04.1943 – 22.11.1943; 26.03.1944 – 09.05.1945, pe front cu Regimentul 16 Artilerie; Decorat cu medalia « Bărbăție și Credință », cu Spade clasa a III-a, O.Z.250/1945. >> Dar toată feroarea cu care și-a dăruit atâția ani de tinerețe e greu să ne-o imaginăm”. Pe răbojul timpului (neiertător, totdeauna), au rămas cele mai puternice amintiri: „În iarna anului 1941, în 10 februarie, el Gheorghe Axinte a plecat ca să lupte! Și a luptat având în suflet și în gând poeziile lui Vasile Militaru... pe care le recita, cu multă însuflețire, la 95 de ani, mobilizator. *Îi iubea pe Tolstoi, pe Eminescu.. Îi admira pe Ștefan Cel Mare, pe Napoleon. Era fascinat de geometrie. Sergentul Axinte*

Gheorghe, tatăl meu, a fost comandant de tun 1. Amintirea comenzii <<tun-foc>> l-a urmărit, ca un coșmar. Când mareșalul Antonescu a dat celebrul ordin <<Ostași, vă ordon, treceți Prutul>>, trupele române și germane au trecut granița pe la Reni. Gheorghe Axinte a participat la luptele de la Ismail,

Tighina, Căușeni. După trecerea Nistrului, a luat parte la asaltul Odesei. Ziua de 23 August 1944 l-a prins la Pașcani. Calvarul luptelor de eliberare a Ardealului îi adumbrește sufletul, încă. A participat la crâncenele lupte de la Oarba de Mureș, Câmpia Turzii și la lupta de eliberare a Careiului. A trecut Tisa, apoi în Cehoslovacia. A luptat la Zvolen, Novo Mesto. Armistițiul de la 9 Mai 1945 l-a găsit la nord de Brno. A trecut cu unitatea în munții Tatra și la Banska Bystrica". După câteva clipe de tăcere Maria Axinte continuă, privind în „clepsidra” timpului: „Mai, iunie, iulie, august, septembrie 1945 a fost ... o spulberare de vis. Demobilizarea!... La 8 octombrie 1945, tatăl meu a fost demobilizat, după ce a luptat în tranșee și a urmat drumul războiului și al învingătorilor de la

10 februarie 1941 la 8 octombrie 1945. Socotiți, câți ani, câte zile de spaimă!... Se găsea la Miercurea-Ciuc. Seara, târziu, a ajuns în satul său, Buciumi. A ajuns...acasă, la casa lui. Beznă. Lampa stinsă. Geamurile întunecate. Ușile încuiate. A bătut cu degetul, încetșor în geam: <<Leano, deschide! Eu sunt, am venit acasă>>. Așa mi-a povestit mama despre primele clipe ale revederii. Gata, războiul se terminase. Era acasă și aveau atâtea de făcut...Trebuiau să-și construiască și să-și trăiască viața împreună. Le plăcea să danseze împreună valsuri și să asculte romanța <<Zaraza>>. Povestea lor de dragoste mă înduioșează și acum..." După alte câteva clipe, privind în timp, Maria Axinte ne-a mărturisit: „Aducea cu sine amintiri greu de evocat. Mă cutremuram de fiecare dată când tatăl meu avea tăria să-mi povestească...Obuze, foame, frig, iarnă, zăpadă, tranșee, adăposturi săpate în pământul înghețat... Camarazi flămânzi, camarazi sfârtecați... Și cai oboșiți... Aducea și decorații, medalii. Printre ele: medalia „Bărbăție și Credință” cu Spade clasa a III-a. La Convenția Statelor Europene din 1870, de la Geneva, s-a hotărât ca ostașii chemați de patrie la luptă, să devină după un sfert de veac de la mobilizare <<Veterani de Război>>. În fiecare an la 29 aprilie se sărbătorește <<Ziua Veteranului>>. Este ziua în care, în 1902, Regele Carol I a instituit, prin Decret regal, calitatea de veteran de război, pentru cei care au luptat pentru Independență. Până la moarte, tatăl meu a purtat cu mândrie Medalia și insigna de Veteran de Război... În frica de moarte a găsit puterea de a iubi cu patimă pe cei din jur.<< “E rândul tău să mă aperi... să mă aperi de uitare>>... Așa îmi șoptea tatăl meu, cu buzele tremurânde, în timp ce lăcrima morții, în colțul ochiului său stâng, strălucea... Acum, printre lacrimile mele, încerc să-l apăr de uitare”. Prin aceste cuvinte Maria Axinte și-a găsit puterea de a duce mai departe greaua misiune. Ea a postat pe internet unele din cele mai înălțătoare clipe ce îi păstrează amintirea dar veteranul de război Gheorghe Axinte nu va fi uitat, așa cum neuitate îi sunt cuvintele rostite în fiecare an la “Ziua Eroilor”, în fața consătenilor săi, cărora le aducea în suflet forța unei mari personalități.

nou!

Numai la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor “Elena Cuza” din Bârlad

APARAT AEROSOL CU ULTRASUNETE

Trăim, deci respirăm. Respirația este principalul sistem de ventilație al corpului nostru. Cum ajutăm? Simplu: din dorința unor oameni de bine, la C.A.R a Pensionarilor “Elena Cuza” din Bârlad s-a achiziționat Nebulizatorul Suchatzki, aparatură de ultimă generație în domeniu.

Nebulizatorul Suchatzki este produs în Germania și este creat în special pentru uz spitalicesc, caracteristicile de bază fiind adaptabilitatea, flexibilitatea și siguranța la operare. Având posibilitatea nebulizării de soluții medicamentoase, lichide saline, minerale, termale și aromate se pot trata eficient o gamă foarte vastă de afecțiuni:

• Bronșită;	• Pneumonie;
• Astm bronșic;	• Traheită;
• Laringită;	• Deshidratare;
• Mucoviscidoză;	• Pre/post operativ;
• Faringită;	• Sinuzită, etc.

PROGRAM
 Luni – Joi: 7:30 – 14:00
 Vineri: 7:00 – 14:00
PRET: 3 lei/Sedinta

DE LA NOI PLECI RESPIRÂND UȘURAT

GRUIA NOVAC

Sărut mâna, Doamnă !

Medalion

ECATERINA DENDRINO-TELETIN și lecția despre longevitate

„Pentru a trăi mulți ani (și) de acum înainte, fii sănătos astăzi!” E îndemnul care vine de demult, dar reînnoit - în vorbire și în scris - de o specialistă în toate ale vieții capătă consistență și devine convingător. **Specialista** e, cu adevărat, o **DOAMNĂ**, care în cele peste opt decenii de viață a demonstrat că verticalitatea existenței umane trebuie să se confunde, până la suprapunere perfectă, cu seriozitatea, vocația, pasiunea și programarea/ordonarea minuțioasă a proiectelor cotidiene sau pe termen mediu și lung.

Cam așa ar arăta o schemă inițială, preambul la un posibil „plan de lecție” clasic, depășit azi după părerea unora, dar atât de util în practica dascălului mai vechi (nu învechit), cu subiectul etern „Despre sănătate și longevitate” (vezi și revista „Viața noastră”, nr.14, Decembrie 2013, pag.59-60). Propunător: **prof. Ecaterina Dendrino-Teletin**.

Cadru didactic vocațional, care și-a făcut din catedra de **Științele Naturii** podium statornic și din conținutul vast al disciplinei aripile cu care, încet, încet, a urcat scările perfecționării profesional-pedagogice, **Doamna** și-a confirmat sieși, probând prin fapte didactice, celor din jur, că meseria de profesor – profesia tuturor profesiorilor - rămâne pură și binefăcătoare numai prin efort permanent și dăruire necondiționată. Doamna Ecaterina Dendrino-Teletin a avut, în lunga domniei sale carieră, conștiința participării la creșterea prestigiului școlilor în care a slujit, dar și a învățământului românesc. Așa a devenit utilă și eficientă, stârnind emulații și mai niciodată invidii.

Acum? Acum e pensionară, după o viață dedicată școlii. Când era activă, predând adică la catedră, avea grijă zilnică de sănătatea spirituală a copiilor, fără s-o uite pe cea trupească. Ea a fost o profesoară practică, exemplele argumentative purtându-le zi și noapte, cum se spune, în... ghiozdan. De-aceea era și ascultată, și căutată. Nu numai de elevi; colegii, unii mai în vârstă chiar, îi solicitau sfaturile și îndrumările. De ce? Fiindcă era la curent cu toate informațiile din disciplinele legate de natură și lume; fiindcă era curajoasă în interpretări și sigură în argumentările la care apela; fiindcă punea preț pe documentare, iar în comunicare nu era zgârcită cu lămuririle științifice, pe care le considera o datorie.

Ca pensionară, **Doamna** nu și-a modificat deprinderile. Ar putea să stea acasă și să croșeteze; să lucreze la gherghef; să privească pe geam și să țipe la copiii care dacă n-ar fi gălăgioși ar lăsa impresia că-s bolnavi; ar putea să bârfească pe oricine și din orice; să se plimbe fără țintă... Nu face nimic din toate astea. Doamna e activă și în prezent, programele - foarte variate de altfel - ale Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” menționând-o ca prezență constantă și agreabilă.

Deschideți, dacă vreți, aproape fiecare număr din revista „Viața noastră” și-i veți găsi numele înscris sub articole redactate nu numai într-un stil accesibil, dar care au, mai ales, darul de a orienta cititorul pe căile nu întotdeauna cunoscute ale existenței de fiecare zi. Cine dă „rețete” pentru o viață lungă ? Doamna. Cine oferă remedii pentru o viață fără griji ? Doamna. Cine ne vorbește despre secretele sănătății ? Doamna. Și tot Doamna ne asigură că sfaturile pe care ni le dă, cu atâta generozitate, „sunt la îndemâna noastră fără efort și cheltuieli”.

Articolele **Doamnei** reprezintă, pentru toți membrii C.A.R.P. „Elena Cuza”, o „școală a sănătății”, în care, gratuit, „ni se predau lecții” de cea mai înaltă calitate.

Vreau să-i asigur pe cititorii noștri că aceasta este **adevărata** biografie a Doamnei **Ecaterina Dendrino-Teletin**. Am renunțat cu bună-știință la datele exacte, ele fiind bune doar în situații oficiale. Eu am dorit să creionez profilul **dascălului de școală**, care a rămas cu aceleași deprinderi și după ce a ajuns la pensie. Doamna este un exemplu.

Un mare scriitor al lumii, Leonard Cohen (născut în 1934), zicea așa: „**Dacă avem noroc, îmbătrânim!**” **La Mulți Ani, Doamnă!**

LA ANIVERSARE

Doamnei profesoare
Ecaterina Teletin

Femeile-s ca florile în cale
Iar anii sunt petale și sepal
Cum vă-ndreptați pe liniștitul drum
Cea mai frumoasă-i vârsta de acum.

Iar zilele ce vor veni apoi
Să fie, pe răzoare, calde ploi
Să dea în pargă-nmiresmații fragi
Alături de cei care vă sunt dragi.

Cum, după ploaie, iese curcubeu
Să vă binecuvânte Dumnezeu
Și-n juru-vă să vă suradă flori
Iar zilele să fie sărbători.

La C.A.R.P.- urare din străbuni:
Cu toți vă spunem:
„LA MULȚI ANI ȘI BUNII”

Petruș Andrei

Theodor Codreanu

Medalion

GRUIA NOVAC

Cercetător devorant și născocitor de mituri

El le provoacă sau ele-l provoacă! În 1997 (Oho! Tempora...), **Theodor Codreanu** îmi dăruia, chiar în orașul în care nu vegetează, **Provocarea valorilor**, carte pe care o atestă, prin însuși autograful galant și îngrijit grafiat, ca fiind „revizionistă”. Mirarea va fi fost a altora, cei mai mulți dintre „ăștia” neștiind la poalele cărui masiv se află; în ce mă privește, ca iubitor al... ieșirilor în decor, mai cu seamă în situații însoțite pentru neofiți și firești pentru restul (sic!), am socotit „mărturisirea” atât de aproape de înțelegerea mea, încât am privit în urma Lui, dar mai abtitor înaintea Lui. Ce-am reținut? Că revizionismul hotărâtului cercetător nu e numai schimbare și etalare a unei viziuni personale, e, fără nicio îndoială, curajul perfecționării mașinăriei „macazului” înțepenit în vreme și de vreme, dar mai presus, originalitatea care șlefuește cu mîgală personalitatea cu vizibilitate și dincolo de zare.

Cei cu lecturi și postprogramă liceală, însă având și obișnuința reluării pentru oarece aprofundare, mă vor înțelege și nu-mi vor pune întrebări. Fiindcă Theodor Codreanu -scriitorul plenar- se adresează, nu din dorința de a fi vedetă, celor care citesc din trebuințe imperative, nu aceluia care, cu o carte-n mână, își pregătesc somnul nocturn...

Pentru știutori și nechemăți, pentru cunoscuți și obscuri, îndrăznesc să mă întreb, și totodată să răspund, cine este **Theodor Codreanu**?

El e cel căruia i se spune **Cercetătorul devorant**!
El e o autentică și splendidă **Exemplificare vie**!
El dă viață **Cuvântului**, scăpărând idei!
El e deținătorul încă a unor **Secrete lăcătuite**!
El e într-un permanent dialog cu... **Creatorul**!
El întreține flacăra rară a **Curajului**!
El cultivă permanent aticismul **Limbii Române**!
El e un zămislior de opuri rare!
El , țintind Înaltul, dă sens **Posterității**!
El este, o spun fără emfază, un **Monument**!
Mulți și rodnici ani, **lângă cei 70**, Maestre!

*

CITITORULE,

Dacă vrei să-l „cunoști” pe Theodor Codreanu, citește-i cărțile. Vrei doar să le foiletezi? Se poate. Dar nu-i suficient, prietene. Cine găsește oleacă de timp pentru lectură are deschis drumul către plăceri rare. Iar în „bibliografia” lui Codreanu, extrem de bogată și variată, ai să găsești de toate: proză, eseuri, maxime, istorie literară, critică și interpretări, interpretări, interpretări pentru toate.... clasele fiecăruia.

Țăcănit cum sunt adesea, apelez la o comparație imposibilă pentru tanăi, dar simțitoare pentru chibzuiți, care nici măcar aluzie nu e. A.C. Cuza, citat unde a trebuit și de Th.C., spune despre Eminescu, după ce înșiră o companie de genii: „**Eminescu a fost un om pe deplin sănătos, și normal. (...) Se înțelege, cu măsura comună, se va putea ușor să-l considerăm ca „nebun”. Și firește, normal, în înțelesul vulgar, nu era.**”

Aplicați „tratamentul” și lui Theodor Codreanu, bineînțeles după ce l-ați cunoscut foarte bine, asta înseamnă să-i fi citit zecile de tomuri , și niciunul dintre asemenea temerari nu va ajunge la altă încheiere.

Acesta este **Theodor Codreanu** pe care **Cineva** l-a trimis printre noi, nevrednicii, pentru a arăta că fără asemenea „nebuni” lumea ar fi mai puțin armonioasă.

Dalii pentru magistru

Medalion

MARINEL GÎLCĂ

■ Poetul, eseistul și publicistul **Petruș Andrei**, membru al Uniunii Scriitorilor din România s-a născut la 1 iunie 1946 în satul Bărc – Goșmani, comuna Români, județul Neamț. Venirea sa pe lume coincide cu ziua îndoliată pentru ființa neamului românesc, când marele erou național mareșalul Ion Antonescu era executat alături de alți trei colaboratori apropiați la închisoarea militară Jilava. Istoria ne amintește că vremurile erau teribil de grele; la 9 mai 1945 se încheiase oficial al doilea război mondial, dar rănilor sale erau vii, sângerânde, România era sub ocupația tancurilor sovietice, la 6 martie 1945 se instalase primul guvern comunist condus de doctor Petru Groza, țara cu resursele secătuite trebuia să plătească despăgubiri uriașe de război (nu ne-a fost recunoscută cobeligeranța având statut de țară învinsă), iar peste toate nenorocirile, în Moldova era secetă și foamete. În acest decor sumbru, dezolant al epocii, totuși la 1 iunie 1946 soții Maria și Ion Andrei au avut bucuria imensă a nașterii celui de al treilea fiu pe care l-au botezat cu numele biblic Petre. Se cunoaște, Sfântul Apostol Petru a fost căpetenia celor 12 apostoli ai Domnului Iisus Hristos, executat prin răstignire în 64 d.Hr. din ordinul împăratului roman Caligula.

Copilăria poetului așa cum a descris-o chiar el, a fost una grea, cu multe privațiuni, doar pentru a merge la școală în comuna Români (nume cu rezonanță cu totul aparte, al cărui toponim demonstrează apartenența fără tăgadă, la vatra strămoșească România) trebuia să parcurgă pe vânt, ploaie, ninsoare, arșiță 14 km: 7 km - dus și 7 km - întors. Desigur, vicisitudinile l-au oțelit, an de an fiind premiantul clasei. Părinții poetului, oameni cu știință de carte s-au preocupat îndeaproape de cei patru copii și toți au învățat foarte bine, devenind absolvenți de învățământ superior, frații mai mari, dar și sora mai mică, fiind toți profesori de matematică.

Sărbătoritul nostru a urmat în perioada 1965-1970 cursurile Facultății de Filologie din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași având profesori importanți, nume cu rezonanță în peisajul spiritualității românești: academician Constantin Ciopraga, prof. Elvira Sorohan, prof. Gavrilă Istrate și alții. În ultimul an de facultate Petruș Andrei își va uni destinul cu cel al unei colege de an, Livia. Dragostea lor timpurie, aproape adolescentină le-a adus fericirea, răsărind în grădina familiei trei bujori; trei fete, „cele trei fete de împărat” cum le alintă poetul, toate fiind absolvente ale învățământului superior. Bucuria întregită a poetului a fost și mai mare atunci când a descoperit că fiica Oana îi calcă pe urme, ea creând o poezie primăvărată, de mare originalitate și profunzime. Poeta chiar își intitulează una dintre poezii: „1 iunie” – având dedicația „Pentru tată:”

*La mulți ani! tot mai frumoși,
ca rândurile acestea prea albe,
ca jumătatea ta mai bună,
ca cele trei fete de împărat
cu prinți trubaduri și copii minune,
ca roadele grădinii ursului
și-ale casei cu pereți din cărți.
De ziua ta și-a copilăriei îți urăm
mulți ani, multă iubire, multe bucurii
la fel de multe și divine ca versurile
care curg din inima ta într-a noastră!*

Mărturisesc că în fața colii albe de hârtie am traciul începătorului, a unei responsabilități covârșitoare, aceea de a vorbi despre „Omul de cultură” Petruș Andrei, dascăl și poet. Personalitate complexă,

înzestrată cu har divin, conștiință de valoarea sa, poetul este extaziat de frumusețea naturii umane iubind munca, cinstea, onoarea, dar și demascând răul, tarele și racilele societății.

Cronologic mai întâi am făcut cunoștință cu profesorul de limbă și literatură română Petru Andrei într-o toamnă aurie a anului 1978 atunci când am pășit cu sfilă, dar însetat de cunoaștere în clasa a IX-a la Liceul agroindustrial Puiești, județul Vaslui, unde domnia sa era directorul acelei instituții.

Revenind puțin, în 1970 după absolvirea facultății de filologie soții Petru și Livia Andrei au fost repartizați ca profesori de limba și literatura română la Liceul din Puiești, activând în învățământul preuniversitar timp de 40 de ani, respectiv până în 2010, când a intervenit pensionarea. Între anii 1976-1982 sărbătoritul nostru a îndeplinit funcția de director al amintitei instituții.

Rememorând văd aieva un tânăr de 32 de ani, înalt, zvelt, cu o ținută dreaptă ce impunea respect, cu ochi vioi, ardenti, cu o expresie de adâncă responsabilitate, îtipărită pe fața rotundă, creându-ne nouă elevilor, iluzia unei temute severități. În pauzele dintre ore atunci când zburdalnici alergam, ne înghionteam, trăgeam de cosițe fetele sau făceam alte boboabe, apariția pe holuri a directorului erau echivalentă cu declanșarea din senin, peste tornada noastră zumzăitoare a unei mării liniștite, calme care întrona imediat liniștea, ordinea, respectul, absolut necesare procesului instructiv educativ. Ne era jenă de jena noastră și decât să fii observat de „domnul director” mai bine intrai în pământ.

Atunci în septembrie 1978, de cum am ajuns, cu reținere, dar și cu optimismul unui nou început, pe porțile largi ale liceului, în curte am observat movile înalte de balast, colaci negri de fier beton, munți de cărămidă roșie – portocalie, chereștea rânduie frumos, benzi transportatoare, betoniere, utilaje diverse pentru construcții, școala fiind un șantier în adevăratul sens al cuvântului.

Se turnase fundația noii clădiri a liceului, întrucât vechiul așezământ se dovedea neîncăpător pentru numărul mare de elevi și în plus suferise și ceva avarii în urma cutremurului devastator din 4 martie 1977. Îmi amintesc cu plăcere că noi elevii am lucrat efectiv, la propriu, cot la cot cu maiștrii, cu profesorii, cu echipele de constructori la ridicarea acestui edificiu. Ne călăuzea acțiunile un spirit înalt de emulație molipsitor, inexistent astăzi la tână generație.

Sufletul acestei întreprinderi, adevăratul catalizator al energiilor era, desigur domnul director Petru Andrei. Era de o tenacitate de Sisif, neobosit, un adevărat „argint viu” (hărnicie pe care și-a păstrat-o până astăzi). De o vitalitate fantastică ziua preda clasicii literaturii naționale nouă elevilor curs de zi, după amiaza celor de la seral, iar nopțile erau destinate plecării în țară la diverși furnizori pentru aprovizionarea cu materiale, achiziționării unor noi utilaje necesare continuării și terminării lucrărilor de construire a liceului, dar și altor școli primare din satele Gâlțești și Iezer, școli care s-au prăbușit complet la cutremurul din 4 martie 1977.

Perseverența, credința în reușita demersului său i-au dat curaj sărbătoritului nostru și îl găsim preocupat în întocmirea unor adrese, memorii către mai marii zilelor de atunci. Negăsind înțelegere la autoritățile județene, directorul Petru Andrei ajunge în audiență la ministrul agriculturii de atunci Angelo Miculescu, solicitând fonduri pentru finalizarea construcțiilor și achiziționării de noi utilaje necesare și procesului de învățământ. Desigur, astăzi apreciem că atitudinea directorului unui liceu dintr-o comună anodină ar fi încadrată la un demers obișnuit însă la timpurile de atunci, gestul său de mare curaj a ieșit cu pregnanță în evidență, aducându-le un vot de blam

și reproșuri acide din partea „centrului” autorităților locale, incapabile să se implice în rezolvarea finanțării proiectelor.

Finalul a fost cel al izbânzii depline, desigur cu sacrificii, declanșând orgolii și adversități.

Personal, și certific nu este numai părerea mea, apreciez că Petruș Andrei prin prodigioasă și îndelungată activitate didactică și administrativă și-a adus o contribuție esențială, hotărâtoare „cu asupra de măsură” progresului învățământului din comuna Puiești. A ridicat prestigiul acestei vechi așezări, iar prin creația sa literară, a făcut-o cunoscută panteonului culturii naționale. Subscriu cu toată ardoarea inițiativei unor intelectuali; profesori medici, juriști, ingineri, foști elevi ai școlii ca liceul din Puiești să-i poarte numele în semn de adâncă recunoștință.

Numele directorului pentru noi elevii și nu numai, era un alt motiv de mândrie, fiind unul cu similitudini aproape perfecte în conștiința spiritualității românești. Desigur, ne amintim de savantul Petre Andrei născut la 29 iunie 1891 în Brăila, sociolog, filosof, profesor și om politic marcant, membru post mortem (1991) al Academiei Române.

Ca dascăl, Petruș Andrei avea o cultură generală solidă. Cu jovialitatea și generozitatea atotcunoscătorului ne adăpa pe noi, învățăceii din preaplinul sufletului său. Impresiona acuratețea de cristal a prelegerilor sale, conexiunile literaturii naționale cu cea universală, vastitatea cunoștințelor sale de istorie și critică literară, cultul pentru clasici și în mod deosebit pentru genialul Eminescu.

Personal mi-a călăuzit primii pași în creația literară, încurajându-mă să particip activ la cenaclul literar înființat la liceul din Puiești. Îmi amintesc, cu duioasă nostalgie că deși avea atât de multe pe cap ne însoțea, în iernile geroase, pe noi elevii iubitori de literatură la olimpiadele școlare organizate la Vaslui. Atunci, parcă cobora de pe acel pedestal al rigorii și responsabilității funcției sale și devenea foarte volubil, glumeț, tandru, protejându-ne ca un frate mai mare.

La vremea aceea nu-i cunoșteam vocația de poet. Întrebându-l târziu după lansarea mai multor volume de versuri de ce nu scria și atunci, înainte de 1989, mi-a răspuns franc cu vocea caldă a fratelui mai mare: „Vezi, atunci nu mă regăseam, libertatea cugetului era înăbușită de un regim totalitar, odios, inuman. M-aș fi mințit pe mine însumi, scriind ceea ce nu simțeam cu adevărat.” Cu certitudine până în anul 1995, anul apariției primului volum „Descânțec de inimă rea”, a fost perioada acumulărilor și precum un vulcan creația andreiană a erupt, copleșindu-ne cu expresivitatea, muzicalitatea și frumusețea versurilor sale.

Cu multă plăcere redau câteva din multele, interesante și avizate opinii ale unor exegeți importanți despre creația poetului Petruș Andrei:

* „Sensibilist, el aspiră să capteze o nepământească melodie” el încântă „furia selenară” și caută ardent „lumina cea dintâi.” (academician Constantin Ciopraga)

* „Originalitatea poeziei lui Petruș Andrei sub aparențele ei neotraditionaliste vine dintr-o hărnicie, de albină, care adună în trestiile cuvântului polenul și dulceața conservate cu doza cea mai potrivită a veninului vieții.” (Theodor Codreanu)

* „El este un prinț al sonetului.” (prof. Gruia Novac) și „un poet al sonorităților armonice.” (Gheorghe Țigău)

Prezență tonică în universul cultural, poetul Petruș Andrei exprimă identitatea noastră culturală, iar lirica sa va trece peste timp și peste generații captându-ne atenția, admirația și respectul cuvenit.

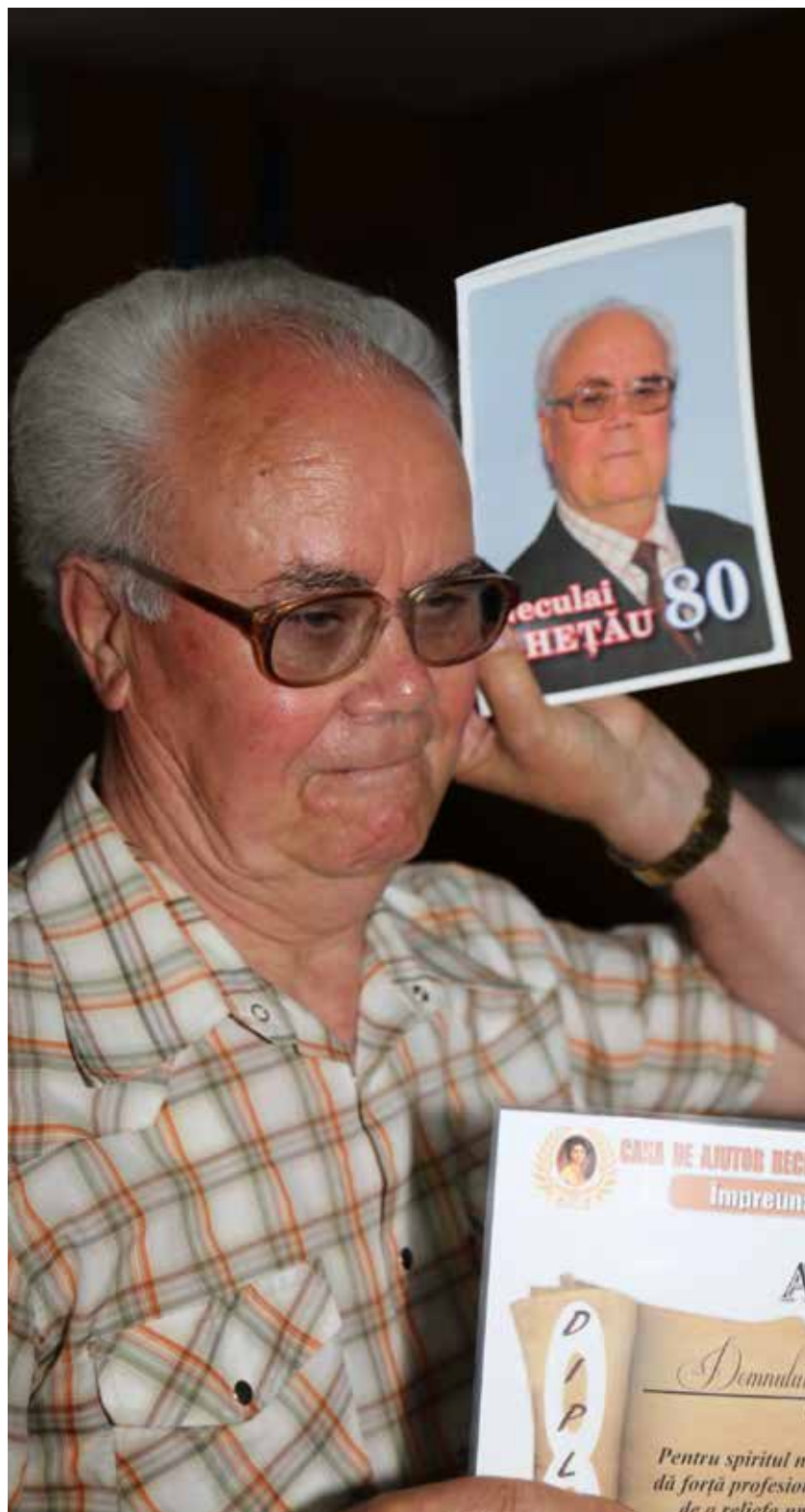
LA MULȚI ANI MAGISTRE!

Neculai Ghețău...

Medalion

GRUIA NOVAC

...în 80 de nuanțe fizionomice-morale

Oricât de aglomerată ar fi strada – și este permanent (Oare când mai muncesc oamenii ăștia!) –, din mulțime ai să distingi un (scuzați!) bătrânel de înălțime acceptabilă, cu mers drept și înțepat, pas egal și ferm, ținând capul sus, pieptul înainte („privirea spre inamic” – vorba unui **ostaș**), care știi sigur că nu se află în plimbare, ci... în treabă. **Neculai Ghețău** – că despre el e vorba – nu iese niciodată din casă de dorul lelii. Acum doi-trei ani în urmă, la 5 dimineața, îl vedeai în trening, pe aleile Grădinii Publice, făcând *jogging*, parcă pentru a ne aminti, mereu și mereu, vechea zicere antică „mens sana in corpore sano”, cum ne învăța Juvenal în „Satire”.

Stâlp al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad, aflu, cam din întâmplare, că are 80 – **optzeci** – de ani. Îl știu, îl cunosc de mulți ani (nu vă spun de câți!), dar protestez... 80 de ani? Nu (prea) vreau să cred.

Protestul meu se cere întărit de argumente care, musai, trebuie să capete forma unui **portret**, cititorului cerându-i-se și câteva eforturi – de memorie, de analiză aplicată – pentru a-l asemena cu **poza** din actul de identitate (sic!), mai cu seamă că **OMUL NOSTRU** merită un asemenea omagiu...

E **pensionar**, dar a fost **profesor**. Are o **fizionomie unică**, amintind de **celebrul personaj** din filmele geniale ale lui Ion Popescu-Gopo. E un **om avut** (ca spirit), nu e **sărac** (cu duhul). Știe să **admire** frumosul, nu-l **desconsideră**. Cultivă **amiciția**, desfide **dușmănia**. De regulă, e **blajin**, nu știe să fie **aspru**, doar exigent. Îl călăuzește **bunătatea**, ce a reprimat mereu e **cruzimea**. Neconținut **calm**, niciodată **tulburat** de fapte iraționale. Cariera și-a clădit-o pe **corectitudine**, dar sever cu **incorectitudinea** celor din jur. **Cumpătat** în toate, s-a manifestat direct ca adversar al actelor **nechibzuite**, nesocotite. În comportamentul său a pledat pentru **consecvență**, neagreaând

inconsecvența în activitate. Întotdeauna adeptul **dreptății**, a reclamat, atunci când a fost cazul, **strâmbătatea**. Cine-l știe bine îi apreciază **delicatețea** celui care și-a ridicat glasul împotriva **vulgarității**. Este **econom** în toate ale vieții, deprinderea de **cheltuiitor/risipitor** fiindu-i străină. Și-a manifestat în toate împrejurările **exigența**, dar, ca bun pedagog, a împărțit și **toleranță**. Relațiile lui cu oamenii stau sub semnul **fineții**, dezaproband **golăniile** din mediile sociale. E un **gospodar** de-săvârșit și n-a înțeles niciodată cum de există tipi fără **simț gospodăresc**. În schimb, e un **guraliv** simpatic, fiind **taciturn** doar în situațiile de maximă durere. E **hotărât** în toate faptele zilnice, **șovăielnic** neamintindu-mi vreodată să fi fost. Ca o completare, e **harnic** până la sleire, fiindcă ideea de **lene/trândăvie** nu i-a fost transmisă nici de părinți, nici de profesorii săi. E **iertător** și nu e **certăreț** în sensul mahalagismului. Și asta, fiindcă e **iute** în mișcări, acțiunile **domoale** nedându-i nimic satisfacție. Chiar dacă e uneori **îngăduitor**, fără să-și piardă **severitatea**, a adunat numai **izbânzi**, necunoscând **eșecul**. Dacă-l observi, e mereu **îngrijit**, nicicând **dezordonat**. Știe, când se poate, să **laude**, nu l-am auzit **blamând**, fiindcă știe, la rigoare, să fie **modest**, lepădând **vanitatea**. Se face, când i se cere sau nu i se cere, **util**, convins că **inutilitatea** scurtează existența. A propovăduit **omenia**, n-a acceptat **neîndurarea**. A pledat pentru **plăcerea** de viață, de profesie; a încercat să scurteze **trudnicia**. **Prieten** cu toți, **adversar** cu nimeni. **Rațional** în judecăți, s-a ferit să fie **illogic** în meseria dumisale. E un om **sănătos**, care-și ascunde **suferința** cu decență. Îl caracterizează, de aceea, **sânguința**, scârbindu-l **puturoșenia**. Și-a făcut din profesie o **șansă**, socotind că **ghinionul** e o întâmplare nefericită. Lucrul făcut de el e **trainic**, nu **temporar**. Ăsta-i motivul că luptă pentru **unire**, iar nu pentru **dezbinare**. Știe ce înseamnă **ușor**, dar nu-l acceptă, îl satisface doar actul **anevoios**, greul neobosindu-l. Cred că de-aceea e mereu **vesel** și nu **mâhnit**. E, în consecință, un **victorios**, în clipa din urmă putând, fără infatuare, zice că n-a fost niciodată **învins**.

Acesta-i **Neculai GHEȚĂU**. Un Om ca toți oamenii, căruia-i putem scrie, fără teamă, calitatea cu O. Adică **OM**.

La cei 80 de ani, să-i urăm sănătate. Dumnezeu va avea grijă de restul. Noi, reluând un vers mai vechi, i-l amintim: „Să vă dea Domnul tot ce doriți!”

Profesorul Neculai Ghețău

Petruș ANDREI

Știu atât de puține lucruri despre profesorul Neculai Ghețău!

Ne întâlnim, de câțiva ani buni, la manifestările culturale ale Bârladului, îndeosebi la cele organizate de CARP „Elena Cuza” prin grija deosebită a domnului președinte – magistrat Nicolaie Mihai.

Pe profesorul Neculai Ghețău l-am auzit vorbind despre mari personalități din lumea muzicii, despre iluștrii noștri predecesori care ne-au lăsat o bogată zestre spirituală.

Pe profesorul Neculai Ghețău l-am auzit cântând atât cântece ostășești cât și române. Știu că profesorului Neculai Ghețău îi place poezia, în general, și poezia mea, în special, după cum mi-a mărturisit-o în câteva rânduri. El scrie în „Viața noastră”, revista CARP „Elena Cuza” Bârlad care a căpătat, cu cel de-al 20-lea număr, notorietate.

Înseamnă că știu destule despre profesorul Neculai Ghețău. Mai știu că împlinește o frumoasă vârstă și de aceea îmi exprim admirația și respectul pentru Domnia sa și pentru a-i face tradiționalele urări de sănătate și spor în toate și pentru a-i adresa un sincer și călduros „LA MULȚI ANI!”

Ștefan Malanca

Aniversare la 102 ani

La ceas aniversar

Astăzi este 13 iunie 2015 și ne pregătim de sărbătoare. Ne-am obișnuit ca în fiecare an să-l sărbătorim pe domnul Malanca Ștefan, căci despre el este vorba, la împlinirea vârstei de 102 ani. Da, ne-am mai întâlnit cu dumnealui și la împlinirea vârstei de 100 ani, 101 ani și anul acesta ne așteaptă negreșit.

Dis de dimineață, consilierii Filip Stelian și Râncu Liviu Adrian, împreună cu salariații Burghilea Mihaela, Tufaru Mihaela, Comănescu Claudia, Mihaela Maxim, Helgiu Alina, Bocan Sorin și voluntarul Jănică Rusu de la Televiziunea Dumești au pornit către unul din cei mai vechi membri ai Casei, încă din anul 1975.

Ne aștepta răbdător ca un copil, timpul este doar o noțiune pentru dumnealui, putem spune. Știa că noi nu-l vom uita și ne-a întâmpinat cu zâmbetul său blajin.

Ca la orice aniversare, l-am sărbătorit cu tort, șampanie și tradiționalul "La mulți ani". Din partea C.A.R.P "ELENA CUZA" BÂRLAD prin hotărârea Consiliului Director, Malanca Ștefan a primit și un ajutor nerambursabil.

Surpriza, prin telefon, a venit chiar când ne aflam la sărbătorit, de la Botoșani, unde profesorul Gruia Novac se găsea cu prilejul conferirii Premiilor Eminescu „Teiul de Aur” și „Teiul de Argint”, ediția a XIV-a – 2015. Domnul președinte Nicolaie Mihai l-a felicitat pe domnul Ștefan Malanca, transmitându-i aceleași urări și din partea domnului Gruia Novac, laureatul Premiilor Eminescu din acest an.

Președintele nostru, domnul Nicolaie Mihai, a arătat încă o dată că este preocupat de toate aspectele activității Casei noastre, de la cele financiare și până la cele legate de sufletul omului.

Nu ne rămâne decât să îi dorim încă o dată "La mulți ani" și o bătrânețe ușoară.

Claudia Comănescu

Știi, tătașul meu, au fost persoane care te-au văzut la televizor când oameni importanți din orașul pe care l-ai iubit atât de mult au venit și te-au sărbătorit la împlinirea frumoasei și nesperatei vârste de 102 ani și foarte mulți prieteni m-au felicitat pentru că au rămas uimiți să constate că la vârsta aceasta mai poți reproduce vers după vers, fără greșală o întreagă poezie pe care ai învățat-o acum aproape 95 de ani....

Dar cine te-a cunoscut a avut privilegiul și spun asta cu mândrie și cu onoare, cu sinceritate și cu mare emoție, de a cunoaște un veritabil urmaș al lui Ștefan cel Mare, un om simplu, fără prea multe studii, dar de la care am auzit atât de multe lucruri încât pot spune că ai fost prima mea enciclopedie. Nu ai fost niciodată în Africa și, totuși, câte nu mi-ai povestit despre Sahara, nu ai condus niciodată o mașină și, totuși, ai fost de atât de multe ori șoferul meu personal când mă aduceai de la școală cu prima mea săniuță. Nu ai studiat nici când astronomia și câte seri nu ne-am petrecut uitându-ne la stele și vorbindu-mi despre constelații, imaginându-ne forme și modele... Nu ai avut studii muzicale, dar îmi fredonai de multe ori instinctiv, probabil o auzai des la radio o arie care în timp a devenit favorita mea – *Nessun dorma* a lui Giacomo Puccini. Am fost mereu avidă de cunoștințe în copilărie și erai mereu acolo cu niște cuvinte, cu un zâmbet, cu o mângâiere! Ai fost prima mea sursă de informații despre Constantin Brâncoveanu și despre Vasile Lupu, despre Carul Mare, despre foametea din timpul celui de-al doilea război mondial, despre polen și păsări migratoare, despre valoarea sufletului uman și despre Dumnezeu.

Eram încă în școala generală și așa mândră când îmi prezentam lucrările presărate cu chestii inedite pe care le citisei în cărțile alea prețioase și vechi și aproape străvezii de la atât de mult răsfoit... Mereu m-am întrebat cum ai făcut să rămâi atât de senin și calm în fața potopului nesfârșit de întrebări ale copilului ce eram!!!! Răspunsul e extrem de simplu – dragostea - dragostea care nu ți-a părăsit ochisorii nici măcar o clipă de când ne-am născut noi toți nepoții și până în clipa de față când noi suntem atât de mândri de tot ce ne-ai dăruit și îți dăruim dragostea noastră înmii înapoi!

Nepoata, Cristina Postelnicu

Mihaela Burghilea, Alina Helgiu, Ștefan și Eugenia Malanca, Mihaela Tufaru, Claudia Comănescu și Mihaela Maxim

**Consilier
Stelian Filip**

Alături de soții Malanca: fetele Mariana Helgiu și Doina Artene, nepoatele Mina și Miruna Avram

Duminică literară

LĂCRĂMIOARA IOLANDINA IVAN

Vara a început în forță, ne-a adus căpșunii și trandafirii de Damasc din care gospodinele prepară siropul și dulceața - deliciu culinar și nimic altceva - și a început să ne pună pe tavă și cele mai variate soiuri de cireșe de pus la ureche și nu numai.

Dar ne-a mai adus în prima duminică din Cireșar, la Centrul „Mihai Eminescu” din Bârlad, 3 scriitori dunăreni care ne-au impresionat prin talent, modestie și dărnicie: domnii **Apostol Gurău, Petre Manolache și Coriolan Păunescu**; i-am pus în ordine alfabetică ca să nu fie cu supărare! Moderatoarea Geta Modiga, cea care organizează numai manifestări de un înalt profesionalism și care invită la centru personalități literare din toată țara și din Basarabia, a condus acțiunea simplu, frumos, impecabil!

Deschiderea a făcut-o domnul Manolache și astfel am aflat că este născut în comuna Cozmești din județul Vaslui, comună care s-a mândrit cu una dintre cele mai bune fanfare sătești din țară, cunoscută și în numeroase țări din Europa. Când eram copil și se vorbea despre o nuntă în sat, prima întrebare era: ce fanfară a împăcat mirele? Dacă auzai că este Fanfara de la Cozmești te gândeai că-ți vei rupe pantofii dănțuind și știai că numai un om gospodar își putea permite să scoată din buzunar o sumă deloc neglijabilă pentru a-i plăti pe lăutari! Surpriza mea a fost să constat că domnul Petre, economist de profesie și săgetător, după data de naștere, este un scriitor foarte premiat, care cu siguranță va duce numele comunei Cozmești mai departe! Eu care mă inspir din ceea ce aud și văd la fața locului, i-am dedicat următorul catren:

*Noi vasluienii când auzim Cozmești,
Spunem fanfară, hore, chestii, așa... lumești,
Dar un economist, săgetător și scriitor,
Prin cărți el va rămâne și în prezent și-n viitor!*

După ce i-am citit catrenul, domnul Petre Manolache mi-a dat un autograf pe cartea de versuri „Thalassa”, pe care v-o recomand și dv. s-o citiți!

Domnul Coriolan Păunescu, tot vasluian, născut în comuna Banca, scriitor, jurnalist și profesor, membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști și membru al Uniunii Scriitorilor din România, ne-a citit din poeziile dumnealui

într-un microrecital intitulat „Respect pentru Eminescu.” Absolvent al Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” din Iași, inginer agricol, a îmbrățișat o altă carieră care i se potrivește mult mai bine, mai ales că este și pedagog la Universitatea „Danubius” din Galați, adică în branșă cu autoarea articolului.

Catrenul meu pentru distinsul om de litere:

*Agricultura-i la pământ în România,
Dar uite-un inginer ce schimbă strategia:
Nu ară, seamănă și nici culege,
E sclavul poeziei ce-i este stea și lege!*

Scriitorul mi-a dăruit una dintre cărțile sale, „Interogație finită”, bineînțeles cu autograf, pentru care îi mulțumesc din suflet!

I-a venit rândul domnului Apostol Gurău, care nu s-a lăudat pe sine - că de...știm noi, nu miroase a bine - și care a prezentat volumul „Eu sunt un venetic sideral!!” - la care a făcut prefața și pe care l-a sponsorizat prietenul său Simon Ajarescu, plecat din păcate dintre noi într-o zi de 7 iunie ce coincidență! - dar care cu siguranță compune ceva și în lumea de dincolo. Așa am aflat că poetul a fost

considerat una dintre cele mai originale și inimitabile voci și că va fi citit de tinerii care, peste 50 de ani, vor fi sătui de atâta tehnologie.

Și modestul meu catren pe care i l-am scris pe una dintre cărțile domniei sale:

*Un scriitor vulcanic, îl vezi cum clocotește,
Ce aprig laudă colegii, ce mult el îi iubește!
Nu numai vorba și fapta-l caracterizează...
Lăsați-o-un pic mai moale, că totul se uzează!*

Evenimentul ne-a încântat pe toți fiindcă sub patronajul Luceafărului încă mai suntem copleșiți de bucuria întâlnirii cu poezia, cu bunul gust, cu vorbele de duh și cu dărnicia oamenilor care se numesc simplu: prietenii noștri, scriitorii!

Aura legendară a Doamnei Unirii de la 1859

MARIANA MARIN

Elena Cuza s-a născut la 17 iunie 1825 la Solești, județul Vaslui, fiind fiica postelnicului Iordache Rosetti și a Catinicăi Sturdza.

Urmează școala la Solești, Miclăușeni (în casa lui Dimitrie Sturdza) și la Scheia.

În 1840 participă la întâlnirile domnișoarelor și se împrietenește cu Hermiona Asachi devenită prin căsătorie Moruzi, apoi Quinet.

Cu o astfel de ocazie îl cunoaște și pe Alexandru Ioan Cuza. La 30 aprilie 1844 cei doi se căsătoresc la Solești și se mută la Galați. De aici Elena Cuza se află în permanentă corespondență cu mama sa, care era o femeie dreaptă, hotărâtă la fapte, chibzuită și religioasă.

Elena Cuza o fire mai retrasă, sensibilă urmărește îndeaproape activitatea soțului său în timpul revoluției de la 1848 intervenind chiar în eliberarea sa, după arestare.

După revoluție pleacă cu soțul ei la Paris, dar rămâne după un timp singură deoarece Cuza se întoarce în țară dorind să obțină un post de director în Ministerul de Interne.

Va reveni de mai multe ori în capitala Franței; mai ales în urma unor supărări cum ar fi moartea surorii sale Zoe Lambrino sau modul de viață al soțului ei.

În 1859, la 5 ianuarie, Alexandru Ioan Cuza este ales domn al Moldovei. Deși și-a dorit postul manifestă o oarecare îngrijorare, iar Elena Cuza a fost permanent lângă el, încurajându-l. După alegerea lui Cuza și în Țara Românească, Elena Cuza îi este alături și își îndeplinește cu demnitate

sarcinile de principesă domnitoare.

Ura, invidia și comploturile de la Curte o nemulțumesc și mai ales atitudinea domnitorului care își caută alinarea tot mai des în brațele Mariei Obrenovici, născută Catargi cu care va avea doi fii.

În perioada aceasta Maria Obrenovici va face totul pentru a o denigra pe Elena Cuza fie că aceasta

sine și începe să se simtă mai bine în mijlocul oamenilor. Vizitează Italia, Anglia și Scoția și revine în țară la insistențele lui Vasile Alecsandri în 1862.

Participă la balul de la Palat cu ocazia recunoașterii Unirii, iar Cuza este impresionat de noua atitudine a soției sale.

Din acest an, Elena Cuza se implică în activități caritabile înființând Așezământul "Elena Doamna" de lângă Cotroceni și cercetând și alte așezăminte de binefacere. Face de asemenea, vizite în țară unde cercetează Spitalul Sfântul Spiridon, Închisoarea Criminală, Spitalul Maternității și al copiilor găsiți, Ospiciul de nebuni de la Golia, Spitalul Sfânta Treime din Tătărași sau Ospiciul infirmilor de lângă Galata, Muzeul de istorie naturală, Școala de artă etc.

Deși Maria Obrenovici revenită din străinătate face totul pentru a o denigra, Elena Cuza pentru a-și consolida poziția în societate participă la balul de la Palat din ianuarie 1863 alături de domn, iar acesta răspunde și în numele soției sale la laudele Mitropolitului.

Mai mult din cauza problemelor de sănătate, Cuza pleacă în străinătate împreună cu soția. În 1864, Elena Cuza trebuie să facă față unor noi provocări. Domnul îi cere să-l recunoască pe Alexandru din relația cu Maria Obrenovici și apoi pe Dimitrie. Va accepta și pentru că nu a avut copii, dar și pentru că aceștia de fapt nu aveau nicio vină. Este însă tot mai tristă deoarece îi moare soacra, Sultana Cuza, iar sănătatea lui Cuza e tot mai șubredă. Elena Cuza îl

era în țară sau la Paris. De la Paris, Elena Cuza însoțită de copiii surorii sale decedate, Zoe Lambrino urmărește evenimentele din țară, poartă corespondență cu frații Alecsandri, Ana Donici, Smărăndița Donici, Maria și Zizin Cantacuzino și participă la un bal mascat organizat în onoarea vărului împăratului Napoleon al III-lea.

Deoarece în acest timp Franța manifesta interes față de Principatele Unite, Elena Cuza este primită într-o audiență intimă de familia imperială care a durat peste o oră.

Elena Cuza are tot mai multă trecere în cercurile politice franțuzești și ca urmare devine mai sigură pe

sfătuiește să plece la băi la Ems. Între timp „monstroasa coaliție” ridică poporul împotriva domnului.

Între timp Cuza îi cere sprijinul lui Napoleon al III-lea pentru a aduce pe tron un prinț străin.

Atmosfera de la palat este mohorâtă, încordată deoarece intrigile „monstroasei coaliții” erau tot mai intense, iar Maria Obrenovici care era de partea acesteia din urmă se mutase la palat. De altfel, ea va contribui la detronarea lui Cuza care a abdicat în noaptea de 10/11 februarie 1866. Elena Cuza vrea să intervină în favoarea soțului, dar este blocată. Pe 11 februarie 1866, cu copiii, va pleca la familia Davila unde se întâlnește la Cotroceni cu soțul său. Cu toate acestea se pare că el a plecat în străinătate cu Maria Obrenovici. Deoarece Cuza refuză să divorțeze de soție, aceasta îl va părăsi.

Elena Cuza îl urmează în străinătate și îl îngrijește. Întrucât Alexandru Ioan Cuza nu primește încuviințare de a reveni în țară, Elenei

Cuza îi revine sarcina de a se întoarce și de a se îngriji de problemele familiei. Așa se face că în iunie 1867 primește vizita lui Carol I la Ruginoasa sau merge la Solești în 1869 când i-a decedat mama. Starea de sănătate a soțului ei se agravează și se va stinge din viață la 5 mai 1873. Va fi îmbrăcat civil, dar va avea două săbii la picioare date de două județe.

Va fi înmormântat la Ruginoasa și discursul va fi rostit de Mihail Kogălniceanu. Elena Cuza se comportă demn și atunci când Carol I care mergea la Expoziția de la Viena, se oprește pentru o scurtă vizită la Ruginoasa și îi spune că nu îi poartă pică.

Și după înmormântarea lui Cuza, viața Elenei a fost tensionată. Are probleme cu administrarea moșiei, cu educarea celor doi fii: Dimitrie care s-a sinucis în 1888 și Alexandru care se va îmbolnăvi și va muri în 1889. Pierderea fiilor îi schimbă sensul vieții. Sănătatea e șubredă, dorințele îi sunt mărginite. Pleacă la Iași la Spitalul Caritatea unde se ocupă de cinci copii. Bolnavă se

mută în strada Romană, apoi la fratele ei Mitiță Rosetti, apoi la un nepot Dimitrie Lambrino. Revine la Iași, apoi se mută la Piatra Neamț. Între timp câștigă procesul cu soția lui Alexandru și recâștigă moșia de la Ruginoasa. Strânge de asemenea, bani și face donații. În 1907, îl dezgroapă pe Cuza, dar nu intră în Galați și contribuie cu bani pentru a se broda steagul Societății de binefacere și ajutor reciproc „Cuza Vodă” de la Biserica Spiridon în 1909.

La serbarea organizată, Carol I și Elisabeta îi aduc un omagiu Elenei Cuza care le mulțumește simplu. La 2 aprilie 1909 la ora 5 Elena Cuza a decedat în vârstă de 83 de ani și 2 luni.

Nici după moarte nu a avut mai multă liniște. Pe când era dusă la Solești vagonul a luat foc, iar la 2-3 ani după îngropare, un trăsnet asupra bisericii a involburat coroanele cu flori. A rămas doar una cu flori de nu mă uita pusă de Carol I. Era un nou omagiu pe care Carol I îl adresa doamnei Elena Cuza.

Palatul Cuza de la Ruginoasa

LIVIA ANDREI

Omagierea lui Eminescu la C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad cu eminescologul Theodor Codreanu

Opera eminesciană în totalitatea ei, este aceea care exercită cea mai mare putere de fascinație asupra tuturor celor înzestrați cu inteligență, cu sensibilitate, cu gust estetic și cu o percepție justă a caracterului, a valorii autentice și a geniului său artistic.

În toate limbile pământului, versul „Nu credeam să-nvăț a muri vreodată” valorează cât o întreagă operă.

Adulat și hulit, divinizat sau lapidat, Eminescu a fost și va rămâne un adevărat „Magister perpetuus” exercitând asupra cititorilor de pretutindeni aceeași fascinație precum marile minuni ale lumii. Și-n zilele noastre, aceiași „bulgăroi cu ceafa groasă” și „grecotei cu nas subțire”, „mici de zile, mari de patimi/ inimi bătrâne, urâte” toți ratapievicii și stoianovii încearcă să întineze marmura strălucitoare a Poetului Național, dar razele solare ale nemuritoarelor sale versuri îiucid, iar Zoilii epocii contemporane, ca și cei ai epocilor anterioare, vor intra negreșit în nimicnicia din care au ieșit.

Iată de ce comemorarea lui Eminescu a fost un adevărat eveniment la C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, mai

ales că domnul președinte Nicolaie Mihai, împreună cu inimoșii colaboratori din Consiliul Director, au făcut posibilă întâlnirea cu unul din cei mai importanți eminescologi români contemporani Theodor Codreanu, care a ținut conferința „Mihai Eminescu – arheul spiritualității românești”. Evenimentul a făcut ca sala „Alexandru Ioan Cuza” să devină neîncăpătoare.

În acordurile melodiei „Eminescu” interpretată de Doina și Ion Aldea Teodorescu a început această încântătoare întrunire de suflet românesc eminescian.

După prezentarea invitatului, care a venit însoțit de doamna Lina Codreanu, a urmat un expozeu interesant ce a pornit de la definiția noțiunii de „arheu” (termenul exprimă esența tuturor fenomenelor, prototipul tuturor lucrurilor și ființelor, forța vitală...).

Theodor Codreanu a făcut o incursiune în opera marelui scriitor, încercând, în timpul disponibil, să comunice auditorului cât mai multe informații nu numai despre opera poetică, dar și despre proza sa, despre activitatea de jurnalist, care l-a făcut incomod mai marilor vremii, dar a făcut și multe referiri la viața și moartea marelui scriitor. Amănuntele cu privire la boala și moartea lui Eminescu au reușit să incite interesul celor prezenți.

În această epocă a exacerbării orgoliilor și a reversării dejecțiilor politicului peste câmpia mănoasă a cugetului și a simțirii noastre, Theodor Codreanu, „un critic al întreg spațiului cultural românesc” (academician Mihai Cimpoi) ne-a dat o adevărată lecție de erudiție.

A urmat un moment liric. Corul „Crizantema” al C.A.R.P. „Elena Cuza” a interpretat în continuare o melodie pe versurile lui Mihai Eminescu „La mijloc de codru.” Am remarcat bluzele interpretelor ce aveau culoarea florilor de tei.

După alocuțiunea domnului profesor Gruia Novac, cu referire la obârșia bârlădeană a lui Theodor Codreanu, a urmat o prezentare mai amplă a celor doi invitați Lina și Theodor Codreanu, făcută de prietenul lor Petruș Andrei

care atrage atenția celor de față că și Lina Codreanu este autoarea mai multor volume, adevărate opere artistice și de documentare ce au stârnit interesul literaților contemporani din toată țara și nu numai. Despre Theodor Codreanu, prietenul și discipolul său a spus cu multă admirație: „Criticul literar Theodor Codreanu cunoaște mai tot ce s-a scris în literatura română și universală, demersul său alimentându-și debitul din cele mai adânci izvoare: de la fizica modernă la metafizică și matematică, geometrie îndeosebi, de la filozofia germană, indiană și chineză la medicină, psihanaliză mai cu seamă și de la „Poetica” lui Aristotel la „Transmodernism”.

Un moment memorabil l-a constituit interpretarea de excepție a piesei muzicale „Sara pe deal” de către doamna profesoară Mihaela Oprea. După recitarea unei poezii de către doamna Aneta Matei, un alt moment de suflet l-a constituit intervenția doamnei profesoare Lucia Munteanu, fostă colegă de bancă a adolescentului Theodor Codreanu, pe când erau elevi la Liceul „Mihai Eminescu” din Bârlad.

Ținând seama că anul acesta domnul profesor Theodor Codreanu a împlinit 70 de ani, cei de la C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad i-au arătat prețuirea și prietenia lor prin acordarea de către Președintele Nicolaie Mihai și a Consiliului Director a unei Diplome de excelență, a unei plachete, a unei Medalii de aur omagiale și a unui medalion realizat la Editura „Sfera” de către Serghei Coloșenco, Nicolaie Mihai, Gruia Novac și Bogdan Artene.

A fost o întâlnire deosebită, în care oameni de toate vârstele și având profesii și îndeletniciri diferite s-au adunat sub semnul lui EMINESCU pentru a comemora cei 126 de ani de la trecerea poetului în ETERNITATE.

Consemnăm mai jos poezia închinată lui Eminescu de către poetul Petruș Andrei, citită în data de 10 iunie 2015:

Prof. Mihaela Oprea primind Diploma de excelență cu ocazia zilei de naștere

Citind pe Eminescu

Petruș Andrei

Citind pe Eminescu nu am somn,
Cum aş putea, în cartea Lui s-adorm?
Iar, când o-nchid, cu ochi deschiși visez
Și sufăr ca și el și lăcrimez.

Astfel trăiesc și eu în lumea lui
Și pot deschide poarta raiului
Sau, bântuit de răul cel etern,
Să mă trezesc pe calea spre infern.

Și tot ca el „Mai am un singur dor”
Pe-un țărm de vis să mor nemuritor
Iar după mine să rămână viers.
Ca firul de nisip în univers.

Citind pe Eminescu nu am somn,
Dar, beat de cânturi, reușesc s-adorm.

Prof. Mihaela Oprea și Corul „Crizantema”

Sensul descifrat al unui eveniment autentic

NICOLAIE MIHAI,
Președintele C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad

În activitatea mea profesională, am avut prilejuri multe de a cunoaște oameni și caractere în varii ipostaze.

Acum, în răspunderea onorifică de coordonator al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad, nu mi-am pierdut deprinderea de a mă întâlni, de a cunoaște și de a aprecia sute de

Avem însă un colaborator care, alături de atâția pe care-i prețuim, a fost apreciat cu prilejul comemorării lui Mihai Eminescu - 13 Iunie 2015 - de Editura GEEA, Botoșani, care în fiecare an, începând cu 2002, acordă **PREMIILE EMINESCU** pentru Literatură, Arte vizuale, Colecții și Colecționari. Anul acesta, la a XIV-a ediție, Premiul, Diploma și Medalia EMINESCU „TEIUL DE ARGINT” au fost atribuite prietenului nostru, prof. **Gruia NOVAC**.

Am avut prilejul ca, împreună cu dl. Consilier Mircea Fitcal, să fim alături de profesorul Gruia Novac la primirea premiului. S-a întâmplat ca în perioada aceasta Casa din Bârlad să aibă de rezolvat câteva probleme legate de relațiile cu instituțiile similare din Dorohoi și Botoșani. Coincidența fericită a făcut să ducem la bun

sfârșit toate chestiunile noastre, dar bucurându-ne și de participarea la sărbătoarea decernării Premiilor Eminescu „Teiul de aur” și „Teiul de Argint”.

E interesant de știut de către cititorii noștri că juriul concursului a fost alcătuit din cunoscuți oameni de cultură: **Dragoș Pătrașcu**, președinte de onoare, conf. univ. dr. la Universitatea de Arte Vizuale Iași; **Augustin Eden**, președinte al juriului, poet, artist plastic, redactor șef al revistei „Intertext”; **Constantin Tofan**, artist plastic, prof.

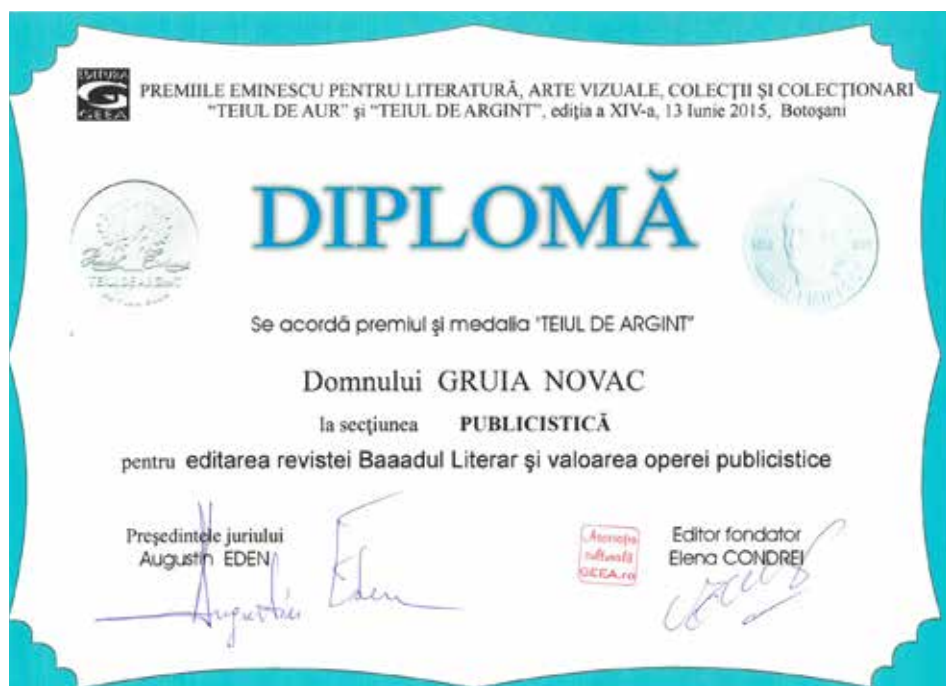
univ. dr. la Universitatea de Arte Vizuale Iași; **Vasilian Doboș**, poet, artist plastic, doctor în estetică, director al Editurii „Opera Magna” din Iași; **Grigore Ilisei**, scriitor, realizator TVR Iași; **Mihai Cornaci**, secretar al Societății Numismatice Române, secția Botoșani; **Elena Condrei**, editor,

persoane, unele beneficiare ale prerogativelor statutului Casei, altele și în postura de colaboratori în acțiuni care împlinesc menirea acestei instituții.

Manifestările noastre sunt multe și diverse. Fără colaboratori voluntari pasionați și cunoscători, pricepuți în domeniile la care se angajează, noi n-am putea împlini ceea ce ne-am propus. Casa Noastră are asemenea prieteni, mulți la număr, cărora le mulțumim, exprimându-ne admirația față de atașamentul pe care-l arată Casei și Conducerii ei.

Ar trebui să cităm multe, foarte multe nume. Dar, de data asta, nu acesta-i scopul articolului meu.

Și totuși viața mea a fost permanent apăsată de baștina de care nu-mi este rușine și de care nu mă lepăd, unii însă, destui, socotind-o... **vinovată**. M-am născut într-un sat

PREMIILE EMINESCU -

pentru Literatură, Arte vizuale, Colecții și Colecționari

TEIUL DE AUR ȘI TEIUL DE ARGINT

ale Editurii GEEA, Botoșani,
ediția a XIV-a, 13 Iunie 2015,
Festivitatea de premiere -
Galeriile de Artă GEEA, (Centrul istoric)

Juriul concursului alcătuit din:

DRAGOȘ PĂTRAȘCU - președinte de onoare, Conf. univ. dr. la Univ. de Arte Vizuale Iași,
AUGUSTIN EDEN - președinte al juriului, poet, artist plastic, redactor șef al revistei de cultură *Intertext*, editor-fondator al revistei de cultură și sinteză *Absolut Cultural*,

CONSTANTIN TOFAN, artist plastic, Prof. Dr. la Univ. de Arte Vizuale Iași,
VASILIAN DOBOȘ, poet, artist plastic, director al Editurii *Opera Magna*,
GRIGORE ILISEI, scriitor, realizator de emisiuni și film TV, TVR Iași,
MIHAI CORNACI, secretar al Societății Numismatice Române, secția Botoșani,
ELENA CONDREI, editor, scriitor, director al Editurii GEEA, Botoșani, fondator al premiilor EMINESCU - pentru Literatură, Arte vizuale, Colecții și Colecționari

**Eminescu - 126 de ani
de la trecerea
în eternitate**

TEIUL DE AUR și TEIUL DE ARGINT,

A acordat următoarele premii:

LITERATURĂ

Premiul și medalia EMINESCU „TEIUL DE AUR”, **CONSTANTIN PARASCAN**, Iași
Premiul și medalia EMINESCU „TEIUL DE ARGINT”, **CĂTĂLIN MIHAI ȘTEFAN**, Iași

ARTE VIZUALE

Premiul și medalia EMINESCU „TEIUL DE AUR”, **STELIAN ONICA**, Iași
Premiul și medalia EMINESCU „TEIUL DE ARGINT”, **ADRIAN CRÎȘMARU**, Iași

COLECȚII ȘI COLECȚIONARI

Premiul și medalia EMINESCU „TEIUL DE ARGINT”, **VASILE AVRAMESCU**, Rm. Vâlcea
Premiul și medalia EMINESCU „TEIUL DE ARGINT”, **GICĂ MARIȚANU**, Botoșani

PUBLICISTICĂ

Premiul și medalia EMINESCU „TEIUL DE ARGINT”, **GRUIA NOVAC**, Bârlad

EXCELENȚĂ

Diploma în rang de excelență și medalia EMINESCU „TEIUL DE AUR” Acad. **ALEXANDRINA CERNOV**, Cernăuți, Ucraina
Diploma în rang de excelență și medalia EMINESCU „TEIUL DE AUR” **DAN TOMA DULCIU**, București

Proiect susținut de Primăria Municipiului Botoșani și Consiliul Local al Municipiului Botoșani

Îi dorim d-lui prof. **GRUIA NOVAC**, cu anticipație, ***La Multi Ani și sănătate!***

26 iunie: Ziua Drapelului Național

RITTA MINTIADE

- Drapelul național al României este un tricolor cu benzi verticale, începând de la lance: albastru, galben și roșu. Are o proporție de 2:3 între lățime și lungime. Proporțiile, nuanțele culorilor, precum și protocolul drapelului au fost stabilite prin Legea nr. 75 din 16 iulie 1994.
- Culorile drapelului se regăsesc pe diplomele emise de Mihai Viteazul, pe scuturi și pe lambrechini. De asemenea, cele trei culori se regăsesc în canafii și pe pânza drapelului răskoalei lui Tudor Vladimirescu, cu semnificațiile: Libertate (albastrul cerului), Dreptate (galbenul ogoarelor), Frăție (roșul sângelui).
- Tricolorul a fost adoptat întâi în Țara Românească, în 1834, în timpul domniei lui Alexandru D. Ghica.
- Drapelul Principatelor Unite Române, între 1859-1866, a fost roșu, galben, albastru, cu benzile dispuse orizontal.
- Drapelul României trebuie arborat în mod permanent pe edificiile autorităților și instituțiilor publice, la sediul partidelor politice, al sindicatelor, al instituțiilor de învățământ și cultură, la punctele de trecere a frontierelor, precum și la aeroporturi.
- Drapelul țării poate fi arborat fără constrângeri și de persoane fizice la domiciliile lor.
- Drapelul de luptă este scos din vitrină la solemnitatea prezentării sale, la festivitatea depunerii jurământului militar, la paradele trupelor, la darea onorurilor militare.
- Ziua de 26 iunie a fost proclamată drept Ziua Drapelului Național al României, prin Legea nr. 96 din 20 mai 1998. În 1848, pe 26 iunie, a fost emis Decretul nr. 1 al Guvernului Provizoriu al Țării Românești, prin care Tricolorul roșu, galben, albastru devenea Drapel Național.

Poeții au descris în versurile lor înaltele sentimente pe care românul le-a trăit la vederea steagului țării, în clipele de cumpănă și nu numai.

Astfel, Vasile Cârlova (1809-1831) a scris în „Marșul oștirii române”: „Steagul fâlfâie în vânt,/ Armele lucesc veriunde...”

În poezia „Peneș Curcanul” a lui Vasile Alecsandri (1821-1890) viteazul căpitan „cu steagu-n mâini, sprintenel/ Viu suie-o scară naltă” și, după înfrângerea turcilor, admiră „Stindardu-n fâlfâire!”.

Alexandru Macedonski (1854-1920) îl descrie pe ostașul, care sub ploaia de ghiulele, „Steagu-l ridică în sus!”, în poezia „Stegarul”.

Mihai Eminescu (1850-1889) în poezia „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie” a scris: „Visul tău de glorie falnic triumfând,/ Spună lumii large steaguri tricolore,/ Spună ce-i poporul mare, românesc”, iar din „Epigonii” spicuim: „L-ale țării flamuri negre Cârlova oștirea cheamă,/ În prezent vrăjește umbre dintr-al secolilor plan”.

Andrei Bârseanu (1858-1922) este autorul poeziei „Steagul nostru”, care începe cu versurile: „Pe-al nostru steag e scris: „Unire,/ Unire-n cuget și-n simțiri”.

În „Tricolorul” George Coșbuc (1866-1918) amintește în cele trei strofe: „Albastru, române, ți-e steagul”, „Și galben, române, ți-e steagul”, „Și roșu, române, ți-e steagul./ Și-un geniu e tâlcul, s-o știe”.

Încheiem cu versurile lui Victor Eftimiu (1889-1972) din poezia „Tricolorul”: „Drapelu-i mărturia izbânzilor trecute,/ Mândria cea de astăzi și visul necurmat”.

<http://enciclopediaromaniei.ro>

CABINETUL DE TERMOMASAJ

al C.A.R.P "Elena Cuza" Bârlad

Tratamentele GRATUITE
pentru membrii Casei.

Etaj 2, camera 30

SALONUL DE ÎNFRUMUSETARE "EVELINE"

Oferă clienților de toate vârstele o gamă largă de tratamente la
prețuri neașteptat de mici!

- Masaje limfatice,
- Masaje relaxante,
- Masaje cu roci vulcanice,
- Împachetări în alge și parafină, etc.

Etaj 2, Camera 24

MAGAZINUL DE PRODUSE SI SERVICII FUNERARE

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" din Bârlad vă oferă o gamă largă de produse funerare la cele mai avantajoase prețuri din municipiul nostru, unele servicii fiind chiar gratuite pentru membrii noștri!

al C.A.R.P "Elena Cuza" Bârlad

- ❖ Sicrie de diferite mărimi și calități (fag, brad, plop), îmbrăcate complet;
- ❖ Îmbrăcăminte sicriu;
- ❖ Coroane și jerbe;
- ❖ Cruci (inclusiv inscripționare);
- ❖ Lumânări artizanale;

- ❖ Transport capelă;
- ❖ Transport înmormântări;
- ❖ Lumânări;
- ❖ Prosoape de diferite dimensiuni;
- ❖ Produse alimentare de bază necesare pentru înmormântări și pomeni.

MAGAZINUL DE PRODUSE NATURISTE

- Ceaiuri
- Medicamente naturale
- Vitamine naturale
- Creme
- Tincturi
- Uleiuri naturale
- Fulgi și cereale
- Seminte
- Legume deshidratate
- Săruri
- Diferite tipuri de făină
- Paste făinoase
- Fructe și legume exotice
- Rășini

Magazinul nostru de produse naturiste este cel mai bine aprovizionat din județ și cu cea mai complexă gamă de produse. Cei mai renumiți, curați și ecologici producători îi puteți găsi doar la Magazinul Naturist al CARP Bârlad.

CEL MAI BINE APROVIZIONAT ȘI IEFTIN DIN ZONĂ! PREȚURI DE PRODUCĂTOR!

Bucuroși de oaspeți

TEODORA ELENA ZALDEA

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad s-a bucurat joi, 2 iulie a.c. de prezența unor oaspeți de seamă. Vă veți întreba desigur, cine sunt aceștia? Ei bine, Casa noastră a primit vizita unei delegații aparținând Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din municipiul Câmpina, județul Prahova. Delegația nu una numeroasă a fost formată din:

- **Ana Grigorescu**, președinte C.A.R.P. Câmpina;
- **Horia Perțache**, consilier;
- **Rodica Dafinescu**, casier central;
- **Loredana Vrabie**, funcționar administrativ;
- **Mihaela Petrea**, referent casier Sucursala Comarnic;
- **Adrian Petrea**, consilier voluntar;
- **Ion Dafinescu**, consilier voluntar;
- **Vasile Roșculeț**, conducător auto.

Stimații noștri cititori, vă mărturisim faptul că prezența membrilor C.A.R.P. Câmpina la Bârlad nu a fost una întâmplătoare. Pe lângă vizita întreprinsă la sediul central al asociației noastre, unde domnul președinte magistrat pensionar Nicolaie Mihai împreună cu Consiliul Director au făcut cunoscut oaspeților noștri aspecte din viața Casei: de la prezentarea magazinelor de tip economat, naturist ori cu profil funerar, a cabinetelor medicale, ce oferă persoanelor vârstnice servicii la prețuri cu mult sub nivelul pieței, până la înfățișarea unor imagini din activitatea socio-culturală desfășurată sub egida asociației noastre.

Dar să nu ne îndepărtăm de subiect și să precizăm faptul că vizita celor de la C.A.R.P. Câmpina a avut și un rol să îi spunem „scolastic” întrucât în sala „Alexandru Ioan Cuza” a Casei s-au împărtășit impresii, experiențe pe marginea procedurii de acordare a ajutoarelor rambursabile și nerambursabile, precum și pe marginea identificării acelor soluții ce se „găsesc în puterea” unui C.A.R.P. pentru a putea îmbunătăți traiul

cotidian al pensionarilor. Din partea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad au participat la acest schimb de experiență: *Președintele Nicolaie Mihai, membrii Consiliului Director: Fitcal Mircea, Râncu Liviu Adrian și Tănase Veruță, directorul economic Hriscu Vlad Andrei.*

Totodată, oaspeții noștri au făcut cunoștință și cu frumusețile orașului nostru, ei vizitând obiective turistice ca: Muzeul „Vasile Pârvan”, Teatrul „Victor Ion Popa” sau Grădina Publică.

La finalul acestei întrevederi, zicem noi fructoase, președintele C.A.R.P. Câmpina doamna Ana Grigorescu a dorit să exprime câteva gânduri în cartea de onoare a asociației, pe care le cităm mai jos:

C.A.R.P. „Elena Cuza” din Bârlad, pentru noi conducerea C.A.R.P. Câmpina, reprezintă un model de organizare, de eficiența muncii, de omenie și grijă pentru membrii C.A.R.P.

Activitatea dumneavoastră cunoscută de noi azi, va constitui un ghid pentru a o aplica și noi în practică în sprijinul membrilor noștri C.A.R.P.

Vă mulțumim pentru amabilitatea, deschiderea și onestitatea arătată și vă dorim multă sănătate întregului colectiv sub conducerea domnului Președinte care este plin de inițiativă și curaj în tot ceea ce întreprinde.

Vă menționăm, dragii noștri cititori, faptul că asociația noastră găsește aceste vizite, schimburi de experiență întreprinse de către Casele de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din orașele țării ca fiind unele benefice, mai ales că în ultima perioadă, tot mai mulți pensionari au găsit în asociațiile de tip C.A.R.P. principalul aliat în lupta cu traiul mizer în care intemperiiile vieții, guvernanții i-au aruncat. De altfel, prin aceste schimburi de bune practici, C.A.R.P. – urile urmăresc îmbunătățirea, perfecționarea activității lor, dar și identificarea acelor soluții menite a asigura persoanelor de vârstă a treia un trai decent.

Din lumea celor care cuvântă și a celor care nu cuvântă

2 iulie 2015 C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad, Sala A.I.Cuza
– public numeros: părinți, copii, bunici, membri ai Casei,
asociați ...

Activități: 1.Expunere "Emil Gârleanu- scriitorul copiilor
și al universului mic".

2.Lansarea revistei "Viața noastră" nr.21 cu subtitlul:
"Copiii noștri - zâmbetul etern al României"

- Amfitrion: magistrat Mihai Nicolaie – președinte;

- Prezentator ad-hoc: profesor Gruia Novac, în rol de
bunic;

- Invitat: profesor Bunea Marin- primar interimar.

Printre obiectivele statutare, de "sprijinire materială,
socială, juridică, culturală și de orice natură" (art.4) CARP
Bârlad are în vedere protecția persoanelor vârstnice, dar și a
copiilor, nu numai al celor afiliați, ci în general, considerând
că aceștia constituie viitorul națiunii noastre.

Conform unui dicton popular: "aveți grijă cum îi
creșteți, căci ei vor avea grijă de bătrânețele voastre",
conducerea Casei se preocupă permanent și de protecția
copiilor membrilor, și nu numai, organizând în acest scop
activități dedicate acestora.

Prof. Gruia Novac își intră în rol și amintește asistenței
că ziua de 2 iulie 1504 rămâne în memoria afectivă a
românilor, ca zi a trecerii în eternitate a Sf. Voievod Ștefan
cel Mare.

Totodată acum se împlinesc 101 ani de la nașterea în
1878 la Iași a "scriitorului copiilor și al universului mic" –
Emil Gârleanu.

În 1910 a publicat un volum de povestiri intitulat
„Din lumea celor care nu cuvântă” cu scopul de a trezi
interesul copiilor, dar și al celor mari pentru mirifica lume a
necuvântătoarelor.

Dovedind veleități de actor în interpretare, domnul
Profesor dă citire câtorva povestiri: *Gândăcelul*, *Libelula*,
Cocoșul, iar doamna profesoară Munteanu Lucia lecturează
bucata: *Cioc, Cioc, Cioc*.

Se fac precizări despre importanța scriitorului în
panteonul literaturii române, criticii asociindu-l cu alți autori
care au scris pentru copii: Otilia Cazimir, Elena Farago și am
adăuga noi, George Topârceanu, Tudor Arghezi și alții care
au dedicat copiilor, versuri și povestiri nemuritoare despre
viețuitoarele din preajma noastră.

Despre legătura lui Emil Gârleanu cu Bârladul se
amintește, că ofițer fiind, a petrecut o perioadă în urbea
noastră, unde în 1904, a scos revista „Făt Frumos” – care
se încadrează în mișcarea semănătoristă, fiind una din cele
mai bune.

Mărturie a trecerii prin Bârlad, stă și bustul, foarte

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BÂRLAD
Împreună suntem mai puternici!

EXPUNEREA

Emil Gârleanu,
*scriitorul copiilor și al
universului mic*

Se va lansa și revista "Viața Noastră" nr. 21

Viața noastră
Copiii noștri,
zâmbetul etern
al României!

Conferențiază profesor Gruia NOVAC

Sala A.I. Cuza, JOI 2 IULIE 2015, ora 9.30

**Magda
Siriac**

**Rebeka
Berghiu**

**Nuria
Darie**

**Alex
Fantu**

**Mihnea Cosmin
Oprea**

**Florentina
Albu**

expresiv, din fosta școală gimnazială nr.1 Iorgu Radu, dezvelit în 1971, autor prof. Gh. Alupoae.

Dedicat fiicei sale, Rodica, volumul de povestiri este scris într-o limbă mlădioasă, într-un stil simplu, grațios și accesibil. Sarcastic, Cincinat Pavelescu îi dedică o epigramă:

„Pentru Rodica lui Gârleanu
Ar trebui un univers,
Dar nu o strofă, scrisă-n fugă
Cu un creion și un stil cam șters.”

Revenind la universul necuvântătoarelor domnul profesor arată că în lumea lor, ca și a noastră au loc mici tragedii, dar și scene vesele, amuzante, galante, pe care scriitorul le-a intuit și le-a prezentat pe înțelesul nostru.

De la Bârlad, Emil Gârleanu, a plecat la București, în 1911, a fost numit director al Teatrului Național din Craiova, iar în 1914, la numai 36 de ani, a decedat.

Expunerea a fost pigmentată cu momente de muzică și poezie realizate de copii talentați: Dragoș Răzvan Tufă, Oprea Cosmin, Bianca Larisa Catană, Magda Siriach, Fantu Alexandru, Rebeca Berghiu, Albu Florentina.

Despre acești copii talentați puteți afla mai multe din numărul 21 al revistei „Viața noastră”, un număr special dedicat în exclusivitate copiilor și Zilei Internaționale a Copilului - 1 Iunie. Mărturisim faptul că acest număr s-a realizat cu sprijinul bineînțeles al semnatărilor de articole, dar și cu ajutorul unor sponsori și oameni de bună credință, cărora cu această ocazie le mulțumim.

**Prof. Marin
Bunea - Primarul
municipiului
Bârlad**

Prof. Petruș Andrei

**Bianca Maria
Catană**

**Nicolaie Mihai, Gruia Novac
și Petruș Andrei**

**Copii, mămici, bunici participanți
la conferință**

TEODORA
GABRIELA
SPĂNU

Despre Victor Ion Popa s-a vorbit atât de mult, încât e aproape imposibil să găsești ceva nou de spus. Și totuși, mereu vin din urmă generații de spectatori față de care suntem datori să oferim informații corecte și complete.

Așadar, Victor Ion Popa s-a născut la 29 iulie 1895, la Călmățui, comuna Grivița, județul Tutova. A trăit puțin, doar 51 de ani, dar viața lui scurtă a fost compensată de faptul că Dumnezeu l-a înzestrat cu toate darurile: publicist, romancier, dramaturg, scenograf, caricaturist, regizor, director de teatre, mare animator și profesor la Conservator.

A urmat școala primară la Călmățui, unde tatăl său era învățător. Victor Ion Popa studiază primele cinci clase de liceu la Liceul "Costache Negruzzi", iar ultimele două la Liceul "Național", pe care îl absolvă în 1914, apoi devine student la Drept, tot la Iași. În paralel, se înscrie la Conservator. A urmat, o perioadă, și cursurile Școlii de Belle-Arte, care i-au folosit în teatru. La scurt timp după terminarea Conservatorului, este trimis pe front, cu gradul de sublocotenent, fiind rănit în luptele de la Mărășești și Oituz.

Piesa la care lucra mai de mult, **Ciuta**, îi facilitează debutul ca dramaturg (1923) pe prima scenă a țării, constituind, pentru că era scrisă într-o frumoasă limbă literară, cel mai mare succes al stagiunii.

Teatrul Popular al lui N. Iorga este locul în care își va semna actul de naștere ca regizor. Și-a ales pentru debut piesa **Micul Eyoff**, de Ibsen, care s-a bucurat de un extraordinar succes, tot el realizând și schițele pentru decor și costume. Dintre succesele înregistrate, mai fac parte **Școala femeilor**, de Molière, și **Cămila trece prin urechile acului**, de F. Langer. Aceste montări nu puteau rămâne fără ecou în lumea teatrului, iar primul care se grăbește să-l invite a fost Teatrul Național din Craiova.

Este chemat și numit director al Teatrului Național din Cernăuți, în anul 1927. Plin de energie, pasionat de teatru, strânge în jurul său un colectiv tânăr și talentat, în frunte cu Jules Cazaban, Tudor Călin, Ilie Cernea, Getta Kernbach și Grigore Vasiliu, extraordinarul Birlic. Alcătuiește un repertoriu valoros din piesele **Pygmalion**, **Unchiul Vania**, **O noapte furtunoasă**, **Apus de soare**, **Azilul de noapte** și multe altele. Înființează, pe lângă teatrul cel mare, un teatru

VICTOR ION POPA

pentru copii și tineret, unde pune în scenă **Rodia de aur**, **Capra cu trei iezi**, **Familia Chiț-Chiț**, **Păpușa cu piciorul rupt** etc. Din volumul **Un dramaturg își amintește**, scris de M. Ștefănescu, bun prieten cu V. I. Popa, aflăm că locuia împreună cu prima soție, actrița Getta Kernbach și cu fiul lor, Sorin, într-o casă din incinta teatrului. Deseori, l-a văzut treaz în toiul nopții, chinuit de gânduri și proiecte, luând în mână pensula, retușând decoruri și tapete: *"Se pricepea la toate, mânuia rindeaua ca un tâmplar, dacă nu chiar mai bine, parcă era înăscut cu toate meseriile"*. Din aceeași carte am aflat cum marele tragedian Paul Wegener (1874-1948) ajunge la Cernăuți, unde vede spectacolul **Azilul de noapte**. La final, entuziasmat, îl îmbrățișează în fața interpreților spunând: *"Dumnealui e pe linia marilor regizori europeni. Dacă ar da*

un singur spectacol la Berlin, tânărul acesta ar ajunge celebru în trei ceasuri". Actorul nu știa însă cu ce preț erau făcute aceste spectacole de prestigiu. Directorul Popa era la capătul puterilor din cauza lichelismului politic: *"Situția mea aici e așa încât n-o mai pot îndura, îmi distruge orice chef de lucru, mă paralizează pur și simplu și sunt fericit că a survenit căderea guvernului care îmi va reda libertatea"*. În această conjunctură a intervenit actrița Maria Ventura, care juca la Comedia Franceză de la Paris, și își dorea să facă un teatru la București. Stagiunea la Teatrul Maria Ventura s-a deschis la 14 septembrie 1929 cu piesa **Lupii de aramă**, de Adrian Maniu, în admirabila viziune plastică și regizorală a lui V.I. Popa. Urmează alte spectacole de succes - **Pui de vultur**, **Șoarece de biserică**, **Medaliile bătrânei**, **Molima**... O dată cu acestea, încep și "lucrăturile" - directorul administrativ R. Buzescu nu-i vedea cu ochi buni pe cei aduși de la Cernăuți. Ion Iancovescu, pe de altă parte, era nemulțumit că V.I. Popa monta toate spectacolele, iar vâlva stârnită la București de activitatea în „stil european” a lui Popa îl irita. Rând pe rând, Teatrul Ventura abdică de la promisiunile făcute.

În stagiunea 1934 este invitat să regizeze piesa **Simunul**, de Lenormand, pe scena Companiei Bulandra-Maximilian Störin. Doamna Bulandra îl aprecia foarte mult: *"În piesa «Simunul», pusă în scenă cu măiestrie de regizorul Victor Ion Popa, decorul deșertului unde era așezat cortul [...] era rezolvat cu atâta măiestrie încât, privind de la balconul teatrului, [...] aveam impresia că mi se usucă gâtul*

de căldura înăbușitoare sugerată de cerul gălbui în care se zbăteau, sub suflarea neîndurătoare a Simunului, doi palmieri anemici, îndoșiți de vânt...”

Și maestrul Radu Beligan, care a fost unul dintre ucenicii săi, își amintește cu mare bucurie de V.I.Popa. De altfel, acesta își începe volumul **Note de insomniac** printr-o însemnare din 16 iulie 1938. Pe când era încă elev la Conservator și se afla în localitatea Brad, la părinți, a primit o telegramă laconică: „*Veniți neapărat la București duminică dimineață, angajament! Victor Ion Popa*”. Radu Beligan mai mărturisește: “*Mă consider și eu un actor fericit, pentru că l-am cunoscut bine, mi-a îndrumat pașii spre teatru [...] Eram prin anul al doilea de Conservator când a cerut directoarei Teatrului Mic, Eugenia Zaharia, să mă angajeze pentru spectacolul Femeia în floare, de Denys Amiel. Mi-aduc aminte de acele repetiții, cum nu mai întâlnisem pe atunci. Știa să creeze o atmosferă caldă, prietenească, fără țipete și urlete, nu era niciodată panicard. Parcă te lua de mână și te conducea la întâlnirea cu rolul [...] Vorbea încet, aproape șoptit. Avea o figură prelungă, fruntea înaltă și părul vâlvoi, gura mică, pe care o tot țuguia formând un fel de cireașă, cum se rujează unele bătrâne ca să devină sexy. Figura emana blândețe, ochii pătrunzători erau ajutați de un zâmbet șăgalnic. În timpul repetiției avea o măsută pe care trona o „stacană” de cafea de la Cofetăria Nestor, de jos, și alături două-trei pachete de țigări; prietenii glumeau spunând că face economie de chibrituri și d-aia aprinde țigară de la țigară*”.

Moștenirea lăsată de Victor Ion Popa este inestimabilă; pe lângă piesele **Ciuta**, **Mușcata din fereastră**, **Tache, Ianke și Cadâr**, **Răzbunarea sufleurului**, **Văpaia cea mare**, **Apă vie**, **Moartea, prietena mea**, ne-a lăsat romanele **Maistorașul Aurel**, **ucenicul lui Dumnezeu**, **Velerim și Veler Doamne**, **Sfârlează cu Fofează**, **Floare de oțel** și altele.

Ca publicist, a scris **Teatrul și problemele sale**, precum și **Teoria și practica punerii în scenă**. Pe lângă toate acestea, să nu uităm și alte merite ale sale, la fel de importante. Împreună cu prof. Dimitrie Gusti a înființat Muzeul Satului, a pus bazele teatrului la microfon, a fost primul președinte al Cinematografiei și a sprijinit îndeaproape realizarea filmului **O noapte furtunoasă**.

În 1946, la 30 martie, a fost răpus de boală. Trei factori au contribuit la acest deznodământ: surmenajul excesiv, abuzul de cafea și, mai ales, tutunul. Pentru noi însă, pentru posteritate, el a rămas marele om de teatru **VICTOR ION POPA**.

În seara zilei de 28 decembrie 1955, la Teatrul de Stat Bârlad, cortina s-a ridicat, pentru prima dată, la spectacolul “Mielul turbat”, de Aurel Baranga, în regia lui Sică Alexandrescu. În semn de prețuire față de V.I.Popa, la împlinirea unui an de activitate, teatrului bârlădean i se conferă, la cerere, numele eminentului om de cultură, devenind **Teatrul “Victor Ion Popa”**, eveniment marcat prin premiera “Take, Ianke și Cadâr”.

Viața noastră

PIESELE LUI VICTOR ION POPA JUCATE LA TEATRUL “V.I.POPA” ÎN CEI 54 DE ANI

30 dec. 1956 – **Tache, Ianke și Cadâr** (varianta I); regia: Aurel Cerbu, scenografia: N. Lebas;

1960 – **Cuiul lui Pepelea** – comedie într-un act; regia: Aurel Cerbu, scenografia: Gheorghe Matei;

15 ian.1966 - **Răspântia cea mare** (premieră pe țară); regia: Cristian Nacu, scenografia: Sorin Popa. Spectacolul a fost transmis integral și la TVR București;

7 febr. 1969 – **Mușcata din fereastră**; regia: Cristian Nacu, scenografia: Virgil Leahu;

22 oct. 1970 – **Tache, Ianke și Cadâr** (varianta a II-a); regia: Mircea Herford, scenografia: Gh. Popovici;

27 dec. 1975 – **Tache, Ianke și Cadâr** (varianta a III-a); regia: Ion Simionescu, scenografia: Sorin Popa. Cu acest spectacol s-au sărbătorit 20 de ani de teatru la Bârlad.

20 dec. 1989 – **Ciuta**; regia: Cristian Nacu, scenografia: Adriana Raicu-Petre (debut). Spectacol omagial realizat la 35 de ani de teatru la Bârlad.

1 martie 1984 – **Tache, Ianke și Cadâr** (varianta a IV-a); regia: Vasile Mălinescu, scenografia: Gheorghe Popovici;

1 oct.1995 – **Dudul lui Traian**; regia și scenografia: Bogdan Ulmu. Spectacolul s-a jucat la sărbătorirea a 40 de ani de teatru și a 100 de ani de la nașterea autorului.

1 oct. 2005 – **Ciuta**; regia Irina Popescu-Boieru, scenografia: Axenti Marfa. Spectacol aniversar pentru 50 de ani de teatru la Bârlad.

23 mai 2009 – **Tache, Ianke și Cadâr**; regia: Vasile Mălinescu, scenografia: Sandu Maței.

Piesa “**Tache, Ianke și Cadâr**” a fost reprezentată pentru prima dată la teatrul “Maria Ventura”, în direcția de scenă a lui Victor Ion Popa, în seara de 25 martie 1932, cu următoarea distribuție:

Tache – Al. Giugaru
Cadâr – Ion Sârbul
Ionel – Mihai Popescu
Safta – Silvia Dumitrescu

Ianke – G. Timică
Ilie – Jules Cazaban
Ana – Maria Mohor

N.B. Numele celor 3 eroi ai comediei “**Tache, Ianke și Cadâr**” i-au fost inspirate lui Victor Ion Popa de existența unor personaje reale, care au trăit în Bârladul anilor 1930-1932, în Podeni. Astfel, **Hristache Bizim**, care se pare că era tatăl artistei Aristița Romanescu, a devenit în piesă personajul Tache. Evreul **Pincu Finchelstein** a devenit Ianke, iar **Ristici**, bragagiul de origine sârbă, care vindea bomboane și halviță, a devenit turcul Cadâr.

Această informație a fost primită de scenograful Sandu Maței de la dl.Croitoru Lazăr, Președintele Comunității Evreiești din Bârlad.

VICTOR ION POPA, spirit omnipotent

GRUIA NOVAC

Fără să cad în toana acelor care, în zonele tradițional hotărnicite de o anume spiritualitate locală, găsesc (și chiar... găsesc!) numai genii greu de egalat, de data aceasta, **fiind vorba de Victor Ion POPA**, sigur nu voi exagera, mai cu seamă că, în toată aparenta lui simplitate, el nu seamănă cu nimeni, așadar nu-l voi compara cu alții/altul, după cum nici altcineva nu poate fi măsurat cu omnipotentul lui spirit.

La nici 51 de ani (29 iulie 1895 - 30 martie 1946) lăsa în urma lui o grămadă de fapte artistice legate strict de gândirea personală, într-o aglomerare care poate isca invidii firești.

Deși, nu a terminat Conservatorul din Iași, după Primul Mare Război s-a dedicat (numai) teatrului, scriind piese și conducând, concomitent, teatre sau predând regie. A fost director de scenă al Teatrului Popular din București, apoi al Teatrului Național din Cernăuți, al Teatrului „Maria Ventura”, director al Teatrului Muncitoresc și, după, director de scenă al Teatrului Național din București.

Dramaturg, scenograf, pictor, regizor, poet, romancier, Victor Ion Popa le-a slujit cu seriozitate, dăruire, pricepere, demonstrând și calități reale de actor. Dacă poezia lui e minoră, ca lipsă a preocupării permanente pentru vers, lirica are totuși profunzimi morale obișnuite, dar cu impact emoțional la cititori. Dramaturgia, în schimb, îl impune în rândurile prime ale autorilor interbelici de gen. Memorabile sunt piesele **Tache, Ianke și Cadîr** (1938), **Ciuta** (1924), **Mușcata din fereastră** (1930), **Răspântia cea mare** (1921), toate jucate și pe scena Teatrului care-i poartă numele, dar și altele a căror accesibilitate au făcut din Victor Ion Popa un autor...popular. Iar dacă adăugăm lungii sale bibliografii și romanele scrise, ne apropiem

de imaginea unui scriitor despre care te întrebi când a avut timp pentru toate. Dintre romane amintesc **Velerim și Veler Doamne** (1933), cel mai bun al său, după spusa lui George Călinescu, **Sfârlează cu fofează** (1936), dar și alte proze de interes mai redus.

Apreciat în timpul vieții, studiat și comentat după moarte, Victor Ion Popa a ars cu o constanță întâlnită doar la artiștii profesioniști, nemulțumiți organic de ceea ce fac și manifestându-se precum legendarul Sisif, cu sublinierea că românului i se împlinea

efortul...

Născut în Bârlad sau aproape de Bârlad, temporar a venit în contact și cu viața spirituală a orașului, ținând legătura direct ori prin scris cu scriitorii locului, în special cu George Tutoveanu și Tudor Pamfile.

Așa se explică apropierea lui vremelnică de Societatea „Academia Bârlădeană”, în unele din publicațiile acesteia, retipărindu-i-se câteva creații poetice.

Teatrul din Bârlad îi poartă numele, în semn de mare admirație pentru opera lui dramatică, pentru activitatea teatrală variată și pentru impactul la public pe care piesele lui încă îl au. Se tinde către o „integrală” montată pe scena bârlădeană, de regizori bine școliți și cunoscători ai spiritului interbelic, mai ales acum, în 2015, când Teatrul „Victor Ion Popa” împlinește 60 de ani, în 28 decembrie.

Omul, scriitorul și specialistul în toate zonele artei teatrale, **Victor Ion Popa**, completează lista înaintașilor care au făcut din Bârlad „un fel de <<Weimar>>” vorba lui George Călinescu.

Victor Ion POPA nu poate fi comparat cu nimeni, după cum nici altcineva nu poate fi măsurat cu omnipotentul lui spirit.

LIVIU BOTEZ

Învățătorii de ieri... la 51 de ani de la absolvire

În vara anului 1964 pe porțile „Școlii pedagogice de 6 ani” din Bârlad pleca o nouă promoție de învățători – fete și băieți - către școlile din partea de est a României care îi așteptau cu mare speranță, anticipând elanul tineresc, dăruirea și deosebita pregătire teoretică și temeinică în activitatea didactică, după o practică pedagogică desfășurată direct la catedră, în mediul sătesc, anul al VI-lea (1963-1964), finalizată prin susținerea examenului de stat, care a oficializat statutul titlului de învățător calificat.

Împreună cu colegii mei, majoritatea copii din localitățile apropiate orașului Iași ca și din ținuturile de nord Botoșani ori Suceava care au fost aduși/transferăți (școala întreagă „Vasile Lupu”, Iași) în anul școlar 1959-1960 în localul Complexului Școlar Bârlad nou înființat pentru a continua cursurile școlii pedagogice ca elevi interni (masă și cazare) veniți din satele lor la care ne-am alăturat și noi 10-12 elevi din Bârlad intrați în urma examenului de diferență.

În cei 6 ani de studiu, cursuri de specialitate, de metodică predării la toate disciplinele școlare și de practică pedagogică care cuprindea 60% din programa școlară de pregătire în specialitate, am beneficiat de îndrumarea și formarea unor deosebiți profesori metodiști: Giușcă Pandelina și Costică, Catană Maria, Măță Dumitru, Apăvăloaie Romeo avându-l diriginte pe domnul profesor Florin Chiriac, iar ca director al „Școlii pedagogice de 6 ani” pe profesorul metodicist Ștefan Cucoș.

Parcursul celor șase ani de școlarizare s-a finalizat prin formarea unor tineri destoinici, specialiști – învățători care s-au întors în satele lor natale, unde erau așteptați de școlile lipsite de specialiști cu pregătire didactică adecvată.

Am convingerea că pe acest îndelungat parcurs din 1963 până

după anii 2005 fiecare dintre noi cei ce am trudit pe altarul școlii, la catedră – nobilă și înaltă tribună care a înnobilit pe omul menit să fie dascăl, să se dăruiască și să fie înconjurat o viață de copii, indiferent de vreme, indiferent la vremurile schimbătoare prin care a trecut în parcursul unei jumătăți de veac, am fost și am rămas preocupați de rodul și reușita muncii îndeplinite.

A fost o activitate dificilă, intensă, cu precise responsabilități, de multe ori nerecunoscute, fapte ce își aveau finalizarea prin împliniri și satisfacții simțite mai târziu în timp, peste ani, prin evoluția foștilor noștri școlari, ajunși acolo unde și-au dorit în funcție de pregătirea școlară, profesională obținută prin efortul lor, la a cărei temelie am contribuit prin munca noastră cu ani în urmă.

Ne bucură nespus reușita lor!

Ne bucurăm și suntem mulțumiți că, acum ne întâmpină cu recunoștință, înțelegând că noi, atunci, cu ani în urmă, le-am deschis mintea către carte, către învățătură și cunoaștere orientându-le pașii spre căile sinuoase ale vieții.

În ciclul primar, ca de altfel în întreg sistemul de învățământ, reușita școlară a depins de buna pregătire metodică și pedagogică a învățătorului și profesorului, de calitățile umane și aptitudinile profesionale ce au asigurat formarea măiestriei pedagogice în munca la clasă, calitate definitorie imaginii cadrului didactic. Dascălul fiind inspiratorul celor mai înalte idealuri în sufletul tinerei generații aflate în transformare și împlinirea aspirațiilor de viață în sânul societății.

În consecință, societatea s-ar cuveni să fie mai recunoscătoare față de acești preatruditori ai săi, dascălii care investesc fără a aștepta dobânda imediată, deoarece răsplata lor se află în sufletul și mintea fostului vlăstar, acum recunoscător – peste ani – înălțat prin învățătură și muncă

în societatea care l-a crescut, în care-și trăiește prezentul și-și plămădește viitorul.

Ajunși la aniversare 1964-2015

Înv. Liviu Botez

*În liniștea plăcută a vieții
S-aude un sunet, o chemare
Ecou ... sunt anii tinereții
Tresare inima-n mișcare.*

*De ce să ne mințim noi oare?
Îmbătrânim! Ah ... stare fără leac!
Și-am vrea să fim la-nfățișare
Ca-n poza ... mijlocului de veac.*

*De nu s-ar fi crăpat oglinda
Reginei vitrege și rea
Putem acum să-i urmăm pilda:
Să ne-oglimdim și amăgi ca ea ...*

*Reflectă acum ciobul de sticlă
Un chip ... de vremuri frământat.
Redat mai șters, pe colț, în pâclă
De argintul vechi de altădat.*

*E-un fost coleg sau o colegă
Cu care-n bancă poate ai stat.
Surprins, uimit, fără-să-nțeleagă
Cum peste ani a fost ... uitat.*

*Păstrat-ai în minte privirea,
Căci ochii-n timp nu au schimbare,
Și-ușor vei face asemuirea
Celor de-atunci cu ... fiecare!*

Povestiri din vremea statului de drept

CARMEN FRĂȚIMAN

Când statul român postdecembrist are nevoie de bani, mimează grijă pentru cetățeni și... mărește taxele. Așa s-a procedat și cu bietul justițiabil care, pentru a putea avea acces la judecată, a trebuit să plătească, an de an, taxe judiciare de timbru tot mai mari. Pot spune astăzi, cu toată răspunderea, că justiția a ajuns „sector productiv”, atât de rentabil pentru economia națională.

Din când în când, Curtea Europeană și Consiliul Uniunii Europene le aduc aminte guvernanților că mergând prea repede... „spre înainte”... au uitat ceva în spate: cetățeanul român. Așa că peste noapte „se nasc” Ordonanțe de Urgență cu scopul de a permite bietului alegător să meargă doi pași în spatele aleșilor (păi doar n’om merge umăr la umăr pentru că nu suntem cu toții înalți demnitari). Așa a apărut și celebra OUG 51/2008 privind Ajutorul Public Judiciar.

Teoretic, ajutorul public judiciar este acea formă de asistență acordată de către stat justițiabilului, ce are drept scop asigurarea unui proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție. Ajutorul public se acordă în cauze civile, comerciale, litigii de muncă, și nu se acordă în cauzele penale. Practic, orice persoană, care nu face față cheltuielilor unui proces, poate formula această cerere de ajutor pentru a nu pune în pericol întreținerea sa și a familiei sale. Această formă de ajutor presupune plata onorariului pentru un avocat ales sau numit, plata expertului, a traducătorului, plata executorului judecătoresc, dar și scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări de la plata taxelor judiciare de timbru.

Pentru a accesa acest ajutor din partea statului este necesar ca venitul mediu lunar, per membru familie, în ultimele 2 luni, să se situeze sub nivelul de 300 lei, pentru acordarea ajutorului total, respectiv sub 600 lei pentru acordarea a 50% din ajutor.

Și pentru că statul român este un stat sărac, căruia nu-i ajung banii pentru edificarea autostrăzilor, valoarea ajutorului public nu poate depăși anual valoarea a 10 salarii minime brute pe țară.

Acestea fiind zise putem constata că pentru statul român sărăcia începe de la un venit mai mic de 600 lei/membru familie.

Săraca țară bogată!

Noi vrem pământ!

George Coșbuc

Flămând și gol, fără-adăpost,
Mi-ai pus pe umeri cât ai vrut,
Și m-ai scuipat și m-ai bătut
Și câine eu ți-am fost!
Ciocoi pribeag, adus de vânt,
De ai cu iadul legământ
Să-ți fim toți câini, lovește-n noi!
Răbdăm poveri, răbdăm nevoi
Și ham de cai, și jug de boi
Dar vrem pământ!

O coajă de mălai de ieri
De-o vezi la noi tu ne-o apuci.
Băieții tu-n război ni-i duci,
Pe fete ni le ceri.
Înjuri ce-avem noi drag și sfânt:
Nici milă n-ai, nici crezământ!
Flămânzi copiii-n drum ne mor
Și ne sfârșim de mila lor -
Dar toate le-am trăi ușor
De-ar fi pământ!

De-avem un cimitir în sat
Ni-l faceți lan, noi, boi în jug.
Și-n urma lacomului plug
les oase și-i păcat!
Sunt oase dintr-al nostru os:
Dar ce vă pasă! Voi ne-ați scos
Din case goi, în ger și-n vânt,
Ne-ați scos și morții din mormânt; -
O, pentru morți și-al lor prinos
Noi vrem pământ!

Și-am vrea și noi, și noi să știm
Că ni-or sta oasele-ntr-un loc,
Că nu-și vor bate-ai voștri joc
De noi, dacă murim.
Orfani și cei ce dragi ne sunt
De-ar vrea să plângă pe-un mormânt,
Ei n-or ști-n care șanț zăcem,
Căci nici pentru-un mormânt n-avem
Pământ - și noi creștini suntem!
Și vrem pământ!

N-avem nici vreme de-nchinat.
Căci vremea ni-e în mână la voi;
Avem un suflet încă n-oi
Și parcă l-ați uitat!
Ați pus cu toții jurământ
Să n-avem drepturi și cuvânt;
Bătăi și chinuri, când tipăm,
Obezi și lanț când ne mișcăm,
Și plumb când istoviți strigăm
Că vrem pământ!

Voi ce-aveți îngropat aici?
Voi grâu? Dar noi strămoși și tați
Noi mame și surori și frați!
În lături, venetici!
Pământul nostru-i scump și sfânt,
Că el ni-e leagăn și mormânt;
Cu sânge cald l-am apărât,
Și câte ape l-au udat
Sunt numai lacrimi ce-am vărsat -
Noi vrem pământ!

N-avem puteri și chip de-acum
Să mai trăim cerșind mereu,
Că prea ne schingiuesc cum vreu
Stăpâni luați din drum!
Să nu dea Dumnezeu cel sfânt,
Să vrem noi sânge, nu pământ!
Când nu vom mai putea răbda,
Când foamea ne va răscula,
Hristoși să fiți, nu veți scăpa
Nici în mormânt!

Temnițele religiei

IULIAN MAXIM

În perioada comunistă observăm două curente: Ana Pauker care dorea exterminarea adversarilor prin forță, iar Gheorghiu-Dej prin muncă. Temnițele, lagărele și „reeducarea” anilor ‘50 sunt expresia politicii de ură și de crimă a Anei Pauker. Când ea a ordonat „reeducarea” marxist-leninistă a deținuților politici din Penitenciarul Pitești, nu a crezut în formularea ei ideală, ci crud și sec a dorit exterminarea „dușmanilor de clasă”. Nu a crezut nici în definirea ideală a „dușmanilor de clasă”, ci în definirea politică a tuturor adversarilor. În general comuniștii nu au crezut în niciun principiu comunist în definirea lui pură și ideală, ci numai în substratul și în urcușul lui politic¹.

Întrucât regimul ateu comunist lupta fățiș împotriva lui Hristos, cei care au avut curajul să îl mărturisească au fost aruncați în temnițe. Li se inventau tot felul de acuze dintre cele mai nefondate și mai ilogice. Astfel au intrat în temnițele comuniste oameni nevinovați care au fost nevoiți să suporte regimuri inumane și insuportabile.

Părintele Liviu Brânzaș afirma: *Majoritatea tinerilor pe care i-am cunoscut la Securitate și, mai târziu, în principalele închisori din țară, aveau vocația și conștiința de luptători anticomuniști. Pe toți ne lega o camaraderie, care era în esență o frăție de tipul frăției de cruce, care îi unea pe toți Feții-Frumoși din basmele românilor, când duceau lupta*

comună împotriva Zmeului care întruchipa răul².

Cu timpul deținuții vor înțelege că mai întâi trebuie să biruiască răul din ei și apoi vor avea putere să lupte împotriva răului din lume. Omul trebuie să aibă un ideal spre care să tindă, un punct după care să se ghideze. După cum exploratorii se orientau mereu după steaua polară, tot la fel creștinii trebuie să aibă mereu în față steaua mântuirii³.

Suferință era și în familiile deținuților. Să știi că fiul sau fiica ta, soțul sau soția ta se află încătușat în temniță, în condiții mizere, să nu poți să îți vezi fiul, soțul, logodnicul, tatăl. Nici sărbătorile nu mai sunt sărbători, Crăciunul nu mai e Crăciun, Paștile nu mai e Paște.

Enumerăm câteva din temnițele comuniste și atrocitățile de care aveau parte condamnații:

Gherla era temnița muncitorilor. Au fost aduși aici și studenți. Acestora li se oferea un pavilion izolat unde li se făcea reeducarea. Mulți erau trimiși ca delatori printre muncitori. Unii, divulgând cele ce se petreceau, au fost uciși în bătaie de „restructurați”. Cei care treceau de demascare, începeau o „școală de restructurare” și apoi se angajau ca activiști. Unii deveneau bătăuși, alții delatori. Mulți încercau să se strecoare fără a se angaja. Unii dintre aceștia, nu au mai putut niciodată să își revină, alții au încercat o adâncă pocăință⁴.

Penitenciarul de la **Aiud** a fost construit de austro-ungari în vremurile de demult. Corpul ei central, este un celular în formă de T, cu trei etaje, cu peste trei sute de celule, lăsând în mijlocul construcției un coridor de sus până jos, încât din centru se vede totul panoramic. Mai este un corp de celule mari, comune. În fundul curții este zarca veche, pe vremea aceea un celular igriasos și mizer. Alături se află o fabrică unde se lucrează cu deținuți. Mai erau grajduri, bucătării, magazine și o infirmerie⁵.

O celulă avea dimensiuni de patru metri pe patru, fereastra zăbreliată, ușa zăvorâtă, pereții văruiți, un pat de fier negru acoperit de o saltea ponosită. Dușumelele erau tocite de sutele de mii de pași ale deținuților care au trecut pe acolo. Pereții erau burdușiți, iar ploșnițele mișunau în căutarea hranei.

Regimul penitenciar era foarte dur, mâncarea mizeră, izolarea grea, apa îngheța în celule pe timpul iernii⁶. Era o continuă teroare atât din partea conducerii penitenciarului, a soldaților ce asigurau paza, cât și a condițiilor de trai extrem de scăzute. Nimeni nu îi sprijinea pe deținuți, nimeni nu le lua apărarea. Erau tratați mai rău decât niște animale uitate în cuștile lor.

În Penitenciarul Aiud era o secție cu regim special numită „Zarca”. Un fost deținut politic își amintea: *De dimineață la ora cinci și până seara la ora zece erai obligat să stai în picioare sau pe marginea patului, chiar dacă erai bolnav. Orice asistență medicală era exclusă. Ciorba se strecura. Nu era permis să existe nici o boabă de fasole, de arpacaș sau vreo bucată de cartof. La geam, oblon astupat. Exista și o rație de lemne: trei surcele. Doamne, Dumnezeule, când îmi aduc aminte de frigul iernii! Dimineața lichidul din tinetă avea un strat de gheață*⁷.

În celulă firea umană avea trei mari inamici: frigul, foamea și inactivitatea forțată. Atât munca silnică cât și inactivitatea sunt la fel de insuportabile. Inactivitatea a fost însă biruită printr-un program zilnic de activitate interioară, care nu te lăsa aproape nicio clipă fără conținut⁸. Dacă

pentru foame și inactivitate se mai găseau antidoturi, în fața frigului deținuții erau chiar lipsiți de apărare. Epuizarea prin foame, când depășește o anumită limită, creează o senzație de frig, chiar în toiul verii. Acest frig intern apare ca urmare a acțiunii organismului de a se autodevora pentru a putea supraviețui. Când frigul intern se întâlnește cu cel extern, organismul suferă de această senzație la maxim. Efectul următor al acestor stări este oboseala⁹.

Mulți deținuți au cerut să lucreze în mină pentru a scăpa de teroarea Aiudului¹⁰.

Deținuții asemănau celula cu o chilie de mănăstire. În temnițele comuniste era un regim sever de viață ca și în mănăstire. Viața ascetică se trăia la maxim: post continuu prin înfometare; condiții aspre de dormit, cu o pătură zdrențuită, pe prici sau chiar pe beton; izolare totală față de lume, fără nicio legătură cu familia. De aceea, întemnițarea era considerată de către deținuți un dar divin, iar executarea condamnării un stagiul foarte important pentru renașterea sufletească și o școală eficientă pentru a deveni un luptător creștin desăvârșit¹¹.

Pitești este o temniță mai mică decât Aiudul. Are celule izolate, dar și camere comune. La Pitești au fost aduși studenții. Era un regim de teroare, mâncarea îngrozitoare, cazarea sufocantă, lipsă de aer și de contact cu lumea¹². Foamea făcuse din deținuți schelete. Rația zilnică de mâncare nu atingea 800 de calorii. Se dădeau ciorbe cu 20-30 de boabe de arpacaș, cu 10-15 boabe de fasole, cu 7-8 foi de varză, iar uneori cu apă chioară peste care pluteau două-trei steluțe de ulei. Pâinea era de 250 de grame ori un turtoi de 350 de grame, după caz. Dimineața, deținuții primeau apă fiartă cu miros de zahăr ars. Toți deținuții erau distrofici.

Toate legăturile cu familia și contactele cu lumea au fost întrerupte și interzise. Nu aveau nici hârtie, nici creion, nici carte. Nu aveau voie să privească pe ferestre care erau acoperite cu scânduri. Într-o celulă de 2/4 m erau introduși de la șapte la doisprezece deținuți, încât cel izolat înnebunea de izolare, iar cei înghesuiți se sufocau între ei.

Nu era voie să se țină discuții în comun. Se vorbea în șoaptă pentru a nu fi auziți. Nu era voie să se lucreze nimic.

Aerul din celulă era îmbăcșit de mirosuri insuportabile; plimbarea în curte se îngăduia la cinci-șase luni. Dura doar câteva minute și se solda cu pedepse și bătăi. Dacă un deținut era dus afară din celulă, i se puneau o pereche de ochelari negri, pentru a nu vedea nimic. Baia se făcea la două săptămâni.

Era interzis orice contact între celule. Între deținuți erau informatori. Nu se putea discuta nici cu temnicerii. Inspecțiile erau foarte rare. Asistența medicală a fost întreruptă. Agentul sanitar s-a transformat în bătăuș. Temnicerii băteau la bunul plac¹³.

Este renumit experimentul de la Pitești numit „reeducare”. De acest experiment nu se știa în alte închisori. Astfel, când au fost aduși la Târgu Ocna o parte din deținuții TBC-iști de la Pitești între care și unii reeducați, s-a provocat mare vâlvă când reeducații încercau să continue regimul de reeducare de la Pitești și aici. Autoritățile din Târgu-Ocna, chiar securiști, nu știau nimic despre reeducarea de la Pitești și erau derutați. Au sosit la Târgu Ocna și inspectori de la București, dar nici aceea nu auziseră de reeducare și nu știau despre ce este vorba. De aici se vede, că acest

experiment a fost ținut foarte bine secret de către partidul comunist¹⁴.

La început, metoda reeducării s-a încercat să se facă prin convingere, dar neavând rezultate, s-a trecut la tortură. La Pitești, metodele de tortură aplicate de tortionari, au întrecut orice limită a imaginabilului și suportabilului. Numai o minte îndrăcită a putut născoci astfel de metode precum cele aplicate la Pitești.

Reeducarea din Pitești a fost condusă de Ana Pauker și colonelul Zeller¹⁵.

„Reeducarea” însemna terorizarea deținuților, prin ei înșiși până la „șocul revoluționar”, prin care se trecea la „conștiința comunistă”. Tortura era neconținută, oribilă, iresponsabilă și fără ieșire. Nu exista dreptul la moarte, ci numai la o viață monstruoasă¹⁶. Cei care au acceptat „reeducarea”, și-au trădat prietenii și cunoscuții, unii devenind niște adevărați criminali.

Suceava a fost locul unde s-au făcut pregătirile pentru inițierea educării de la Pitești¹⁷.

Târgu-Ocna e un mic orașel așezat într-o depresiune carpatică străveche, numit așa pentru că de aici s-a scos sare din pământ. În acest târg a fost construit în 1937, la inițiativa doctorului Ioan Cantacuzino, un sanatoriu pentru deținuții bolnavi de plămâni. Cu timpul i s-au mai adus îmbunătățiri. Are două etaje, ferestre largi, terase și o curte încăpătoare. Aici au fost aduși T.B.C.-iștii cu condamnări mari din toate închisorile din țară, de la Canal, din mine, din beciurile Securității și din lagărele de muncă forțată. Fiecare aducea amprenta unui anume gen de suferință, căci regimurile de exterminare erau diferite.

Față de alte închisori sau față de Pitești, Târgu Ocna părea o binefacere cerească. În fiecare cameră erau zece paturi, fără a fi înghesuite. Ferestrele erau deschise. Ușile aveau geamuri. Astfel ele se deosebeau de clasicele uși de temniță. Aveai o oarecare libertate căci puteai să te plimbi singur sub cerul liber și admira frumusețea naturii. Erau îngăduite și discuțiile între deținuți în timpul plimbării în cele două țarcuri amenajate în curtea închisorii.

Regimul din acest penitenciar s-a înăsprit odată cu eliberarea deținuților comuniști în august 1944. Deținuții comuniști au avut aici un regim de detenție foarte ușor. Erau liberi să se plimbe prin curte, aveau ateliere personale, puteau să își vândă produsele prin țară plătind o mică taxă de întreținere penitenciarului. Aveau cărți, ziare și reviste. Primeau vizite și pachete de la familii și prieteni de două ori pe săptămână. Aveau bani și puteau cumpăra tot ce doreau. Erau respectați de către autorități. Discret, întrețineau chiar legături politice cu țara și cu străinătatea și asta fără prea mari riscuri. Aveau curajul chiar de a face greve, dacă se simțeau cumva lezați sau că li se încălcă drepturile. Nu s-au exercitat presiuni asupra conștiinței lor¹⁸.

După plecarea deținuților comuniști, regimul s-a înăsprit. Deținuții „contrarevoluționari” și anticomuniști, nu mai aveau dreptul ca ceilalți deținuți comuniști, de a avea legături cu lumea, cu familia. Nu aveau voie să aibă nici cărți, nici ziare, nici măcar să scrie. Erau izolați de lume. În schimb alimentația era mult mai bună, iar odihna mai suficientă. Hrana se limita la cazan, dar era mai consistentă și suficientă. Unii deținuți, cum sunt spre exemplu cei veniți de la Pitești, au luat la cântar între zece și optsprezece kg pe lună. Mâncau în neștire, zi și noapte de frica foamei. Era o

foame psihologică, fiindcă deși erau plini, continua să le fie foame. Somul a adus mare ușurare în special deținuților de la Canal care veniseră epuizați.

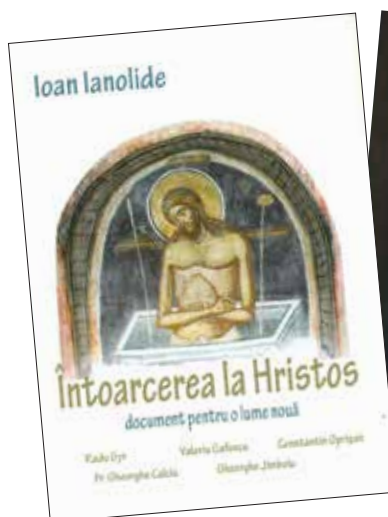
La **Canal** se muncea până la istovire câte douăzeci de ore din douăzeci și patru. Asistența medicală era relativă, aproape inexistentă. Se administrau piramidoane, aspirine, vin tonic și uneori poli-vitamine, în epoca în care streptomicina făcea minuni în bolile de plămâni. Adevărata îngrijire medicală era acordată de deținuții medici sau studenți la medicină¹⁹.

Ioan Ianolide spunea că atunci *când omenirea va înțelege că în esență comunismul este satanism, atunci va putea să-l distrugă*²⁰. Din decembrie '89, poporul român a găsit putere să învingă regimul demonic al comunismului. Urme, sechele ale regimului, au rămas atât în memoria cât și în comportamentul multor persoane care au cunoscut regimul, cât și a urmașilor lor.

Toți acești oameni care au ales de bună voie să îl mărturisească pe Hristos chiar cu prețul vieții, au ales să nu își trădeze camarazii într-un regim atât de greu și de inuman. Ei și-au luat Crucea și i-au urmat lui Hristos. Sunt și vor rămâne un model de viață pentru toată lumea noastră creștin-ortodoxă.

Note:

1. *Întoarcerea la Hristos*, Ioan Ianolide, Editura Christiana, București, 2006, p. 360-361
2. *Raza din catacombă*, Preot Liviu Brânzaș, Editura Scara, București, 2001, p. 18
3. Idem, p. 24
4. *Întoarcerea*, p. 105
5. Idem, p. 31
6. Idem, p. 39
7. Idem p. 47 în nota 9
8. *Raza din catacombă*....p. 18-19
9. Idem, p. 22
10. Pr. Iustin Pârnu în *Raza din Catacombă*....p.6
11. *Raza din catacombă*....p. 36
12. *Întoarcerea*, p. 66
13. *Întoarcerea*, p. 86
14. Idem, p. 125
15. Idem, p. 167
16. Idem, p. 361
17. Idem, p. 88
18. Idem, p. 123
19. Idem, p. 124
20. Idem, p. 367

O lecție de viață - Ecaterina Teletin

MARIA MARIN

Trăim într-un oraș relativ mic în care aproape oricine cunoaște pe oricine. Cunoașterea este de obicei formală - îți place aspectul celui alt, cum se îmbracă sau cum se prezintă și ai impresia că îl cunoști. În realitate nu observăm decât câteva aspecte exterioare, dar „interiorul” îl cunoaștem? Știm ce traseu de viață a urmat persoana respectivă? Știm ce piedici a întâmpinat și cum a făcut față obstacolelor? Știm că viața bate uneori filmul și mai știm că din „aventura” vieții avem întotdeauna de învățat. Nu suntem persoane perfecte, dar nu credeți că o experiență de viață ne va putea ajuta să învățăm ceva? Să ne mobilizăm și să trecem peste greutățile pe care le întâmpinăm?

Tocmai de aceea vă invit să citiți o astfel de experiență, îndemnându-vă totodată să vă prezentați apoi propria „poveste” ce poate fi și o „lecție de viață.” Nu-i voi dezvălui numele de la început, fiind sigură că îl veți descoperi dvs. pe parcursul lecturării rândurilor următoare.

S-a născut la 10 martie 1934 în comuna Rădești, județul Vaslui în familia lui Vatra Sterian și Victoria. Deoarece părinții erau în divorț a fost crescută de către bunicii de pe mamă până la vârsta de 3 ani. Considerăm că ar fi mai potrivit să o lăsăm chiar pe Doamna să-și depeze istoria:

În anul 1937, mama s-a căsătorit și s-a mutat la Bârlad. Voi crește într-o familie cu trei feluri de copii: doi ai tatei și trei născuți ulterior. Climatul din familie a favorizat dezvoltarea și educația. Voi urma cursurile Școlii primare „Maria Gâlcă” Bârlad, apoi ale Liceului „Iorgu Radu” până în 1948. După reforma învățământului am fost transferată la Școala Pedagogică din Galați beneficiind de o bursă de merit pentru rezultatele obținute la învățătură. După absolvirea școlii în 1952 am fost repartizată la Școala din comuna Rădești unde se mutase și familia din 1949. Am funcționat aici ca și profesor de științele naturii până în 1962 când am fost transferată la Liceul Teoretic din Berești. În 1973, prin concurs am obținut o catedră la Școala generală nr.2 Bârlad unde am activat până la pensie în anul 1989. Acest lucru a fost posibil deoarece între 1961-1967 am urmat cursurile Facultății de Biologie-Geografie, curs fără frecvență, iar în 1968 am susținut examenul aferent gradului II. Între timp am participat la diferite cursuri de perfecționare, sesiuni de comunicări științifice, olimpiade școlare, concursuri cu elevii. De asemenea, am fost cooptată în corpul de inspecții al Inspectoratului Școlar Județean Galați pentru a efectua inspecții specifice examenelor de definitivat, gradul II și practică pedagogică. Drept urmare, am fost numită și președinte al Comisiilor de examen fără frecvență la Liceul

Târgu Bujor și vicepreședinte la examenul de bacalaureat la liceele Târgu Bujor și Galați. Am fost propusă și pentru decorarea cu Ordinul Steaua României, clasa a III-a în 1971, dar după înmânare au constatat că nu eram căsătorită și au decis anularea deciziei. Am primit și alte Ordine și Brevete pentru activitățile cultural-educative și obștești în care m-am implicat. În ceea ce privește familia, vă mărturisesc că am crescut alături de frații vitregi pe care i-am considerat totdeauna frați buni. Mama a fost aceea care a menținut armonia pentru că și ea crescuse într-o familie asemănătoare, dar și datorită pregătirii psiho-pedagogice însușită în cei 4 ani de Școală Normală urmași la Bârlad. A fost nevoită să întrerupă cursurile deoarece părinții au forțat-o să se căsătorească. Va divorța după doi ani, recăsătorindu-se cu Brudiu C., văduv ce avea trei copii. Vor mai avea alți trei copii, dar doi vor deceda de mici datorită unei boli incurabile, pe atunci, poliomielita. Deși eram trei feluri de copii, mama a reușit să ne educe și ne-a învățat să ne iubim și să ne ajutăm. În familie nu s-a făcut nicio diferență între copii, ba dimpotrivă părinții s-au străduit să

ne ferească de greutate și să ne ofere tot ce este mai bun.

La vârsta de 15 ani am primit primele scrisori de dragoste de la cel care avea să îmi devină soț, în 1953, Dendrin Vasile, fost absolvent al Școlii Normale Bârlad. Speram să ne facem o familie la Rădești, unde după 2 ani s-a născut băiatul nostru Vicențiu. La vârsta de doi ani, fiul meu a rămas orfan. Soțul meu a fost omorât chiar de ziua mea de naștere – împlineam 23 de ani. Au urmat ani de anchete, procese, plata datoriilor, pomeniri și bineînțeles o perioadă de permanentă frică întrucât criminalii aveau rude ce ne tot amenințau. Până și un inspector școlar m-a amenințat cu concedierea mea din învățământ dacă mă mai ocup de identificarea vinovaților. Până la urmă, hotărârea instanței de judecată a stabilit crimă cu premeditare și jaf la drumul mare.

După acest episod nefericit din viața mea, am continuat să locuiesc în casa părinților, iar copilul meu a spus Tată – tatălui meu, căruia și eu i-am spus tată la 3 ani. După moartea sa în 1962 autoritățile au decis să mă transfere la Liceul Teoretic Berești. În 1972, mi-am achiziționat un apartament în Bârlad și prin concurs am reușit să ocup un post în oraș. Nu ascund faptul că vreme de 2 ani am trăit din pensia mamei, alocația băiatului și împrumuturile pe care mama le făcea la C.A.R.P. Bârlad, unde mama, soacra și cumnata erau membre încă din anul 1960 sau chiar mai devreme.

În 1975, m-am căsătorit cu profesorul Teletin Vasile care avea un băiat de seama băiatului meu. Mă confruntam cu aceeași situație cu care și mama acum mulți, mulți ani avusese de a face. În altă ordine de idei, băiatul meu în același an, a plecat în armată apoi la facultate. În ultimul an s-a căsătorit și datorită mediilor a fost repartizat împreună cu soția la Clubul Școlar Sportiv Târnăveni. Fiul meu a decedat fulgerător în urma unei operații în anul 2008. A lăsat în urmă doi copii: băiatul – profesor de educație fizică la Clubul Școlar și la Colegiul Traian (împreună cu nora mea), iar fiica jurnalist. În prezent, nepoata mea mi-a oferit bucuria de a fi străbunică. Soțul meu a avut un băiat care a lucrat la S.C. Abrom. Este căsătorit, are la rândul său un băiat absolvent de facultate și o familie frumoasă cu care am o relație bună. Vă mărturisesc faptul că soțul meu a suferit mult când a decedat fiul meu întrucât cei doi au avut o relație foarte bună. Copii l-au respectat și îi deplâng dispariția. Când soțul meu a făcut accident cerebral, băiatul meu a venit și a stat o lună cu el la recuperare.

În prezent caut să duc o viață normală, citind, ascultând radioul, asistând la toate activitățile Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” a cărei membră sunt din anul 1989, scriind pentru revista „Viața noastră”, vizionând unele spectacole. Consider că multe familii, tineri și tinere ar avea multe de învățat dacă ar lua în seamă experiențele de viață ale părinților, mai ales a celor care au trăit în armonie. Încrederea, toleranța, răbdarea de a asculta pe cel de lângă tine, respectul reciproc sunt câteva dintre ingredientele înțelegerii alături de dragoste care se menține atât cât dorim noi.

Aceasta este povestea de viață a doamnei **Ecaterina Teletin** - o lecție de viață de la care oricine are ce învăța. Și tocmai din aceste motive îi doresc doamnei viață lungă, sănătate și să rămână mult, mult timp așa: optimistă și plină de viață.

Poveste de viață

NECULAI GHEȚĂU

M-am născut la 14 iunie 1935 (oficial) pentru că biologic sunt născut la 8 iunie (tata având de coasă și comuna fiind la Unțești, m-a declarat după 6 zile), deci sunt mai bătrân cu 6 zile. M-am născut în satul Sârbi, actualmente comuna Banca, din părinții Neculai și Catinca fiind al optulea născut. Părinții aveau locuința în marginea de răsărit a satului, pe malul râului Bârlad. În 1932 fiind o mare inundație, tata a hotărât să se mute în marginea de apus a satului, la șosea (șoseaua Bârlad-Vaslui) cam la 1,5 km de vechea locuință. Sigur că, la început au construit o improvizație de casă (mama spunea un bordei, nu știu dacă chiar așa era, dar ținând cont de ce spunea ea, mi s-ar potrivea versurile romanței: „M-am născut într-un bordei/ Învelit cu paie/ Doinitor mi-a fost un tei,/Leagăn o copae.”)

Copilăria a fost una destul de grea. Motivul? Am copilărit în perioada celui de al doilea război mondial (1939-1945). Tata a fost concentrat în anul 1940, iar la cedarea Basarabiei în '42 a venit acasă într-un „Bouvagon” cu bălegar, a răcit și în 1942 la 44 de ani primăvara a decedat (tot atunci a decedat și un frate de 12 ani). Mama a rămas văduvă la 43 de ani cu 5 copii (numai băieți, ceilalți decedând când erau mai mici, eu nu i-am cunoscut): cel mai mare având 19 ani (cizmar), iar cel mai mic 5 ani. Din cei 5 mai suntem în viață 3.

Alexandru a murit în 1995 la 70 de ani, Costică în 2014 la 91 de ani și 9 luni. Cei trei în viață, Ion de 88 de ani, eu de 80 și Mihai de 78 de ani (toți văduvi). Mama nu s-a mai recăsătorit, a murit în 1990 la 91 de ani.

Am învățat 4 clase în satul natal între anii 1942-1946. În decembrie 1946, împreună cu Mihai (de 9 ani) am fost luați de CARS (Comitetul de ajutor al regiunilor secetoase) și ne-am stabilit în județul Arad, comuna Șeitin, aproape

de granița cu Ungaria. Ne-am reîntors acasă în 14 septembrie 1947. Neavând școală de 7 clase în sat și nici posibilități în alt sat, până în 1949 am întrerupt școala pe care am reluat-o în 1949 (o dată cu colectivizarea satului) când în Sârbi s-a construit o școală nouă de șapte clase (aveam 14 ani în clasa a V-a).

În 1952, m-am înscris la Liceul Pedagogic din Bârlad, absolvit în 1956, toată promoția mea fiind repartizată în noul raion înființat Târgu Frumos, regiunea Iași. Am fost repartizat în comuna Alexandru Ioan Cuza (pe malul stâng al Siretului) vis a vis de Mircești lui Alecsandri. După 2 luni (copii învățaseră să facă "cârjulițe și bastonașe") aveam clasa întâi. Am plecat în armată (Transmișuni – aviație – Otopeni) până în 1959 (3 ani).

Întors acasă am fost trimis director în satul Lingurari, comuna Obârșeni (azi Voinești). Acolo m-am căsătorit, iar în 1963 am dat examen la I.P. 3 ani – Facultatea de Muzică, Iași, absolvită în 1966, încadrat la Liceul Pedagogic "Alexandru

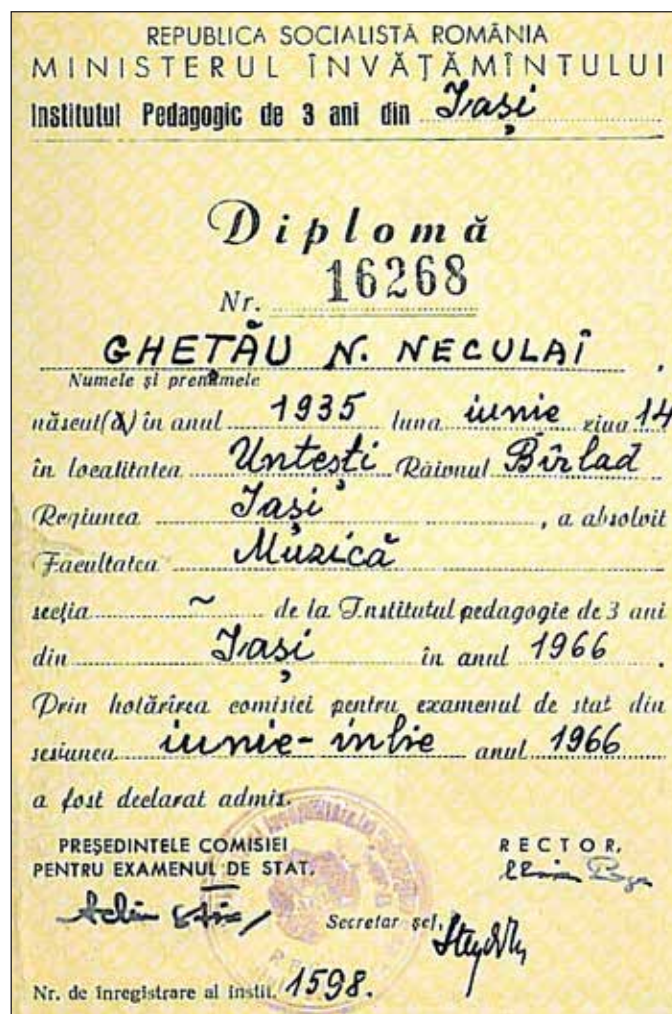

Vlahuță" până în 1975 când am fost numit la Școala 4 și 5 de unde am ieșit la pensie în 1997.

În 1969, m-am despărțit de prima soție (motivul nescritibil decât la TV show), iar în 1971 m-am recăsătorit cu o văduvă care avea două fete (de 3 și 8 ani) pe care le-am crescut, le-am educat și de care astăzi mă bucur de ele și de nepoți.

La 1 noiembrie 2013, m-am despărțit și de a doua soție care a plecat pe drumul fără întoarcere după 42 de ani de conviețuire. Bucuria mea sunt cele 3 fiice și 2 nepoate (una din prima căsătorie la Mangalia, și două crescute la Oradea – profesor și Iași – director de hotel).

O dată cu venirea domnului procuror Nicolaie Mihai la conducerea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" am devenit colaborator al Casei, unde activez cu ceea ce mă simt în stare fără mari pretenții. Aceasta îmi este pe scurt povestea de viață. Dacă aș fi scris toate amănuntele nu îmi ajungeau 20 de pagini.

Erată:

În nr. 21 al revistei, în articolul domnului profesor Neculai Ghețău, s-a strecurat o greșeală de tehnoredactare, astfel că numele de alint al copilului Enescu a apărut Turyac și nu Jurjac, așa cum este corect.

Personalități ale muzicii

NECULAI GHEȚU

60 de ani de la moartea lui George Enescu

*Motto: „Mi-am servit patria cu armele mele:
Pana, Bagheta și Arcușul”*

La sfârșitul secolului trecut, muzicienii români acumulasera o suficientă experiență de creație, verificată în contactul permanent cu publicul. Rolul de a sintetiza aceste cuceriri și de a le înălța la nivelul celor mai de seamă valori ale muzicii universale revine lui George Enescu, născut la 19 august 1881 în Livenii Botoșanilor din părinții Costache Enescu (1848-1919) și Maria, fiica preotului Ion Cosmovici și a prezbiterii Zenovia din Mihăileni. Pregătirea muzicală a realizat-o la Viena și Paris.

Enescu este cel mai de seamă muzician român, creatorul Școlii naționale de muzică românească prin folosirea în creațiile sale a folclorului românesc, mărturie stând cele 2 Rapsodii și a lucrării „Poema română.” Folclorul românesc, susținea Enescu „nu numai că e sublim, dar te face să înțelegi totul. E mai savant decât toată muzica „savantă”, e mai melodic decât orice melodie, e duios, ironic, vesel și grav.” Muzica populară exprimă suferințele și bucuriile oamenilor, ea este „emanația sonoră a frumoasei noastre țări nostalgice.”

Muzica în concepția compozitorului, este menită „să stingă urile, să potolească patimile și să apropie inimile într-o caldă înfrățire.” Legătura dintre realitate și artă îl determină pe Enescu să afirme: „La mine n-au existat nicio dată granițe între viață și muzică. A trăi, a gândi, a respira, totul am exprimat întotdeauna prin muzică.”

Referindu-mă la vasta sa creație muzicală voi aminti:

- cele două Rapsodii – precizează compozitorul – prelucrează simfonii melodii populare, multe dintre ele cu un sens dinamic (vezi melodia „Ciocârlia”), iar despre „Poema română” spunea „Aveam 15 ani și jumătate când am compus-o. Încercam să exprim în ea câteva impresii și amintiri din copilărie, transpuse și stilizate muzical.”

- „Sonata I sătească” – lucrare simfonică cu caracter popular, evocă oamenii și natura patriei noastre.

- Din cele 3 simfonii, a treia cu orgă și cor, este o meditație a compozitorului asupra vieții și a morții.

- Din creația vocal-simfonică (voce și orchestră) reținem poemul „Vox Maris”

(Vocea mării) când veselă, când tristă.

- Încă de la începutul veacului XX, Enescu a fost preocupat de crearea unei lucrări pentru teatrul de operă. Rezultatul strădaniilor sale s-au concretizat în compunerea tragediei lirice „Oedip”, terminată în 1936 și prezentată prima dată la Opera Mare din Paris, apoi în 1958 și 1961 și la București.

Ajuns în al optulea deceniu de viață, după cel de al doilea război mondial, Enescu rămâne în Franța pentru a-și reface sănătatea, spre a se putea întoarce în țară pentru „odihna cea mare.” Acest lucru însă nu-l mai reușește deoarece o veche boală îi curmă viața la 5 mai 1955, fiind înmormântat la Paris. „Ajungând la liman, privesc în urmă oceanul vieții; valurile se pierd în depărtare și nu mai

rămâne decât o oglindă lucie, care răsfrânge cerul – cerul vieții mele – muzica.”

„Povestea aceasta a marelui compozitor începe acolo, departe, pe plaiurile Moldovei și se isprăvește aici, în inima Parisului. Pentru a merge din satul în care m-am născut, spre marele oraș unde îmi sfârșesc zilele, am străbătut o cale anevoioasă. A fost lung, desigur, acest drum, dar cât de scurt mi s-a părut.”

Referindu-se la personalitatea lui Enescu, scriitorul Liviu Rebreanu spunea: „Nu se poate ca sute de mii de oameni de pe întreg globul care iubesc muzica lui Enescu, să nu cuprindă în această iubire și poporul și țara care au dăruit lumii pe Enescu.”

Tinere personalități bârlădene

RUBRICĂ DE
PROF. MARIA MARIN

DIANA MIHAELA CÎRLAN

S-a născut la 26 februarie 1986 în Bârlad. A urmat cursurile Școlii Gimnaziale "Principesa Elena Bibescu" și apoi Colegiul Național „Gh. Rosca Codreanu” într-o clasă de excepție la profilul engleză-franceză. A absolvit în anul 2004.

Va urma apoi Facultatea de Litere din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași în sistem Bologna, cu specializare dublă engleză și spaniolă. În ultimul an de facultate obține o bursă Erasmus la Universitatea Autonomă din Barcelona, Spania, unde studiază „Tehnici de scriere de articole și lucrări de cercetare în limba engleză britanică”, „Sisteme informaționale lingvistice”, „Cultura și civilizația iberică și americană.”

În perioada 2008-2010 urmează un Master în Managementul Resurselor Umane la Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași. Toate acestea îi vor folosi în activitățile pe care le va desfășura ca reporter la TVR Iași în realizarea de știri, reportaje și rubrici informative (2008-2009), copywriter la Prima TV la redactarea materialelor de tip pamflet pentru emisiunea „Cronica Cărcotașilor” (2009-2012), editor – traducător de știri la SoftNews Net unde a realizat știri și recenzii în limbile engleză și spaniolă.

Din anul 2012 este editor de știri la Digi 24 Iași, unde editează știrile primite de la reporteri, redactează știri după materiale video brute.

Astfel, când vă uitați la postul de televiziune Digi 24 Iași să vă gândiți mereu că în spatele celor ce prezintă știrile este și munca unei tinere bârlădene, o fostă codrenistă, DIANA MIHAELA CÎRLAN.

LARISA ANTOHI, o bârlădeancă în administrația europeană

S-a născut la 24 februarie 1977 în Bârlad. După absolvirea Școlii Generale devine elevă a Colegiului Național „Gheorghe Roșca Codreanu”, la o clasă de engleză-franceză, pe care o va absolvi în 1996. Se va înscrie la Facultatea de Comunicare și Relații Publice din cadrul Universității Fortuna, apoi va continua în cadrul Universității București în perioada 2000-2004. Din 2002 a început să lucreze ca și secretar la Forumul Ecunemic al Femeilor Creștine din România, filiala Sud. Din 2004 se stabilește la Bruxelles unde lucrează ca stagiar în comunicare la Comitetul Economic și Social European al Grupului Socialist din cadrul Parlamentului European. Din anul 2008 și până în prezent ocupă funcția de asistent la Comisia Europeană, Directoratul General pentru Energie, la Directoratul General pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, Directoratul General pentru Sănătate și Protecția Consumatorilor.

A participat la mai multe training-uri, vorbește mai multe limbi străine precum engleză, franceză, germană, italiană. Experiența profesională este deci legată de munca de asistent administrativ în diverse organizații guvernamentale și nonguvernamentale de la nivel național și european.

Este căsătorită, iar în viața de zi cu zi e aproape de cultura română păstrând legătura cu media națională de specialitate, dar și de cultura germană. Momentele de relaxare pentru ea sunt acelea în care ascultă muzică clasică, practică înotul sau face drumeții cu bicicleta.

Larisa este deci, un exemplu pentru modul în care își desfășoară activitatea, dar și prin felul în care îmbină utilul cu plăcutul.

Trecut-au anii...

DR. MARINA PRUNEA

Director medical RomSound

Trecut-au nici mai mult, nici mai puțin de 5 ani de când Cabinetul de audiologie și protezare auditivă RomSound din Bârlad și-a deschis ușa pentru primii pacienți. De atunci și până azi, 4.025 de persoane au trecut pragul cabinetului și au beneficiat de investigații audiologice, iar 700 dintre ei au ales o lume plină de sunet în locul hipoacuziei de care sufereau înainte, acceptând să poarte un aparat auditiv care să-i ajute.

Am plecat la drum în august 2010, cu pași timizi, în plină criză economică, într-un oraș complet nou pentru noi, ca și companie. Am găsit la Bârlad oameni nemaipomeniți, care au sprijinit proiectul nostru, prin care ne doream să oferim, tuturor celor care au probleme de auz, consultații gratuite.

La ceas aniversar aș dori să mulțumesc pe această cale medicilor, conducerii Spitalului Municipal "Elena Beldiman" Bârlad, conducerii Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Bârlad

pentru sprijin, iar pacienților pentru încrederea acordată.

Colegei mele, **Mirela Gorga**, audiologul cabinetului, aș vrea să-i transmit cele mai sincere felicitări pentru calitatea impecabilă a serviciilor pe care le oferă oamenilor, pentru ambiția de a se perfecționa, pentru dăruirea și corectitudinea de care a dat întotdeauna dovadă. Sistemul medical românesc are mare nevoie de astfel de oameni, iar noi suntem norocoși să te avem în echipa noastră!

Ne dorim ca și în anii următori să putem oferi servicii de calitate tuturor celor care apelează la noi, să ajutăm, să dăruim încredere și speranță oamenilor, să aducem sunet în viața fiecăruia. Și la Bârlad, tehnologia medicală audiologică de înaltă performanță ajunge prin intermediul companiei noastre. De aceea, avem deosebita plăcere de a vă invita în zilele de **5, 6 și 7 august 2015** la

ZILELE PORȚILOR DESCHISE la ROMSOUND Bârlad Strada Republicii nr.300

Cu acest prilej aveți ocazia de a beneficia de un pachet complet de investigații audiologice oferit GRATUIT: otoscopie, acumetrie instrumentală, audiogramă tonală liminară și vocală.

Persoanele cu probleme de auz pot încerca cele mai noi modele de aparate auditive și vor beneficia de consiliere de specialitate.

Purtătorii de proteze auditive pot beneficia de o nouă testare a auzului, reglajul aparatului, verificarea olivelor sau alte servicii GRATUITE oferite cu acest prilej.

Programări la telefon 0235-310112 sau 0758-068900

Vă așteptăm cu drag!

Drenajul limfatic - indispensabil vârstei a treia

DANIELA T. TEODORU

Specialist în kinetoterapie
și motricitate specială

*"Puțini oameni știu să fie bătrâni."
(Francois de La Rochefoucauld)*

■ Toată lumea știe că avem sânge în organism, dar nu toată lumea știe că avem un al doilea sistem circulator care se numește *sistem limfatic*. Acest sistem conține un fluid, numit limfă, care circulă prin vasele limfatice. Este o componentă importantă ce ne ajută să luptăm împotriva infecțiilor; este alcătuit din capilare limfatice, vase limfatice și ganglioni limfatici.

Limfa acționează ca un filtru al țesuturilor. Prin drenajul limfei se produce eliminarea „deșeurilor” - toxinelor - din corpul nostru. Dacă circulația limfatică nu se efectuează normal, toate procesele organismului se sufocă. Din cauza stilului de viață nesănătos care a acaparat omenirea, problemele de circulație limfatică sunt la ordinea zilei și păcat că nu e luată în seamă pe cât ar trebui. Lipsa exercițiului fizic determină îngreunarea circulației limfatice, o circulație sanguină proastă și mai ales un drenaj limfatic defectuos. Și astfel organismul acumulează mai multă apă, celulele se degradează, pielea îmbătrânește și se lasă ducând la celulită și umflarea picioarelor.

O problemă frecventă de sănătate cu care se confruntă o mulțime de persoane sunt picioarele umflate, iar cauzele pot fi multiple. Pentru a afla exact cauza, persoana este sfătuită să se adreseze fie unui cardiolog, fie unui chirurg cardiovascular, după care, dacă este o insuficiență veno-linfatică, împreună cu fizio-kinetoterapeutul vor stabili pe lângă tratamentul medicamentos dat de medic, un program de recuperare, și se vor alege mijloacele potrivite pentru a diminua și a scădea edemul.

Cele mai frecvente cauze sunt insuficiențele veno-linfatice. Asta deoarece spre deosebire de artere, prin care sângele circulă pompat de inimă, prin vene sângele și limfa circulă cu ajutorul mișcărilor musculaturii. Prin activitatea lor, mușchii au rol de pompă. În plus, se știe că odată cu vremea caldă venele se dilată. Astfel, sângele va urca și mai greu din picioare spre restul corpului. Pentru optimizarea drenajului limfatic e necesară contractarea musculaturii, ca țesutul conjunctiv să fie ferm, și să ofere un grad ridicat de compresie.

Toxinele mobilizate prin drenaj limfatic se elimină în special prin urină, fecale, transpirație dacă faceți sport. La urină o să constatați că e mai concentrată și are un miros mai puternic. Ca drenajul să se efectueze în condiții optime e nevoie să consumați lichide ca toxinele să fie transportate și mobilizate dintr-un loc în altul.

Metoda cea mai bună de curățare a sistemului limfatic, ușoară și care nu costă nimic, este să faci o plimbare în ritm alert timp de 20-30 minute. Așa cum sistemul circulator se bazează pe inimă să țină sângele în mișcare permanent,

sistemul limfatic se bazează pe mișcarea corpului, și în special pe mersul pe jos. Metoda cea mai eficientă, este ca în timpul mersului să-ți miști mâinile pe lângă corp. Cu cât miști mai

mult brațele în timpul mersului cu atât mai bine se curăță limfa în partea de sus a corpului.

Ca și recomandări pentru stimularea circulației limfatice: săritul pe trambulină,

săritura cu coarda, aplecările de trunchi, stretching-ul, asigură eliminarea rezidurilor din celule. Oricine poate sări, fie că ești în vârstă, ai un handicap sau suferi de artrită și nu este nevoie decât de 5-10 minute pe zi. Masajul este bun, chiar și cel pe care ți-l faci singur, deoarece ajută lichidul să se miște. El trebuie făcut cu mișcări fine și lente.

Dintre efectele pe care le are drenajul limfatic asupra persoanelor în vârstă amintim:

- ameliorează starea psihică
- crește încrederea în sine
- diminuează durerea
- crește mobilitatea și îmbunătățește deplasarea
- favorizează eliminarea toxinelor
- crește și îmbunătățește circulația sanguină, periferică și cerebrală.

Trebuie să știți că trupul vostru vă dă puterea de a-l schimba, întreține și întări. Bazați-vă pe voi pentru a păstra controlul asupra felului în care îmbătrânește „casa voastră”, deoarece este mai ieftin să prevenim problemele, decât să intrăm în „reparații capitale”.

„Pe măsură ce suntem mai puțin tineri, bătrânii ni se par mai puțin bătrâni; s-ar spune că timpul ne dă nouă anii pe care îi ia de la ei.” (John Petit-Senn)

DESTINAȚII DE VACANȚĂ

Invitație la călătorie...

ZÂNA ȘI CONSTANTIN TĂMĂȘANU

Parafrazându-l pe marele cronicar **Miron Costin** care spunea că „**nu este mai plăcută zăbavă decât cetitul cărților**”, aş spune că nu este mai mare plăcere de a-ți petrece timpul liber, decât să călătorești, să cunoști noi și noi locuri din lume, să cunoști alți oameni, alte civilizații, tradiții și obiceiuri, să cunoști istoria altor popoare, să poți face comparație cu propria țară, să-ți încânți ochiul, sufletul și inima de frumusețile **Naturii** pe care a creat-o Dumnezeu pe **Pământ** și să-l mulțumești că ți-a oferit posibilitatea ca **tu - omule mic, fărâmbă în univers**, să le cunoști și să devii mai informat, mai bun și îngăduitor cu cei din jur. Gustave Flaubert, celebrul scriitor francez, afirma: „**călătoriile te fac să devii modest deoarece vezi ce loc mic ocupi în această lume**”.

Revoluția din 1989 a deschis multiple posibilități de călătorii pentru toți cetățenii României, atât în țară, dar mai ales în străinătate. Cu puțină voință și dorință chiar și persoanele de vârstă a treia o pot face; dacă sănătatea le-o îngăduie, căci economisind câte puțin lună de lună măcar la doi - trei ani poți să treci granițele țării să-ți vizitezi și cunoști vecinii sau pe cei mai apropiați din zona Balcanilor, să ajungi în **Țara Sfântă**, visul oricărui creștin ortodox, dar și în locuri mai îndepărtate. Sunt atâtea și atâtea oferte! Doar să te intereseze și să vrei să pleci.

Un proverb chinezesc spune că „**Cel care revine dintr-o călătorie nu va mai fi niciodată la fel ca atunci când a plecat**” și cât adevăr cuprinde!

O spun și eu alături de grupul de colegi și prieteni cu care am reușit să facem mai multe călătorii în bătrâna și frumoasa noastră **EUROPĂ**, să vedem marile Capitale - unele din ele foste Capitale de Imperii - Atena, Roma, Budapesta, Viena, Istanbul, Paris, Londra, să ajungem la Cabo de Roca (Capătul Pământului) cum credea Cristofor Columb, să ajungem pe piscurile Alpilor în masivul Mont Blanc din Franța sau pe Matterhorn și Jungfrau în Elveția să vedem fiordurile și ghețarii din țările Scandinaviei, dar să ne încântăm și de frumusețile continentului **AFRICA** și **ASIA** cât și de cele ale **ORIENTULUI MIJLOCIU**.

În acest ultim loc, până acum câteva decenii era deșert - pustiu cât vezi cu ochii, acum este o oază de verdeață și civilizație. Aici în **DUBAI** creierele umane cele mai performante de pe întreaga Planetă și printre care cu mândrie o spunem fac parte și românii au ridicat cel mai înalt turn din lume, au construit

în mijlocul mării o „**Insulă Palmier**”, plină cu hoteluri cu cele mai multe stele și alte construcții rezidențiale, de distracție și agrement cu forme ciudate ce aparțin futurologiei.

Cum să nu te lași purtat de valuri la propriu (dar și la figurat) într-o croazieră de vis pe **Mediterana** pe un vas elegant asemenea **Titanicului**.

Dar după atâtea încântare a ochiului merită dedicat ceva asemănător și sufletului – o călătorie în **ISRAEL-ȚARA SFÂNTĂ**, unde emoțiile și trăirile sunt de cu totul altă natură, unde omul ajuns în preajma **MORMÂNTULUI MÂNTUITORULUI** și călcând pe urma pașilor **LUI** se transfigurează, se topește asemenea unei lumânări, graiul dispare, prin toți porii simți că te contopești cu acele locuri și cu **DIVINITATEA!**

Mai e posibil să nu-ți dorești o călătorie? Dacă nu în realitate măcar prin intermediul revistei noastre.

Începând cu acest număr al revistei „**Viața Noastră**” vă propunem o nouă rubrică intitulată **DESTINAȚII DE VACANȚĂ** care să vă prezinte diverse meileaguri din țară și din afară și să vă trezească dorința de a călători.

Azi vom avea ca **DESTINAȚIE DE VACANȚĂ – GRECIA** – atât de mult căutată de turiștii din întreaga lume, dar și de românii noștri care rămân fascinați de ea, căci după ce ați călătorit prima dată în **GRECIA** cu siguranță această țară extraordinară va ocupa mereu un loc special în inimă dumneavoastră, determinându-vă să reveniți ... iar și iar.

Legenda spune că după ce Dumnezeu a creat lumea a început să o împartă diferitelor popoare.... uitând însă de eleni (greci) și pentru a se revanșa, le-a dăruit colțul de lume pe care de fapt îl crease pentru **EL** însuși.

În **GRECIA** vă așteaptă o răscruce a culturilor, culorilor și civilizațiilor, unde veți simți permanent prezența extraordinarului trecut istoric și unde oamenii privesc încrezători spre viitor.

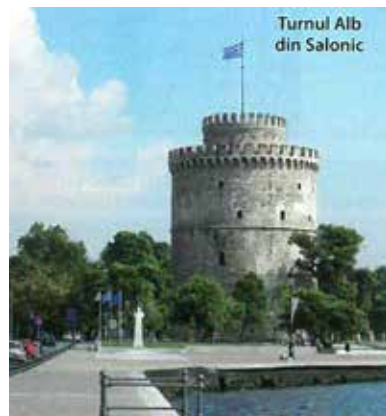
Trecutul cultural și istoric al Greciei a presărat peisajele cu ruine ce datează de peste 6.000 de ani. Siturile arheologice și muzeele păstrează prețioasele artefacte din antichitate demonstrând că Grecia antică este leagănul Civilizației Vestice.

Grecii au multe bogății la care țin, dar cel mai mult țin la - **STEAGUL GRECIEI** - care este compus din 9 dungi orizontale albe și albastre și un pătrat albastru în stânga sus ce conține o cruce albă simbolizând credința creștină a acestui popor.

Albastrul - reprezintă culoarea mării ce înconjoară țara din 3 părți (cu excepția părții de Nord).

Albul - reprezintă culoarea libertății - ceva ce grecii prețuiesc enorm după ani lungi de sclavie sub turci.

Cele 9 dungi - conform unei credințe populare reprezintă silabele din motto-ul după care grecii s-au ghidat mereu în lupta lor pentru libertate „Eleftheria Y Thanatos” – Libertatea sau Moartea!

Clima este de tip mediteranean, fără călduri excesive. Marea are temperatura de 20-24° din luna mai până în octombrie.

Grecia are numeroase destinații de vacanță de la Thassos, Halkidiki, Meteora, Riviera Olimpului, Corfu, Lefkada, Zakynthos, Atena- capitala, Athosul,

Salonicul, Rhodos și până la cea mai sudică insulă Creta.

Grecii sunt primitivi, mâncarea este extraordinară cu produse de calitate, cu vinuri deosebite, știu să se bucure de viață, apreciază lucrurile simple. Ei nu așteaptă weekendul pentru a ieși în oraș, week-end este pentru ei în fiecare zi. Cina începe în jurul orei 22:00 și se continuă până către 1:00 dimineața alături de familie și prieteni, urmată de discuții relaxante.

În oricare dintre locațiile amintite vă veți simți minunat. Cum să nu fii încântat, de exemplu, de **Thassos**, cu peisajul său muntos unic, cu mii de ani de istorie pe umeri, cu plajele curate, cu o apă de un albastru ireal, de altfel supranumită „**Insula de Smarald**”. Thassosul este o bijuterie a **Mării Egee**.

Legende spun că insula și-a luat numele de la Thassos, primul locuitor al său. Acesta a fost un tânăr aflat în căutarea surorii sale Europa care fusese răpită de Zeus.

A fost încântat de climatul blând, de vegetația luxuriantă a insulei și neputându-se întoarce acasă fără sora lui Europa s-a stabilit pe insula care de atunci îi poartă numele plină de măsline, de pini – din care se face și o miere vestită, de portocali, de lămâi, de multe plaje cu nisip fin și cu o carieră de marmură mult vizitată.

Grecia este și țara unde se găsesc și moaștele atâtor sfinți ca să amintesc doar câțiva dintre ei: **Sf. Apostol Andrei**, **Sf. Dimitrie** – Izvorătorul de Mir, **Sf. Spiridon** - Făcătorul de Minuni, **Sf. Nectarie** – Vindecătorul de cancer, **Sf. Ioan Rusu** și **Sf. Efrem Cel Nou**- Vindecător de boli și alții... unde se fac pelerinaje întru găsirea liniștii sufletești.

Halkidiki – o altă locație, paradisul secret al Greciei. Plajele minunate, marea cristalin - transparentă, pădurile atrăgătoare și apusurile magice sunt doar câteva din minunile pe care le oferă peninsula ce seamănă cu tridentul zeului Poseidon, străpungând Marea Egee. Dintre cele 3 brațe **Kassandra**, **Sithonia** și **Muntele Athos**, doar primele 2 sunt destinații turistice, în timp ce pentru muntele Athos bărbații trebuie să formuleze o cerere cu cel puțin 6 luni înainte pentru a o vizita, iar accesul femeilor este interzis. Se fac croaziere în jurul **Muntelui**, se primesc explicații despre unele mănăstiri ce se văd de pe vapor, unde poate participa oricine.

Brațul **Kassandra**, este ideal pentru iubitorii de petreceri, de viață de noapte agitată, în timp ce brațul **Shitonia** este exact opusul - cu cătunele sale pescărești, porturi mici, plaje pustii, relief sălbatic, o simfonie incredibilă de culori efect al vegetației, cerului și mării.

O altă atracție către Grecia o constituie orașul **Kalambaka** cu mănăstirile **Meteora** – unul dintre cele mai frumoase locuri de pe Pământ, iar ca fenomen natural unic în lume. Sunt mănăstiri „suspendate între cer și pământ” în vârful unor stânci gigantice în formă de turnuri, la care călugării de altă dată (dar și acum se mai practică încă) ajungeau cu ajutorul unor „funiculare” din frânghie ce treceau peste hăuri amețitoare. Astăzi se pot vizita cca. 6 mănăstiri, autocarele ajung sus pe platou, iar de acolo deplasarea se face pe trepte (suficient de multe !!)

Sperăm că v-am incitat de a porni în călătorie cât mai curând și vă urăm :

Drum bun și vacanță plăcută!

Copiilor mei

Când mă uit la voi
sufletul meu
nu mai încape
în casă,
în oraș,
pe continentul acesta,
pe întregul Pământ -
iese din atmosferă
și se împrășteie
în infinit.

De mână

Am 7 ani:
cu surioara mea
de mână
merg duminica
la brutărie, la gară;
purtăm haine la fel
și lumea ne oprește
să ne spună
cât suntem
de frumoase.

Am 10 ani:
cu prietena mea
de mână
merg duminica
la cinema;
avem ceas
și pantofi la fel
și ploaia de vară
ne oprește cu râsete
sub un stejar.

Am 17 ani:
cu prietenul meu
de mână
merg duminica
la biserică;
purtăm același suflet
și dascălul ne oprește:

Oana Păvăl

ținutul de mână
în biserică
e interzis!

Am 24 de ani:
cu soțul meu
de mână
merg duminica

acasă;
purtăm aceeași
fericire pe față
și la mine
în pântec
cel mai frumos dar.

Am 30 de ani:
cu amândoi copiii
de mână
merg duminica
în parc;
purtăm același zâmbet
și vântul
nu ne oprește
ne dăm în leagăn
sau cu sania.

Am 37 de ani:
cu Dumnezeu
de mână
merg pe calea
cea bună;
purtăm aceeași iubire
în suflet
și nimeni nu are
puterea
să ne oprească.

Autoportret

Mie, când mi-e dor
mi-e dor tare
aproape mă doare.

Eu când iubesc
chiar știu să iubesc
suflete în jur înfloresc.

Eu când cred în ceva
cu toată inima cred
roade divine culeg

Petruș Andrei

Destin

Din vise și din visuri
mi-i scrisă cartea vieții
Și plini de flori crescură
toți anii tinereții.

Apoi, de vântul toamnei,
treptat se scutură,
Și am ajuns, cu vremea,
copac cu frunza rară.

Presimt că-mi seacă trunchiul
și se usucă ramul,
Din el vor face focul
să-și pregătească hramul.

Și-n jurul lui copiii
veniți la sărbătoare
Vor sta tăcuți în juru-mi
când flacăra îmi moare.

În ochii lor cei tandri
va învia scânteia
Și vor trăi de-a pururi
și viersul și ideea.

Onor drapelului

Cinstim drapelul Țării cu mândrie
Când flamura cea mare tricoloră
Se-nalță peste-ntreaga Românie
Cu strălucire ca de auroră.

Au ochii-n lacrimi cei ce-o apărare
De toți aceia care o râvniră
Și au scăpat mănoasa noastră Țară
De cei ce-asupra ei se năpustiră.

Sunt trei culori: roș, galben și albastră
Când le vedem în lume înălțate
Din munții-nalți până la marea noastră
Aceeasi inimă în piept ne bate.

Trăiască în vecie Tricolorul
Și imnul Țării fiii ei să-l cânte
Trăiască mândra Țară și poporul
Și Dumnezeu să ne binecuvânte.

Ștefan Constantinciu

În diminețile târzii...

*Tot mai adesea mă trezesc neodihnit, în zbucium de oaste chemătoare ...
Nu văd nimic, căci nu aud, doar gânduri copleșitoare ...
Aș vrea să fiu ce nu am fost, dar astăzi nu mai sunt decât o umbră
Și caut să sorb lumina vieții, fără contur, în lumea largă să mă umblu ...
Să fiu și apă și pământ, să am putere doar cât zece!
Dar mâine, cine știe ce voi mai plânge, și ce dorințe vor zace printre îngeri ...*

Îmbrățișați

*Cuvântul e mut în gândul meu, doar buze tremurânde de dorul lor ...
Stau nemișcat și mai apoi întors cu fața de la lume ...
Mă lipesc cu inima de tâmpla ta și ascult vorbirea lor ...
Suntem doi, niciodată singuri, prieteni cu tăcerea, uitați în geneza timpului
O inimă și o tâmplă ...*

Ioana Teodor

Ne privea pe fiecare
Fruntea-și descreștea
Apoi ne zâmbea.
Pe genunchi ținea vreo doi
Care erau mai mici
Noi ceilalți pe lângă el
Îi mărturiseam.
De am făcut vreo boroboacă
Acasă, la școală
De am luat o notă mică
El nu ne bătea
Dar când aținea privirea
Și se încrunta
Îi știam cu toți de frică
Nici nu respiram.

Când toți am plecat de acasă
Să clădim un cuib,
Tata a plecat departe
Și n-a mai venit.

El ne luminează calea
De acolo de sus
Ca să nu uităm credința
În Domnul Iisus Hristos.

Tata

De la câmp când venea tata
Obosit nu supărat
Îi dădea binețe mamei,
De noi n-a uitat.

lute se spăla pe față
Hainele-și schimba
Cum eram noi șapte în casă,
Pe toți ne aduna.

In ciuda tuturor formelor de relief, pământul este plat, arspune un mare vizionar... Și este de urmărit un asemenea lucru numai privind până unde poate merge gândul omenesc în nemărginirea sa! Merge până acolo când întâlnește un mic pisc și dacă nu îl poate cuceri, atunci îl surpă, topindu-l în acea întindere... De cele mai multe ori gândurile se chinuiesc să urce orice înălțime, dar câteodată se feresc parcă a mai urca, ocolind și iar ocolind, ajungând în miezurile sale...

Ce vremuri cu fuste scurte mai erau odată! Toate fetele tinere voiau să își etaleze piciorul și formele corpului prin haine strâmte, ce se mulau perfect... A început într-o primăvară această modă, cu adierea unui vânt cald, înmiresmat... Culori vii îți cuprindeau ochii urmărind acele mișcări supte; apoi au apărut și pantofii cu toc... Simandicoase, fetele călcau apăsător, netezindu-și fustele... Și serile cât de frumoase erau, pline de tinerețe și de vigoare! Plutea în aer atâta fericire... și câte clipe de poveste!

Erau colegi la un institut de subingineri... Ea, fără a fi frumusețea întruchipată, el asemeni oricărui tânăr, chipeș, gata de a da piept cu viața... Mai în fiecare seară, după ce terminau cursurile el își făcuse o obișnuință a o conduce pe ea spre casă. Și așa mergând agale pe străzi i-a rostit multe cuvinte, unele chiar foarte îndrăznețe... acestea au făurit în gândul ei un vis frumos, ce nu a vrut niciodată ca să îl tulbure... Vor fi și mai apropiați, vor termina facultatea, vor fi împreună... Așa prindea contur fericirea! Și gândurile senine și visele de fericire zburau în jurul lor, cei doi îndrăgostiți simțind împlinirea tinereții cu tot farmecul unui dulce sărut, a îmbrățișărilor pline de puritate și a unei frivole strângeri de mână.

Dar într-o seară el nu a venit la institut... nici în următoarele seri... Nu se știa nimic, nu anunțase... Colegii voiau să știe ce s-a întâmplat, dar mai mult de o nedumerire în privirea ei nu au putut afla! Și inima ei era cuprinsă de neliniște... Întorcându-se seara târziu pe străzi spre casă i se părea că aude șoaptele lui... și vorbele-i de iubire. Fuseseră adevărate oare? Ba mai mult ea trecea prin momente în care parcă îi simțea respirația în umărul său, iar o mână ca nevăzută i se părea uneori că îi răsfiră părul! Era o îndoială și în sufletul ei... Au întrebat și profesorii de ce absentează și nu au aflat nici un răspuns... nimeni nu și-a dat cu părerea și atunci o colegă a avut ideea să-i spună să-i facă o vizită... Erau prieteni buni doar! Ecourile atâtor seri se făceau auzite, cu șoapte și mângâieri ori chiar cu un suspin adânc.

Câte chemări i-au cuprins sufletul! Gândurile ardeau la lumina palidă a înserării. Da, se hotărî să îl viziteze, să îl caute... o fi bolnav, o fi pățit ceva... Nici nu mai observă șirul copacilor ce mărgineau strada pe care locuia el... La unele case, în lumina serii florile păreau ofilite, gata de a renaște

în frumusețea culorilor o dată cu dimineața. La alte ferestre storurile erau trase și se simțea un miros de praf iar liniștea din jur era asemenea celei caselor părăsite. O lumină slabă pală într-o cameră a casei iubitelui său... Străjuită de doi copaci aceasta părea atât de departe de forfota străzii, de circulația năucitoare a mașinilor... În zarea apropiată, de la turnurile platformei industriale, tulumbe de abur se înălțau spre cer și un zgomot difuz al motoarelor mari, se făcea auzit până aici și în tot cartierul aflat în apropierea unor mari

întreprinderi... Ușa se deschise de cum a pus mâna pe mâner... Și ce a văzut? În lumina slabă a becului, o fată îi mângâia obrazii... Măinile sale erau peste tot, părul ei se lăsa răsfirat de degetele lui... Și ochii și buzele parcă aveau ceva de căutat... Amândoi îngăunau aceleași cuvinte de iubire și se topeau într-o îmbrățișare strânsă. Învăluită ca de un parfum în încăperea abia luminată, privirea ei strălucea, în timp ce el căuta în jur să atingă totul! Târziu a văzut el că era cineva în pragul ușii... Colega sa de la institut... prietena lui, care privea acum împietrită, ca o stană de piatră totul... Ochii ei nici nu mai clipeau, simțindu-se cuprinsă de mușenie... El se desfăcu din brațele acelei fete, se oprise neputând crede ceea ce vedea și din doi pași a ajuns în mijlocul camerei, surprins de toată această întâmplare... Nefericită întâmplare! Acum vedea și mai bine ușa camerei cu cheia, rămasă neîntoarsă... Și cu de unde putere, în lumina slabă a micii încăperi, glasul său a răbufnit într-o sentință pripită: „care rămâne este nevasta mea!”

Se priveau amândouă și nu mai înțelegeau nimic... Cine este el? În fond, ce fel de om poate fi? Ce poate crede el acum? Și întrebările se roteau spre ele... Cine sunt, ce își închipuie el că sunt? Câteva clipe de tăcere trecu prin toate colțurile acelei încăperi... Cealaltă privea și nu mai înțelegea nimic... „Ce a făcut ea, Dumnezeu!” Deodată s-a spart și tăcerea: „Rămân, dar cu nuntă!” O privire rece, disprețuitoare, a încadrat-o pe cea care crezuse toate vorbele lui, cu pașii de întoarcere spre casă de la institut... El încă voia să privească totul în jur, să audă clar încă o dată cuvintele ce trecuseră pe lângă urechile sale... Dar nu putea ca să înțeleagă nimic... Nici ca să își amintească ceva nu a reușit deloc... Cealaltă s-a prins strâns de gâtul lui, acoperindu-i fața cu sărutări! Strâns ca într-un clește cu brațele ei, i-a murmurat: „acum doar câteva minute mi-ai spus că mă iubești! Ești al meu, sunt a ta, iubește-mă!” Prin ușa întredeschisă adia firicelul unui vânt de seară iar dincolo de alea ce da în stradă se auzeau pași grăbiți și un suspin printre lacrimi... Drumul întins se pierdea în întunecimea nopții, fiind luminat din când în când de lumina farurilor vreunei mașini, venite poate de departe...

Pământul, această mare întindere plată, era, într-adevăr, fără sfârșit într-un suflet trist, dezamăgit...

Clipe de poveste nesfârșită...

ION MORARU

REZERVAȚII ȘI MONUMENTE ALE NATURII ÎN JUDEȚUL VASLUI

ECATERINA TELETIN

Având în vedere importanța care se acordă "Ocrotirii naturii" m-am gândit să fac o prezentare succintă a patrimoniului geologic, patologic, botanic și zoologic din județul Vaslui.

Aceste bogății naturale trebuie valorificate pentru educația elevilor din punct de vedere științific – înțelegând evoluția vieții pe Pământ – dragostea pentru ținutul natal care este bogat prin relicvele lăsate nu numai din punct de vedere istoric, social ci și a culturii religioase și istoriei pământului. Poate se va întreba cineva dacă evoluția vieții din punct de vedere științific nu contrazice creația ?!

Eu știu că Religia e pentru suflet, iar știința pentru corp.

Bogățiile naturale de care dispune județul Vaslui sunt valorificate științific prin studii care se fac de către cadrele de specialitate ale Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași, de profesori de biologie și geografie din localitățile județului, numai că zonele respective sunt foarte puțin cunoscute, chiar și de cei care trăiesc în satul cu pricina, dar nefolosite în scop turistic.

Altă dată elevii care veneau în tabere la Talașman, Dobrina, Poiana Căprioarei vizitau nisipurile de la Hulubăț, "plopul" de la Rafaila, complexul hidrografic de la Cârja unde se găsește o colonie de pelicani. În județul Vaslui preocupări privind ocrotirea naturii se cunosc din 1930 prin înființarea "Comisiei monumentelor naturii" la nivel național cu filiale la nivel județean. Atunci printr-o lege se declarau ca plante ocrotite pe teritoriul județului Vaslui: papucul doamnei (*Cypripedium calceolus*); lăleaua pestriță (*fritillaria meleagris*); stânjenelul galben (*iris graminea*). Dintre animale: corbul (*corbus corax*); pelicanul alb (*pelicanus*).

În urmă cu circa 30-40 de ani în apropierea zonei "plopului" de la Rafaila s-a descoperit broasca țestoasă de uscat (*testudo graeca*) exemplare ce s-au găsit frecvent în zona deluroasă fără a fi luate în studiu așa cum s-a localizat în zona Buda și Rafaila. Dropia a populat odinioară zona

Hușului astăzi dispărută. Potârnichea a cărei carne gustoasă a devenit atractivă în special pentru vânători s-a rărit ca număr fiind pusă sub protecția legii. Cucuveaua și șoricarul comun, fiind păsări care reglează numărul rozătoarelor de câmp atât de dăunătoare sunt ocrotite de lege.

Mai mulți profesori universitari și cercetători din județul Vaslui sau județele limitrofe au studiat și descoperit zone de mare interes pentru știința din zona județului.

Gheorghe Macovei descoperă și studiază punctul fosilifer Mălușteni centru în care s-au găsit resturi de moluște terestre și de apă dulce, s-au găsit și fosile de mamifere.

În acest mod se pot reconstitui condițiile de climă și vegetație din timpul evoluției Pământului – de moluște fosile, elefantul meridional (*elephas meridionalis*) și *mastodon arvernensis*. Geologul și paleontologul Ioan Simionescu în 1929 scrie despre vertebrele fosile de la Mălușteni, el descrie pentru prima dată 7 specii de mamifere, nemaifiind descoperite în alte zone ale Europei. În "nisipurile de la Hulubăț" directorul gimnaziului prof. Ion Minulescu cu Ion Simionescu vorbesc despre fosile de nevertebrate și vertebre.

Nicolae Macarovici, profesor universitar, studiază această zonă de interes științific de la Hulubăț, apoi o va compara și va face legătura cu zona Mălușteni.

În anul 1962-1963, face studii și la Miroasa lângă comuna Rădești, gara Docăneasa, în zona orașului Berești-Mierea fără a mai face comunicare deși au fost găsite fosile de rozătoare. Deci, au fost zone de vegetație din moment ce erau așa numeroase rozătoarele.

Un evoluționist Gheorghe Ștefănescu descoperă la Mânzătești fosile, resturi de schelet a unui elefant. Un învățător face o excursie cu elevii și observă într-un mal de râpă un schelet incomplet. A fost anunțat omul de știință Gheorghe Ștefănescu care a reconstituit scheletul complet al unui elefant – *Deinotherium gigantissimum* care este pozoaba Muzeului "Grigore Antipa," București.

Animale din țara noastră ocrotite prin lege;
1 - căprioară; 2 - urs; 3 - cerb; 4 - rață de mlaștină; 5 - droș; 6 - pelican.

Prof. univ. C. Dobrescu de la Universitatea din Iași studiază asociațiile vegetale ierboase din lunca Bârladului, din pădurea Bălteni și identifică plopul de la Rafaila - este o raritate naturală din țară și din Europa - relictul - voinicelul pitic - *evonymus nanus* - podișul Bălteni și Todirești. Despre acest arbust scrie și P. Enculescu în 1924. El vorbește despre vigoarea fitogeografică a acestui element răspândit și în alte păduri de la granița noastră de est. Tot în pădurea Bălteni, prof. univ. N. C. Dobrescu descoperă circa 224 specii de *spermatophite* și *briophite* (ferigi și mușchi).

Zona Vasluiului mai este cercetată de colegii noștri: prof. dr. Liviu Țătan, I. Bălănescu, G. Vițelaru, C. Toma, D. Cărașu, C. Burduja, C. Horeanu, Leucov, profesor universitar ieșean.

Voi prezenta un sumar al plantelor, animalelor, rezervațiilor aprobate prin Decizia 220/10 mai 1973 a Consiliului popular al județului Vaslui din lista națională.

Specii de plante ocrotite

- Voinicelul pitic;
- Laleaua pestriță;
- Laleaua galbenă;
- Papucul doamnei;
- Tufa lemnoasă;
- Ghiocei din pădurea Bălteni;
- Pirul anual, comuna Bălteni;
- Asperula Moldaviae, Negrești.

Specii de animale ocrotite

- Jderul;
- Căpriorul;
- Pelicanul alb;
- Lebăda albă;
- Corbul;
- Șoricarul comun;
- Șoricarul încălțat;
- Bufnița;
- Huhurezul;
- Cucuveaua.

Arbori seculari: sunt descoperiți 19 arbori.

- Plopul de la Dobrina are 250 de ani;
- Plopul de la Sărătul, comuna Stănilești are 500 de ani;
- Stejarul din Valea Teiului, comuna Tătărăni are 300 de ani;
- Stejarul din satul Gurmezoaia are 400 de ani;
- Teiul din Negrești are 200 de ani.

Rezervații floristice și silvice

- Fânarul de la Glodeni - 6 ha, Negrești;
- Rezervația floristică Coasta Rupturii - 6 ha, Tanacu;
- Movila lui Burcel - 12 ha;
- Pădurea Brăhăsoaia;
- Pădurea Bădeana;

Rezervații fosilifere

- Mălușteni, Valea Românească - 10 ha;
- Hulubăț - 2,5 ha.

Având în vedere că zona este studiată în continuare este posibil ca aceste date să fie îmbogățite cu altele noi.

Fac apel la cei care cunosc și alte descoperiri să le facă cunoscute pentru a lărgi orizontul de cunoaștere a județului nostru. Să propunem forurilor în drept să le popularizeze pentru a fi cunoscute de elevi, iar aceștia să le spună mai departe. Noi, profesorii, le-am făcut cunoscute la orele de biologie, prin excursii organizate în aceste locuri și mai ales prin concursul "Emil Racoviță", care avea faza pe școală și faza județeană, în acest mod toți elevii luau cunoștință de aceste bogății științifice.

BIBLIOGRAFIE

Prof. univ. C. Burduja, „Ocrotirea naturii”, nr.6, 1962

Prof. Ion Bălănescu; Iulian, Cogean, „Rezervații și monumente ale naturii din județul Vaslui”, ediție 1975, p.9-13 și 32-35

Viața noastră văzută de epigramiști

SELECȚIE DE NELU VASILE

Vacanța

Pentru mine, bucurie,
Râd în soare, plâng în ploaie,
Văd iar marea... sărăcie,
Văd iar munții... de gunoaie.

Gheorghe CONSTANTINESCU

Vacanță parlamentară

Ba pe la munte, ba la mare,
Sau în vreo țară, undeva,
Stau azi „aleși” la răcoare,
De parcă-ar presimți ceva...

Dan CĂPRUCIU

Unui „ales”, aflat în vacanță

La masă, demn, s-a așezat
Gândind la viața asta dură:
De nu mânca atunci rahat,
N-ar fi mâncat acum friptură.

Nicolae ZĂRNEȘCU

Tot parlamentarii...

Doresc Bahamas dumnealor
Și de plăceri deja tresaltă.
La Marea Neagră nu mai vor
De-aceea au lăsat-o... baltă!

Florina DINESCU-DINU

Vacanțele unor politicieni

Vacanța lor nu-i un remediu
Nu e nici un eveniment,
De ce să plece în concediu
Când dorm – pe bani – în parlament?

Arcadie CHIRȘBAUM

UDMR-iștii în vacanță

În partidu-acesta
N-au vacanța mare,
Merg la Budapesta
Pentru reciclare.

Mircea C.DINESCU

Unui șef nehotărât

Ca director – cum se știe –
Merg-ades la Eforie,
Fi'ndcă e și ghiolu-aproape
Și se scaldă-n două ape!

George ZARAFU

Vacanță la Eforie Nord

Mă-ncearcă-ntrucâtva sincopa
Când elevat, cu aroganță,
Dolarul stă la „Europa”
Iar leu-n... „Satul de vacanță”.

Valerian-Ioan LICĂ

Concediu

Am plecat convinși, la mare,
Tot așa, ca și-n alți ani,
Să ne-ntoarcem arși de soare
Și-am venit pârliti... de bani.

Mihai DANIELESCU

Unui soț plecat singur în concediu

Se întoarce de la mare
Uniform bronzat de soare;
Raza ultravioletă
Trece și prin verighetă.

Ștefan MARINESCU

Soțul și soția pe litoral

Cum stau, scăldați de-a mării briză
Se tot gândesc cei doi acasă:
El, la un vin uitat pe masă,
Ea, la un fier uitat în priză.

Vasile LARCO

Un cuplu suspect la mare

Escapada lor, firește,
Multă bărfă generează:
Secretara se bronzează,
Șeful, sigur... se prăjește!

Valerian-Ioan LICĂ

Rondelul verii toride

Această vară, care-i prea toridă,
Mă cheamă, cu alura ei splendidă,
Spre soarele ce-i prins într-o coridă
Cu marea unduind ca o aspidă...

Chiar dacă punga mea e tot mai vidă
Cedez, când, azvârlind a ei hlamidă,
Această vară, care-i prea toridă,
Mă cheamă, cu alura ei splendidă...

Dar, cum mi-e firea nițeluș timidă,
Mă tem de sărutarea ei perfidă
Și de îmbrățișarea-i prea avidă
Căci ce mă fac de-ajunge iar... gravidă

Această vară, care-i prea toridă!

Eugen DEUTSCH

Fenomene paranormale

Printre stâncile cărunte
În sezonul estival,
El și ea pe-un vârf de munte
S-au lăsat luați de val!

Mircea C.DINESCU

Marină

Pe căldura tropicală
Marea mă mai răcorește
Iar pe plajă, una goală
Mai al dracu mă-ncălzește.

Nicolae NICOLAE

Lipsuri esențiale

Când a apărut pe plajă
Fără slipul de rigoare
Am strigat cuprins de-o vrajă:
Asta nici rușine n-are.

Petru BĂNEȘTI

La nudism

Mă gândeam ferindu-mi fața
După toate ce-am văzut:
Unii o sfârșesc cu viața,
Alții-o iau de la-nceput.

Nicolae NICOLAE

VASILE CHELARU

Într-o zi din luna martie a acestui an, domnul profesor Serghei Coloșenco mi-a oferit o carte, despre care știam că văzuse lumina tiparului cu câteva săptămâni mai devreme, fiind cea mai recentă și mai proaspătă „creație” cu peste o sută de pagini. Cu modestie, domnia sa a exprimat o scurtă recomandare: „Studiați-o și spuneți-vă părerea; am scris și o dedicație!” După ce m-am depărtat câțiva pași, mânat de fireasca curiozitate, am recitit titlul *„Rebus în familie”* și cuvintele de pe pagina „gardă”, scrise de mâna autorului, caligrafic, îngrijit: *„Domnului... și Doamnei sale, o carte de... familie.”* Onorat de cadoul și atenția acordată de distinsul profesor, am considerat că este corect să-i urmez sfatul, am convocat o ședință la care, pe lângă noi, adulții, a participat și cel mai mic dintre băieții mei, ne-am luat inima în dinți înainte de a parcurge filele încărcate cu definiții, careuri și, pe alocuri, imagini ajutătoare, apoi am trecut la treabă. Nu exagerez dacă spun că domnul profesor Serghei Coloșenco, cu cărțile sale, supune cititorul la o dificilă testare psihologică: îi scormonește memoria după sinonime și definiții, îi testează răbdarea, îi strunește nervii, îi înfrânează instinctele de supărare, îi dezvăluie golurile de cultură generală, îi risipește infatuarea, îl obosește, îl încurajează, îl descurajează, îl mobilizează. Ce carte mai e și asta, care în loc să te relaxeze te transformă într-un dispozitiv gata să producă o explozie!

De fapt, este o carte excelentă. Desigur, se află în totală contradicție cu romanul de dragoste, de aventuri, polițist, chiar biografic, însă prezintă unele particularități care nu scapă privirii nici celui mai tânăr sau neavizat cititor.

Nu merit statutul de membru activ al comunității, a cărei număr de

Viața noastră

Despre

și pasiunea domnului profesor Serghei Coloșenco

membri ar fi greu de cunoscut, care începe dincolo de pătrățelele albe și negre din paginile publicațiilor, dar am fost și eu atras de fascinația acestei lumi, savurând plăcerea de a descoperi definițiile ascunse în careu sau neputința de a le dezlega, finalizată cu aruncarea revistei ori cărții într-un sertar de unde, o ispită lăuntrică, mă îndemna să o ridic a doua zi. Probabil mulți oameni nu s-au întrebat, nu au vrut sau nu au știut cum a apărut această lume a cuvintelor încrucișate, poate nici astăzi unii nu știu că la 21 decembrie 2013 s-au împlinit 100 de ani de la nașterea primului careu de cuvinte încrucișate, apărut la New

York și semnat de britanicul Arthur Wynne, ori poate că nu am dat importanță faptului că Tudor Arghezi făcuse o pasiune pentru acest joc încâlcit.

Revenind la cartea *„Rebus în familie”*, am revăzut instantaneu chipul profesorului Serghei Coloșenco, care pentru mine reprezintă, pe lângă profesorul neobosit, năstrușnicul magician al vorbelor încurcate.

Cartea are în primul rând un rol instructiv și educativ. Dincolo de pătrățelele albe și negre se găsește un univers special: definițiile de pe orizontală și verticală fac conexiunea cu Eminescu, Creangă, Marin Preda, Sadoveanu, cu rubedeniile lor, cu familia – mama, copiii, căsătoria, buncii, cu rudele, cu obiceiurile noastre, cu soții, cu amantele, cu doamnele, domnii, domnișoarele, chiar cu văduvele, cu iubirea, cu bătrânețea, cu îndrăgostiții... Toate careurile au în spate o muncă enormă, răbdare, inovație, pricepere, la care se adaugă cel mai eficient „condiment”: pasiunea.

Domnul Serghei Coloșenco, are reputația unui veritabil profesor a cărui minte scormonește și iscodește permanent prin cărțile din bibliotecă pentru a construi enigme, greu de descifrat. Este un om generos, oferind celor din preajmă posibilitatea de a îmbina utilul cu plăcutul, munca cu joaca, satisfacția de a reuși, motivația de a studia, imboldul de a zgândări în capcane semantice și ispite intelectuale. În cele o sută zece pagini sunt concentrate informații din toate domeniile; cercetând definițiile sunt descoperite și se arată nume și prenume de toate felurile, sinonime pentru membrii familiei, personaje din operele clasice noastre și numele unora dintre ei.

Este o carte care acaparează, care îl apropie pe cititor de existența autorului, care îl ajută să-i înțeleagă pasiunea pentru cuvinte tâlcuitoare. Cartea corespunde omului harnic, onest, priceput, sânguincios. Prezintă exigența și performanța cerută genului, beneficiind de calitatea dată de mulțimea anilor de trudă voluntară a autorului pentru careuri, care l-au propulsat în comunitatea urmașilor lui N. Gh. Popescu – Rebus. Invit pentru delectare și deconectare la dezlegat careurile din *„Rebus în familie”*, iar autorului îi adresez felicitări și putere de a construi mistere, cu care să ne provoace în viitor.

Ion Creangă - enigmistul

GEO COȘERIU

Promiteam în numărul trecut al revistei „Viața noastră” că voi relata despre cartea de enigmistică a d-lui Serghei Coloșenco „Ion Creangă. Univers enigmatic”, apărută la Editura ieșeană „Junimea”, la sfârșitul lui 1998. Tiparul însă a fost realizat la... Vaslui. Îmi povestea autorul ce trăiri a avut când s-a dus de câteva ori la Tipografia din Dealul Copoului de la Vaslui să-și vadă „opera”. Iar, când s-a întors acasă cu cele două mii de exemplare, era în al nouălea cer. Lansarea cărții a făcut-o într-o joi, 18 februarie 1999, la orele 18.00, în sala de la etaj a Casei de Cultură a Sindicatelor „George Tutoveanu”. Și acum, mi s-a destăinuit, păstrează câteva invitații.

Presa locală a fost receptivă la acest eveniment editorial. Astfel, în *Monitorul de Vaslui*, apărut sâmbătă, 20 februarie, Marilena Pîntea scria: „Lucrarea cuprinde careuri rebusistice și criptograme pe teme inspirate din viața și opera lui Ion Creangă. Substanța careurilor este dată de opera de referință a genialului prozator: *Soacra cu trei nurori*, *Capra cu trei iezi*, *Punguța cu doi bani*, *Dănilă Prepeleac*, *Povestea porcului*, *Povestea lui Stan Pățitul*, *Povestea lui Harap-Alb*, *Fata babei și fata moșneagului*, *Moș Nichifor Coțcariul*, *Inul și cămeșa*, *Ursul păcălit de vulpe*, cele patru părți ale *Amintirilor din copilărie*, la care se adaugă teme adiacente: *Zoo*, *Rubedenii*, *Învățătorul Ion Creangă*, *Cu dalta și penelul*, *Prietenii lui Ion Creangă*, *Edițiile Ion Creangă*, *Limba și stilul*, *Creangă și folclorul*, *Umorul*, *Moldovenisme* ș.a.

Pentru amatori de enigme sunt zeci de specii, toate inspirate din creația humuleșteanului.

Rigoarea cărții poate fi apreciată și după bibliografia selectivă (de calitate!) folosită pentru finalizarea inițiativei literar-enigmistice.

După prezentarea titlurilor și a comentariilor aferente, autoarea articolului conchide: „Cartea se încheie cu o criptografie ce reprezintă o formulare de final de poveste pe care o folosește Creangă: „Ș-am încălecat pe-o căpșună”.

La eveniment au fost prezenți membri ai cenaclurilor literare „Alexandru Vlahuță” și „Aripi tinere”, cât și rebusiștii de la „Alb și negru”. În deschiderea manifestării, Virgil Giușcă a remarcat: „Observ că în ultimul timp și la Casa de Cultură încep să aibă loc numeroase evenimente culturale, iar cel din această seară face cinste Casei de cultură și orașului Bârlad”.

Cei prezenți au avut ocazia de a-și exprima reflecțiile cu privire la lucrarea lansată. Astfel, poetul Simion Bogdănescu a subliniat: „În enigmistica românească se găsesc puține

cărți de genul acesta. Remarc ingeniozitatea de a așeza în căsuțe ceea ce este sugestiv, ducându-ne la esența operei lui Creangă”.

George Irava a considerat că „lucrarea lansată acum este o reflectare a artei de a pune întrebări, care îl obligă pe cel ce dezleagă careurile să aibă o cultură despre Creangă”.

Valentin Guzman, viceprimarul de atunci, a spus: „Rebusiștii sunt o categorie aparte: scrimeri ai spiritului și inteligenței. Enigmistica este un hobby care testează gradul de inteligență. Apariția acestei cărți se cere continuată. Semidoctismul și neaveniții trebuie să beneficieze de o anumită instrucție”.

Rebusistul Ionel Șerban a opinat: „Foarte puțini rebusiști bârlădeni au reușit să editeze o carte. Este un efort uluitor să îndeplinești calitatea de rebusist cu cea de profesor de limba și literatura română”.

După autografele oferite cu generozitate, s-au ciocnit câteva cupe cu șampanie.

Cartea a avut ecou și în țară, dar și în rândul elevilor, care și-au testat astfel cunoștințele privind opera lui Ion Creangă.

CASA DE CULTURĂ A SINDICATELOR „GEORGE TUTOVEANU”

Invitație

Pagina 2 din invitație

Victor Ion Popa - Eșuri enigmistice

GEO COȘERIU

Aminteam în materialul despre „Ion Creangă – enigmistul” că publicista Marilena Pîntea a prezentat volumul lui Serghei Coloșenco în „Monitorul de Vaslui”. Ei bine, aceeași ziaristă prezintă tot în „Monitorul” nr. 170, din 20 iulie 2000, cartea aceluiași enigmist despre Victor Ion Popa, scriitorul, omul de teatru, artistul, volum care a fost lansat pe 26 mai 2000.

Spicuim din articol: „Cartea se deschide cu prezentarea unui tabel cronologic cu date bio-bibliografice ale marelui om de teatru.

Apoi, fiecare latură a preocupărilor sale intelectuale de dramaturg, prozator, poet, gazetar, plastician, actor și regizor etc. au fost prezentate în viziune rebusistă. Personaje și întâmplări din „Ciuta”, „Răspântia ce mare”, „Mușcata din fereastră”, „Take, lanke și Cadâr”, „Răzbunarea sufleurului”, „Sfârlează cu fofează”, „Ghicește-mi în cafea”, „Acord familiar”, „Floare de oțel”, „Velerim și Veler Doamne”, „Povestiri cu prunci și cu moșnegi” ș.a. au fost rânduie să încapă în careuri, și zeci de enigme. Unul dintre careuri se referă și la Teatrul bârlădean și la actorii care i-au jucat piesele”.

Despre aceeași carte, Nicolae Mitulescu scria în „Păreri

tutovene”:

„Autorul poate fi socotit unic în literatura de gen pentru faptul că alege o temă pe care o supune apoi prelucrării sale mentale în manieră rebusistă. Cuprinde integral viața și activitatea eroului său. Și acest lucru nu poate demonstra decât cunoașterea în profunzime și în toată complexitatea a personalității asupra căreia Serghei Coloșenco se oprește.

Volumul „Victor Ion Popa. Eșuri enigmistice” înseamnă inteligență, cultură, spirit, o modalitate de a îmbina utilul cu plăcutul, iar pentru autor – un mod de existență. Și nu este o afirmație gratuită, pentru că Serghei Coloșenco a îmbogățit, ca nimeni altul, acest gen de literatură cerebrală.

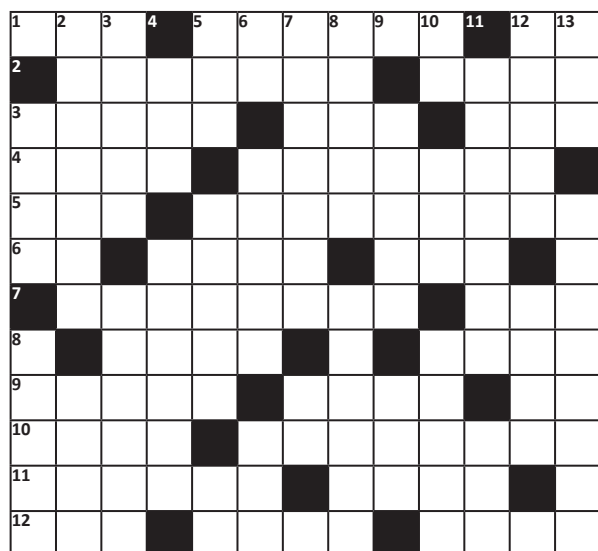
Volumul este rodul unei munci inteligente și îndelungate, conturând personalitatea lui Victor Ion Popa, ca fiind legată cu toată ființa sa de orașul Bârlad”.

*

L-am rugat pe autor să aleagă două careuri din carte și să le ofere spre delectare dezlegătorilor săi.

Vă mulțumesc, maestre!

Take, lanke și Cadâr

În 1932 se pune în scenă la Teatrul „Ventura” din București comedia „Take, lanke și Cadâr”. Piesa a mai fost jucată la Iași, Timișoara, Bârlad (5 premiere), Galați, Ploiești.

ORIZONTAL: 1) În fața lor, pe trotuar, cei trei negustori, Take, lanke și Cadâr, „dormitează pe scaune înadins puse în față, fiecare la prăvălia lui” – Soția lui Ițic tinichigiu care ține cu tot dinadinsul să-și însoare băiatul cu fata lui lanke – Octavian Cotescu. 2) Mare actor român (1903-1965), interpretul lui Ilie din spectacolul de la Teatrul Național din Cernăuți (stagiunea 1931-1932), regizat de autor, și al lui lanke la Teatrul Municipal din București, în regia lui N. Al. Toscani, avându-i ca parteneri pe Ștefan Ciubotărașu (Take) și Ion Manta (Cadâr) – Prânzul pe care-l iau cei doi prieteni, Take și lanke: tocană, știucă umplută, sarmale de purcel cu varză, colțunași, plăcintă, împărțindu-le. 3) „Am să mă mândresc că am cogeamite flăcău, voinic și deștept”, sunt spusele lui Take despre fiul său, lăudându-se lui lanke – În orice premieră! – Numărul copiilor pe care Ana și Ionel vor să-i aducă pe lume: unul pentru Take și altul pentru lanke. 4) Negustorul român din mahalaua Podeni, de peste Podul Pescăriei, care vindea în prăvălia sa marchitanie, coloniale și fierărie, se opune cât poate căsătoriei lui Ionel cu Ana lui lanke, cedând în cele din urmă spre fericirea copiilor – Părul moale și lucios al Anei, lăsat pe umeri. 5) Esență de cireș! – Traiul comun pe care Ionel și Ana vor să-l aibă, dar se opune discriminarea religioasă a creștinilor lui Take și Comunitatea lui lanke, cei doi înving în final datorită dragostei lor sincere (pl.). 6) Cete! – De aici pleacă trenurile și tot aici se opresc (pl.) – Literă grecească. 7) Studiile superioare comerciale pe care le urmează la București Ionel și Ana, cu care se laudă cei doi tați (pl.) – În întregime. 8) Fostul tinichigiu, care cu noua-i ocupație și-a schimbat și numele, luându-l pe acesta și căruia lanke îi zice „ventilator” pentru că tot timpul se învârte pe lângă el să vadă dacă a venit Ana – Bătrâna Safta care vine

să cumpere stafide pentru o colivă, fiind trimisă de la un negustor la altul (pl.). 9) „Că așa trebuie să vorbească un om... așa se cade și așa-i frumos!”, replica lui lanke adresată lui Take (actul I, scena 12) – Prefix referitor la peșteră – Vas de lut. 10) Fortificație la arabi – „Magazinele” modeste ale lui Take (zidurile sunt roșii, iar tabla de pe acoperiș albă), lanke (zidurile albastre și tabla roșie) și Cadîr (zidurile roșii, tabla neagră), cu firmele „La Take” – neagră cu litere galbene, „La lanke” – galbenă cu litere negre și „La Cadîr” – galbenă cu litere albe, doar Take și lanke au mărfuri la fel, iar Cadîr – specialitatea nației (sg.). 11) Făcuti unul pentru altul – Aerul de afară care-i face pe cei trei negustori să nădușească și să lenevească. 12) Banii pe care-i dă baba Safta lui Take pe bucata de săpun a lui lanke provoacă discuții aprinse între cei doi negustori (actul I, scena 2) – Felul cum se adresează Ana tatălui ei – Intens.

Sorin Giorghie, Marcel Anghel și Gruia Novac jr. în „Take, lanke și Cadîr”, pe scena bârlădeană.

VERTICAL: 1) „Tinichigiul care s-a lăsat de meserie fiindcă a fost odată idiot și-a căzut de pe casă și și-a frânt un ciolan” – Băiatul lui Ițic (Ilie), care „câștigă la un vagon de grâu cât nu câștigă Cristescu la cinci procese”. 2) Coajă – Arbust din țările calde. 3) Negustorul evreu, cu un umor aparte, care se împotrivește căsătoriei fiicei sale cu băiatul lui Take, cedează în fața îndoielilor religioase mai ales la întrebarea Anei: „Asta e fericirea pe care mi-o dai, să mă desparți de singurul om pe care-l pot iubi ca să m-arunci într-o bună zi în brațele unui om din toată lumea care n-o să aibă alt merit decât că-i ovrei?” – Frumoși de pică (reg.). 4) Mare, în toponimia olandeză – Orașul de pe malul Dunării de unde Take a adus săpun „ceva teribil”, spre vânzare și unde Ionel plecase să-și găsească serviciu. 5) Zgomot produs de respirație – Figură proeminentă a piesei, prietenul lui Take și lanke, îi sprijină pe cei doi îndrăgostiți pentru că și el trăise o dramă asemănătoare și renunțase, în tinerețe, să iubească o femeie pentru că era creștină – Titorel Pătrașcu. 6) Stau în subă! – Mișcarea apelor mării și oceanelor – Olimpia alintată. 7) Prenume masculin – Sorin Rusu. 8) O altfel de Ana – Reconcilierea dintre Take, lanke și Cadîr, în finalul piesei, când se dă pe față farsa jucată de Cadîr (inf.). 9) Cerșetorul din mahalaua Podeni „care cerșește pe Podul Pescăriei” – Prima femeie (mit.). 10) „Mă, dă înapoi!” – Ceea ce va deveni în final Ionel pentru Ana – Tifosul de care s-a îmbolnăvit mama Anei, îngrijită fiind de mama lui Ionel, care și ea s-a îmbolnăvit, murind amândouă. 11) Extrem de iubită, așa cum este Ana de lanke, căruia nu-i vine a crede cât e de frumoasă fiica sa – „Încărcarea condițiilor” în informatică. 12) Foarte slabi – Instrument muzical de suflat. 13) Bidiviii de la trăsura pe care a tocmit-o lanke pentru copii „ca să vă duceți la tren”, să plece în lume, iar Anei îi spune: „și să fii fericită” – Aprecieră făcută de Cadîr când află de la Ana: „ne-am gândit și noi, dumitale pot să-ți spun, fiindcă în împrejurarea asta numai dumneata ești de partea noastră. Vrem să plecăm.”

Dicționar: RBAT, ABRE, ZEE, LDC.

Teatrul „Victor Ion Popa” din Bârlad

Teatrul a luat ființă la 20 martie 1955, iar la 28 decembrie 1955 a avut loc spectacolul inaugural cu premiera „Mielul turbat” de Aurel Baranga, în regia lui Sică Alexandrescu, artist al poporului (asistent de regie Cristian Nacu).

În 1956 Teatrului i se conferă numele lui Victor Ion Popa. Acest eveniment a fost marcat prin premiera cu comedia „Take, lanke și Cadîr”, reluată apoi în patru variante de montări scenice.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										

ORIZONTAL; 1) Familie de actori, din prima generație a Teatrului, au interpretat rolurile Florea din „Răspântia cea mare” (Bebe) și coana Sofica din „Mușcata din fereastră” (Marina) – Locul unde se petrece acțiunea piesei „Apă vie” în actul II, scena 1. 2) Interpretul criticului teatral din „Răzbunarea sufleurului” (Alexei) – Părți ale brațelor. 3) Tomiță Dana – Mătușa Ana și nepoata Carmen din „Ciuta”, interpretate de Valy Mihalache și Marina Maican – Judecător în Moldova (înv.). 4) Perioadă mare de timp – Eroul din comedia „Take, lanke și Cadîr” jucat pe scena bârlădeană de Laurențiu Mărgineanu (30.12.1956 și 20.04.1961), Titorel Pătrașcu (22.10.1970), Elefterie Mihalache (27.12.1975) și Virgil Leahu (01.03.1984). 5) Smoală (reg.) – A semnat decorurile și a realizat costumele la piesa „Ciuta” (Adriana Petre). 6) Numele a două personaje feminine ale piesei „Apă vie” – Evreul din „Take, lanke și Cadîr” devenit Ilie, interpretat de Paul Lavric (1956), Nicolae Burghilea (1961), Mircea Herford (1970) și Gheorghe Popovici (1975 și 1984). 7) Cineast olandez (Joris) – Prefix cu sensul de măslin. 8) Au fost semnate la „Răspântia cea mare” și la „Răzbunarea sufleurului” de Sorin Popa, fiul scriitorului (sg.) – Combinatul Siderurgic Reșița (siglă). 9) Râu în Canada – Scund – Emil Bîrlădeanu sau Eudoxia Bugetescu. 10) Ion Lucian – „... vie”, piesă de Victor Ion Popa – A semnat regia, decorurile și costumele comediei „Dudul

lui Traian” (Bogdan). 11) A vorbi fără sens – „Take, lanke și Cadîr”! 12) Regizor al Teatrului bârlădean, a montat piesele „Răspântia cea mare”, la 15.01.1966, „Mușcata din fereastră”, la 07.02.1969 și „Ciuta”, la 20.12.1980 (Cristian) – ...Mălinescu, a regizat comedia „Take, lanke și Cadîr” (01.03.1984).

VERTICAL: 1) Actor care a jucat doar în două piese ale lui Victor Ion Popa: rolul regizorului din „Răzbunarea sufleurului” și cel al părintelui Ilie Udriș din „Mușcata din fereastră” (Călin) – ...Mișcu, interpretul lui Ionel din „Take, lanke și Cadîr” (22.10.1970). 2) Același Ionel, dar altă interpretare, în spectacolul din 27.12.1975 (Traian) – Țară din mitologia greacă. 3) Negri pe margini! – Continentul de unde se reîntoarce la moșia sa Puiu Balș, din „Apă vie” – Mieș de nucă. 4) Pricină (înv.) – Soții Ștefan și Maria, care au slujit cu pasiune și talent scena bârlădeană foarte mulți ani; au jucat în piesele lui Victor Ion Popa rolurile: Directorul și soția lui în „Răzbunarea sufleurului”, Take și Safta în „Take, lanke și Cadîr” (27.12.1975 și 01.03.1984), iar în „Ciuta”, numai Ștefan, pe Costea Moceanu. 5) Perioade de timp – Localitate în India – La revedere! 6) Eroi din „Răspântia cea mare” (sg.) – Marcel Anghel. 7) A degaja vapori – A ști din vechime – Traian Andrei. 8) Stau în prag! – Localitate în Japonia – Leșit dintr-o conductă. 9) Rolul din „Răzbunarea sufleurului” interpretat de Constantin Petrican – Animale de cușcă. 10) Fata lui lanke al cărei rol a fost jucat de Olga Ionescu, devenită Dumitrescu (30.12.1956 și 20.04.1970), Smaranda Manoliu (22.10.1970) și Lily Popa-Alexiu (27.12.1975 și 01.03.1984) – Localitate în Kazahstan – ...Bîrlădeanu, i-a dat viață lui Cadîr la 20.04.1961. 11) Interpretul lui Panait Ungureanu din „Răspântia cea mare” și al lui nenea Iorgu din „Răzbunarea sufleurului” (Ștefan) – Primul director al teatrului bârlădean, a pus în scenă „Take, lanke și Cadîr” la 30.12.1956 și la 20.04.1961 (Aurel).

Dicționar: RAT, ZEFT, ROAD, UCA, NER, UIL.

Dezlegările: *Take, lanke și Cadîr*: USI – RUHALA – OC – CAZABAN – MASA – IONEL – REM – DOI – TAKE – MATASOS – IRE – CASATORII – CT – GARI – ETA – N – ACADEMII – TOT – S – ILIE – M – BABE – TANAR – SPEO – OL – RBAT – PRAVALIE – URSITI – CALD – P – LEI – PAPA – ACUT. *Teatrul*: BANU – CERDAC – ONICA – MAINI – TD – ANTA – RAT – ERA – IANKE – U – ZEFT – RAICU – IRINA – ITIC – A – IVENS – OLE – DECOR – CSR – R – ROAD – MIC – EB – IL – APA – ULMU – AIURA – TREI – NACU – VASILE.

RAFAEL TUDOR LUPĂȘCU

Aș vrea să înțelegi...

Adie vântul, e pustiu,
Iar tristețea mă cuprinde.
Singur nu mai vreau să fiu
Și doru-n suflet se aprinde.

Aș vrea să înțelegi, o dată,
Și să mă crezi că nu te mint.
Dar cine oare să mă creadă,
Când nimic nu s-a-mplinit?...

Aș vrea ca timpul să nu treacă
Și să mai crezi în mine-aș vrea.
Iubirea noastră să se-ntoarcă,
Să fie cum a fost cândva.

Când amintirile te dor,
Când ești rănit, mai mult gândești,
Să fii rănit nu e ușor,
Dar nu-i ușor nici să iubești.

Chiar și timpul, stăpânul nostru nemilos,
Îmi spune să mai am răbdare,
Că și răbdarea-i de folos.
Dar cât mai pot s-aștept eu oare?

Iubire pierdută

De multe ori mă tot gândeam
La timpul care a trecut,
La chipul ce îl adoram
Și la iubirea ce-am pierdut.

E greu să îmi aduc aminte,
Căci amintirile mă dor.
Durerea încet mă cuprinde
Și tot încet mă înfior.

Este pustiu sufletul meu,
Sunt trist și mă gândesc la tine,
Îndurerat, mă-ntreb mereu,
Ce am avut și ce-mi rămâne?

Ai fost un vis în viața mea
Și orice vis se și termină.
Azi am pierdut iubirea ta,
Chiar și o rază de lumină.

Trec zile și nopți, trec nori,
Dar trebuie să am speranță.
Se mai întâmplă uneori,
Să pierzi câte-o iubire-n viață.

CABINETELE MEDICALE

ale C.A.R.P "Elena Cuza" Bârlad

sunt unele de înaltă performanță și profesionalism, cu prețuri modice, cu mult sub cele ale pieței!

CABINETE STOMATOLOGICE

DR. PODARU ILIANA
DR. DORNIANU RODICA
DR. IVAN AURA-ANDREEA

Reduceri de până la

-50%

Cabinetele noastre stomatologice prestează servicii de cea mai înaltă calitate, la prețuri fără egal în întreg orașul!

CABINETE OFTALMOLOGICE

Etaj 1, Camera 14

DR. ȘERBAN MARIA

Consultații oftalmologice:

2 lei membri

5 lei nemembri

DR. ROMANESCU CARMEN

Consultații oftalmologice:

GRATUITE

CORECȚIE OPTICĂ GRATUITĂ PENTRU CEI CARE FAC OCHELAȚI LA NOI!

CABINETUL ECOGRAF

Etaj 1, Camera 19

MEDIC SPECIALIST COJOCARU LUCIAN, IAȘI
MEDIC SPECIALIST COJOCARU IRINA, IAȘI
MEDIC PEDIATRU MAGDA COZMA, BÂRLAD

Dr. Magda Cozma, medic pediatru al Spitalului de copii Bârlad, oferă la cerere, consultații copiilor membrilor Casei, cât și nemembrilor.

CABINETUL TRATAMENTE

Etaj 1, Camera 19

ASISTENTĂ RAȘCANU CARMEN-MIHAELA

Tensiune – GRATUIT

Injectii - GRATUIT

Glicemie – 2 lei

Restul analizelor- 5 lei

Ședinte aerosoli – 3 lei

PREȚURI AFIȘATE SUNT VALABILE PENTRU MEMBRI

UNIC ÎN BÂRLAD!

Etaj 1, Camera 19
3 lei/ședința

APARAT AEROSOL CU ULTRASUNETE

Nebulizatorul Suchatzki este produs în Germania și este creat în special pentru uz spitalicesc, caracteristicile de bază fiind adaptabilitatea, flexibilitatea și siguranța la operare. Având posibilitatea nebulizării de soluții medicamentoase, lichide salin, minerale, termale și aromate se pot trata eficient o gamă foarte vastă de afecțiuni:

- Bronșită;
- Astm bronșic;
- Laringită;
- Mucoviscidoză;
- Faringită;
- Pneumonie;
- Traheită;
- Deshidratare;
- Pre/post operativ;
- Sinuzită, etc.

CABINETUL ROMSOUND PROTEZARE AUDITIVA

al C.A.R.P "Elena Cuza" Bârlad

Etaj 1, Camera 14

romsound
să ne auzim mai bine

CABINETUL DE KINETOTERAPIE SI REFLEXOTERAPIE

TRATAMENT

MEMBRI

NEMEMBRI

KINETOTERAPIE

MASAJ TERAPEUTIC

REFLEXOTERAPIE

25 LEI

40 LEI

ELECTROTHERAPIE

ULTRASUNETE

VENTUZE VACUUM

5 LEI

5 LEI

KINETOTERAPEUT: DANIELA TEODORU

Persoane de bună credință ce au contribuit în anul 2014 la protecția socială a membrilor Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

În cadrul acestei secțiuni ne propunem a aminti **contribuția persoanelor fizice sau juridice** ce de-a lungul anului 2014 ne-au sprijinit fie material, fie intelectual în activitățile de protecție socială întreprinse sub egida Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza.”

În acest sens, menționăm faptul că **suma totală obținută din donații** în anul 2014 este de **290.553 lei** la care au contribuit un număr de **1.700 persoane**, din care **60 persoane juridice** și **1.640 persoane fizice**.

În această categorie, înscrîm și ajutorul venit din partea voluntarilor și colaboratorilor noștri, ce s-au implicat trup și suflet în activitățile culturale, sociale, sportive desfășurate de către asociația noastră.

Amintim totodată și contribuția unui număr de **929 persoane** ce au ales să direcționeze 2% din impozitul pe venit, sumă ce s-a ridicat în anul 2014 la cifra de **32.121 lei**.

Tot aici, înscrîm și ajutorul oferit de către firma S.C. Confecții S.A. Bârlad ce a acordat unui număr de **620 de persoane membre C.A.R.P. cămăși** în valoare de **27.180 lei**.

Menționăm aici și ajutoarele sub formă de donație recepționate de către Casă și direcționate către diferite **cazuri umanitare, sociale**. În anul 2014, s-au oferit astfel de ajutoare unui număr de **13 persoane**, sprijin ce s-a ridicat la valoarea de **2.502 lei**.

Nu putem uita nici **entitățile juridice ce ne-au fost alături în anul 2014**, oferindu-ne ajutorul lor în mod sincer și dezinteresat, precum: Prefectura județului Vaslui, Consiliul județean Vaslui, Primăria municipiului Bârlad, primăriile din comunele unde Casa deține sucursale, Casa de Cultură a Sindicatelor „George Tutoveanu” Bârlad, Muzeul „Vasile Pârvan”, Teatrul „Victor Ion Popa”, Centrul „Mihai Eminescu”, Sindicatul Liber al Pensionarilor prin președinte Popa Catinca, Poliția municipiului Bârlad, Tipografia S.C. Irimpeș S.R.L., mass media locală și alții.

De asemenea, aducem pe această cale mulțumiri și celor **168 persoane** care au sprijinit manifestările dedicate aniversării a 116 ani de la înființare și a 60 de ani de la reorganizarea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” ce au donat suma de **26.044 lei**.

Redăm mai jos toate aceste persoane ce au fost alături de Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” pe parcursul anului 2014, susținând demersurile întreprinse de către aceasta și adresăm pe această cale sincere mulțumiri și urări de sănătate și prosperitate.

SC Algo SRL - Alba Iulia

SC Alice & Cristi Farm SRL - București
SC AMC Vector SRL - Bârlad prin Hriscu Vlad Andrei
SC An&An Consult – Grăjdeni prin Ciobanu Andrei
SC Apcost SRL - Dragomirești, județul Neamț
SC Bionativ SRL - București
SC Casa Auto SRL - Iași
Catană I I - Arad
CMI Doctor Ichim Laurenția Adriana - Bârlad
CMI Doctor Ivan Aura Andreea - Bârlad
CMI Doctor Dornianu Rodica - Bârlad
SC Confecții SA - Bârlad
SC Cormoran SRL - Vaslui prin Solomon Nicolae
SC Cozelmimon SRL - Bârlad
SC Crismih SRL - Bârlad prin Mihăilă Cristinel
SC Crizantema SRL - Bârlad
SC Dacia Plant SRL - Sebeș, județul Alba
SC Damar General Trading - București
SC Depal SRL - Sâmbotin, județul Vâlcea
SC Echo Plus SRL - Timișoara
SC Electroinst Scînteie Bârlad prin Scînteie Cezar
SC Energoconstruct SRL - Bârlad
SC Fares Trading SRL - Orăștie, județul Hunedoara
SC Gamisoft SRL - Bârlad prin Silion Gabi
SC Geliman SRL - Piatra Neamț
SC General business system SRL - București
SC Gerocossen SRL - București
SC Good Days Therapy - București
SC Green Power Distribution SRL - București
SC Hofigal Export Import SA - București
SC Iris Company - Bârlad

Kaufland România SCS - Vaslui
SC Maralcom SRL - Bârlad
SC Matias SRL - Onești, județul Bacău
SC Mertecom SRL - Bârlad
SC Metropole SRL - Bârlad prin Roșu Ștefan
MM Cerasus Distribution - Vânători, județul Galați
SC Negocomis SRL - Bârlad prin Gifu Gheorghe
SC Nextel Invest SRL - Focșani prin Pancu Daniel
SC Nutrimag biostore SRL - Tulcea
SC Nys Experience SRL - București
SC Odelim SRL - Bârlad
SC Oted Grup SA - Iași
SC Ovisim comercial SRL - Bârlad
PFA Doctor Cojocaru Lucian - Bârlad
SC Pontica Investment SRL - București
Romașc C Alexandru I.I. - Bârlad
SC Romeuro Service - Iași
SC Sano Vita SRL - Râmnicu Vâlcea
SC Sermeto SRL - Bacău
SC Soiaprodukt SRL - Arghireș, județul Sălaj
SC Stingtor SRL - Bârlad
SC Tiparul SRL - Bârlad prin Stoian Neculai
SC Tis Farmaceutic SA - București
SC Tomis Ancuta 93 SRL - Bârlad
SC Triton SRL - Iași prin Cocea Viorel
SC Vanbet SRL - Sălcioara, județul Vaslui
SC Vegis SRL - Brașov
SC Verbo International SRL - București
SC Vertrantis SRL - Bârlad prin Rusu Mihaela

SC Zoldvadasz Internațional SRL - Belin, județ Covasna
 SC 3D Bioservsan SRL - Bârlad prin Cătănoiu Mugurel
 Alexandru Mioara - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Antofi Arina Geta - Sat Voinești, Comuna Voinești
 Antohi Romel - Sat Pogana, Comuna Pogana
 Apostol Alexandrina - Sat Tutova, Comuna Tutova
 Apostol Grigoriță - Sat Tutova, Comuna Tutova
 Avarvari George - Sat Coroiești, Comuna Coroiești
 Bahrim Anca Nicoleta - Sat Raiu, Comuna Murgeni
 Barbu Tony - Bârlad
 Bădrăgan Ioan - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Bărbăscu Tanța - Sat Hălărești, Comuna Iana
 Băgu Laura - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Bejenaru Vrabie Sandu - Bârlad
 Berteza Ioan - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
 Bizim Anica - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Bîgu Catinca - Sat Perieni, Comuna Perieni
 Bîrsan Luiza - Sat Voinești, Comuna Voinești
 Blănaru Maria Elena - Sat Mălușteni, Comuna Mălușteni
 Bogos Gina Anișoara - Sat Vișoara, Comuna Vișoara
 Boidache Cristinel Marius - Sat Hălărești, Comuna Iana
 Bolgar Cătălina - Bârlad
 Bolgar Lucian - Bârlad
 Boroș Dumitru - Bârlad
 Bosnea Catinca - Sat Hălărești, Comuna Iana
 Bostaca Ionel - Sat Gherghești, Comuna Gherghești
 Budeanu Maria - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
 Budeanu Silvia - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
 Burghilea Mihaela - Bârlad
 Butnaru Florin - Sat Vadurile, Comuna Iana
 Butunoi Veronica - Bârlad
 Buța Gena - Sat Blăgești, Comuna Blăgești
 Caloianu Gheorghe - Sat Ivești, Comuna Ivești
 Capră Dana Laura Rita - Bârlad
 Carp Mihai - Bârlad
 Cavaleru Maricel - Sat Fălciu, Comuna Fălciu
 Călin Ioan - Sat Gherghești, Comuna Gherghești
 Căpraru Gheorghe - Sat Gherghești, Comuna Gherghești
 Căpraru Oana Diana - Sat Lunca, Comuna Gherghești
 Căpraru Viorel - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Cărbăuț Elena Mădălina - Bârlad
 Cernat Romică - Sat Unțești, Comuna Bogdănești
 Chelaru Daniela Tița - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Chelaru Tatiana - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Chelaru Victoraș - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Chiriac Mitrița - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Chiriță Maricica - Bârlad
 Chituță Frosica - Bârlad
 Cilibiu Laurențiu - Bârlad
 Ciobîcă Paraschiva - Bârlad
 Ciobotaru Jănica - Orașul Agigea, județul Constanța
 Clime Ionel - Bârlad
 Clisu Cristian Paul - Bârlad
 Codreanu Catinca - Sat Hălărești, Comuna Iana
 Codreanu Elena - Bârlad
 Codreanu Tatiana - Bârlad
 Coman Maricica - Bârlad
 Comănescu Claudia - Bârlad
 Cozma Bogdan Ciprian - Bârlad
 Cozma Constanța Magdalena - Medic Bârlad
 Cozma Cristian Cătălin - Bârlad
 Cozma Ingrid Daniela - Bârlad
 Creangă Ion - Sat Iana, Comuna Iana
 Creangă Nicolae - Satul Șuletea, Comuna Șuletea
 Croitoru Aristotel Corneliu - Bârlad
 Damian Costică - Sat Epurenii, Comuna Epurenii
 Damian Felicia - Sat Epurenii, Comuna Epurenii
 Dima Dumitru - Bârlad
 Dima Elena - Bârlad
 Dobrea Rodica - Bârlad
 Dobrin Fănica - Bârlad

Dobrin Ioan - Bârlad
 Dobrin Mihai - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
 Dominte Adrian - Orașul Huși, Județul Vaslui
 Dominteanu Dana - Sat Voinești, Comuna Voinești
 Dulgheru Catinca - Sat Alexandru Vlahuță, Com Al Vlahuță
 Dulgheru Mitrița - Sat Alexandru Vlahuță, Com Al Vlahuță
 Dumitrașcu Catrina - Sat Hălărești, Comuna Iana
 Dumitrașcu Dumitru - Bârlad
 Dumitrașcu Edith Mirela - Bârlad
 Dumitrașcu Gheorghe - Bârlad
 Dumitrașcu Nicu - Orașul Huși, Județul Vaslui
 Dumitriu Silvia - Bârlad
 Enache Roxana - Bârlad
 Enache Silviu Aurelian - Bârlad
 Enea Cătălin - Bârlad
 Filip Paulina - Bârlad
 Filip Stelian - Bârlad
 Filiuță Ileana - Sat Mălușteni, Comuna Mălușteni
 Fitcal Mircea - Bârlad
 Fitcal Silvia - Bârlad
 Florea Elena - Bârlad
 Florea Maria - Sat Perieni, Comuna Perieni
 Florea Maria Elena - Bârlad
 Gavrilă Ionuț Constantin - Preot Comuna Frunțișeni
 Gavrilă Mariana - Bârlad
 Gavrilă Mirela - Sat Frunțișeni, Comuna Frunțișeni
 Gheorghiu Cătălin - Bârlad
 Gherghescu Laurențiu - Bârlad
 Ghiur Ecaterina - Sat Vinderei, Comuna Vinderei
 Ghiur Leonard - Sat Vinderei, Comuna Vinderei
 Ghiur Mădălina - Sat Vinderei, Comuna Vinderei
 Ghiur Radu - Sat Vinderei, Comuna Vinderei
 Gîfu Maricel - Primar Comuna Pogana
 Gociu Eugen - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
 Grădinaru Mihai - Bârlad
 Grădinaru Mona Larisa - Bârlad
 Grădinaru Rareș Ștefan - Bârlad
 Grigoraș Florin - Orașul Murgeni,
 Grigoraș Neti - Orașul Murgeni
 Grigore Doinița - Sat Banca, Comuna Banca
 Gudulea Aurel - Bârlad
 Guțu Maria - Bârlad
 Hazu Gheorghe - Bârlad
 Helgiu Alina Eugenia - Bârlad
 Hobjilă Aurel - Bârlad
 Hozu Lenuța - Sat Perieni, Comuna Perieni
 Hriscu Cristina Mihaela - Bârlad
 Hriscu Vlad Andrei - Bârlad
 Hrișcă Gabriela - Bârlad
 Huștiu Mariana - Bârlad
 Huzum Daniela - Sat Fălciu, Comuna Fălciu
 Ibănescu Nixon Neculai - Primar Comuna Gherghești
 Iftimie Lenuța - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Iftimie Virginiea - Bârlad
 Ilie Mihaela - Sat Băcani, Comuna Băcani
 Iorgu Mihaela - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Irimescu Ioan - Bârlad
 Irimia Mihai - Gherghești
 Istrate Angela - Sat Hălărești, Comuna Iana
 Istrate Dorel - Sat Lunca, Comuna Gherghești
 Istrate Vasile - Sat Hălărești, Comuna Iana
 Ivan Adriana - Sat Zorleni, Comuna Zorleni
 Ivan Veronel - Sat Simila, Comuna Zorleni
 Ivașc Gheorghe - Sat Iana, Comuna Iana
 Leu Irina - Bârlad
 Lică Ion - Sat Tomești, Comuna Pogana
 Linguraru Jenică - Sat Fălciu, Comuna Fălciu
 Lipșa Viorel - Bârlad
 Lovin Alexandra - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Lovin Catinca - Sat Hălărești, Comuna Iana
 Lovin Gheorghe - Sat Hălărești, Comuna Iana

Macovei Maria - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
 Macsim Gabriela - Bârlad
 Marin Alexandru - Bârlad
 Matei Constantin - Primar Comuna Băcani
 Maxim Mihaela - Bârlad
 Micu Claudiu Eugen - Bârlad
 Mihai Andrei Nicolae - Bârlad
 Mihai Lenuța - Bârlad
 Mihai Maria - Bârlad
 Mihai Nicolaie - Bârlad
 Mocanu Marieta - Zorleni
 Moisuc Maria - Bârlad
 Moraru Costel - Primar Comuna Puiești
 Munteanu Ionel - Primar Comuna Ciocani
 Munteanu Luminița - Bârlad
 Muntianu Maria - Bârlad
 Năstase Claudiu - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
 Năstase Traian - Sat Ivești, Comuna Ivești
 Neagu Dorel - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Nechita Ioan - Bârlad
 Nedelcu Radu - Bârlad
 Nenița Andreea Ani - Bârlad
 Nenița Petru Sorinel - Bârlad
 Nestor Gabi - Bârlad
 Nica Daniel - Sat Roșiești, Comuna Roșiești
 Nica Maria - Sat Roșiești, Comuna Roșiești
 Nistor Dumitru - Bârlad
 Nistor Paraschiva - Sat Siliște, Comuna Iana
 Parfene Constantin - Sat Șuletea, Comuna Șuletea
 Parfene Ioana - Sat Șuletea, Comuna Șuletea
 Patrichi Loredana Elena - Bârlad
 Pavel Livia - Bârlad
 Păvălașcu Viorel - Sat Bogdănești, Comuna Bogdănești
 Perju Sebastian - Bârlad
 Petrea Claudiu - Bârlad
 Petrea Virginica - Sat Perieni, Comuna Perieni
 Pintilie Raluca Elena - Zorleni
 Pîslaru Camelia Georgiana - Grivița
 Popescu Eugen Florinel - Bârlad
 Potîrniche Daniela Elena - Bârlad
 Potîrniche Mărioara - Sat Ghidigeni, Com. Ghidigeni, Jud. Galați
 Potîrniche Virgil - Bârlad
 Prisecaru Vasile - Bârlad
 Prisecaru Victoraș - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Pruteanu Liliana - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Purcariu Paraschiva - Sat Fălcui, Comuna Fălcui
 Radu Eugen - Sat Puiești, Comuna Puiești
 Rădescu Liviu - Bârlad
 Rășcanu Carmen Mihaela - Bârlad
 Râncu Liviu Adrian - Bârlad
 Rîncu Georgeta - Bârlad
 Rîpan Adriana - Bârlad

Rîpan Rodica - Bârlad
 Rîpan Sorin - Bârlad
 Roibu Veronica - Bârlad
 Romașcu Nelu - Sat Voinești, Comuna Voinești
 Roșca Vasile - Primar Comuna Perieni
 Rusu Mihai - Sat Gherghești, Comuna Gherghești
 Scripcaru Ion - Sat Iana, Comuna Iana
 Staș Ioan - Bârlad
 Stavarachi Ghe - Sat Siliște, Comuna Iana
 Stoica Adrian - Sat Bădeana, Comuna Tutova
 Stoica Dorina - Bârlad
 Stoica Lucian - Sat Zorleni, Comuna Zorleni
 Stupurac Maria - Bârlad
 Surugiu Paul (Fuego) - Comuna Snagov, județul Ilfov
 Șiberescu Tincuța - Bârlad
 131 membri CAR prin Pavel Livia
 50 membri Sucursala Băcani prin Ilie Mihaela
 50 membri Sucursala Vișoara prin Bogos Gina Anișoara
 30 membri Sucursala Iana prin Totolici Alina Mihaela
 29 membri Sucursala Coroiești prin Zanet Rodica
 25 membri Sucursala Banca prin Grigore Doinița
 20 membri CAR prin Lazăr Larisa
 18 membri CARP prin Potîrniche Daniela Elena
 2 membri CARP prin Chituța Frosica
 2 anonimi
 Șiberescu Viorel - Bârlad
 Șopalcă Marian - Bârlad
 Ștefănică Teofil - Preot Bârlad
 Talpă Aurica - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Talpă Milica - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Talpău Marieta - Bârlad
 Tănase Veruța - Bârlad
 Teodoru Tudorița Daniela - Bârlad
 Toma Mihaela - Bârlad
 Torcescu Ștefan - Bârlad
 Totolici Ionuț Adrian - Primar Comuna Iana
 Tudorașcu Paula Andreea - Sat Zorleni, Comuna Zorleni
 Tufaru Mihaela Loredana - Bârlad
 Turcanu Gina - Sat Pogana, Comuna Pogana
 Turcanu Lenuța - Popeni, Comuna Zorleni
 Turcanu Nicu - Sat Pogana, Comuna Pogana
 Varga Cristian - Comuna Gheorghe Doja, județul Bacău
 Vartolomei Sergiu - Bârlad
 Vasilache Irina - Bârlad
 Vătămanu Aurica - Sat Recea, Comuna Iana
 Vizinteanu Ștefan - Urlați, județul Prahova
 Vrabie Mihaela - Epureni
 131 membri CAR prin Pavel Livia
 50 membri Sucursala Băcani prin Ilie Mihaela
 50 membri Sucursala Vișoara prin Bogos Gina Anișoara
 30 membri Sucursala Iana prin Totolici Alina Mihaela
 29 membri Sucursala Coroiești

Colectivul de redacție

- Gruia NOVAC
- Serghei COLOȘENCO
- Nicolaie MIHAI
- Gheorghe GHERGHE
- Petruș ANDREI
- Teodora ZALDEA - asistent relații cu publicul și comunicare
- Sorin BOCAN - operator i.t.

Tehnoredactare:

- Bogdan ARTENE

Adresa redacției:

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR „Elena Cuza”
 Str. Nicolae Iorga nr. 7A, cod 731182, Bârlad, jud. Vaslui, et. 2, cam. 13
 Tel.: 0235 421 340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933
 E-mail: revista@carpbarlad.ro
 Web: www.carpbarlad.ro

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad
 ISSN 2247 – 3580 ; ISSN-L = 2247 – 3580

Responsabilitatea pentru conținutul textelor aparține autorilor.

VICTOR ION POPA
120 ani de la naștere

TEATRUL „V. I. POPA”
60 ani de existență

N. 29 iulie 1895,
d. 30 martie 1946

